

การออกแบบหนังสือท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง "อิกมมเมือง"
สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 18-35 ปี

วิทยานิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบสื่อวัฒนธรรม
พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

TRAVEL BOOK DESIGN OF INSIDE BANGKOK FOR ADULTS AGED 18-35

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Bachelor of Fine and Applied Arts in Innovative Media Design

May 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การออกแบบหนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง อีทมมเมือง
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับผู้ใหญ่อายุ 18-35 ปี" ของ นางสาวณัฐราพร ชุณวรัตน์
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบสื่ออนวัตกรรม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ลินดา อินทราลักษณ์)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ชุมพล เพิ่มแสงสุวรรณ)

.....กรรมการ

(ดร.ดนัย เรียบสกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์วิศิษฐ์ จันมา)

.....กรรมการ

(อาจารย์เสกสรรค์ ญาณปัญญานนท์)

.....กรรมการ

(อาจารย์มยุรี สุกังคนา)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชวลิต ดวงอุทา)

.....กรรมการ

(อาจารย์วิศิษฐ์ อรุณรัตน์านนท์)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัช สุดสังข์)

หัวหน้าภาควิชาศิลปะและการออกแบบ

ประกาศคุณูปการ

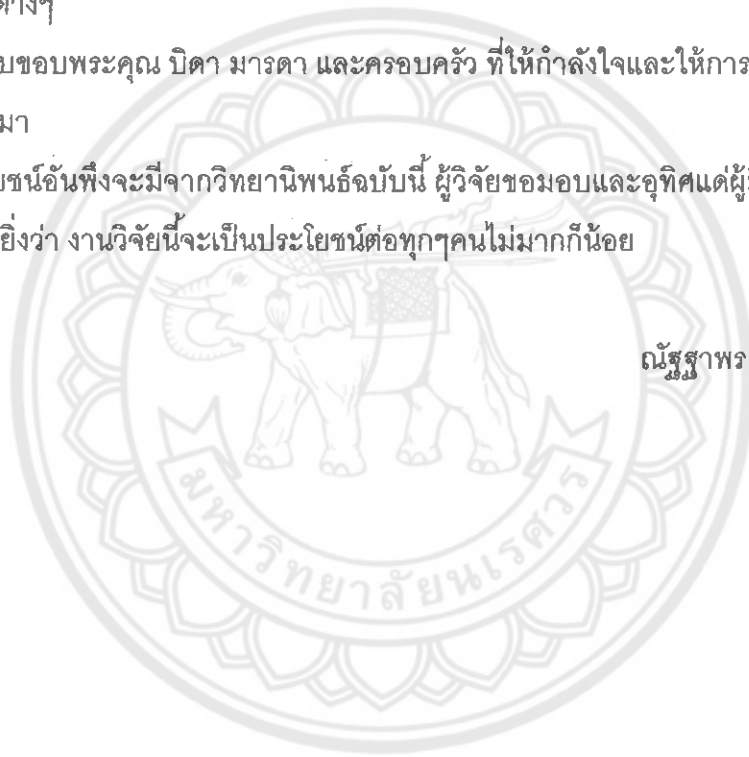
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ อาจารย์ จุมพล เพิ่มแสงสุวรรณ ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นทีปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้
อย่างสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่คอยชี้แนะและให้คำปรึกษาอย่างดี จนโครงการนี้สำเร็จลุล่วง
ไปได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณ นายภูษิสส์ เพ็ญเพียร ที่คอยให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเพิ่มเติมสำหรับ
สถานที่ท่องเที่ยวกรุงเทพในทีต่างๆ

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุน
ในทุกๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณ
ทุกๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกๆ คนไม่มากก็น้อย

ณัฐสาพร ชุณวรัตน์

ชื่อเรื่อง	การออกแบบหนังสือท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง "อีกมุมเมือง" สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 18-35 ปี
ผู้วิจัย	ณัฐธราพร ชุณววิรัตน์
ที่ปรึกษา	อาจารย์ จุมพล เพิ่มแสงสุวรรณ
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาการออกแบบสื่อนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559
คำสำคัญ	อีกมุมเมือง

บทคัดย่อ

อย่างที่เรทราปากันดีว่าจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย มีห้างสรรพสินค้าศูนย์การค้าใหญ่อยู่หลากหลายแห่ง ทั่วทุกมุมของจังหวัด เป็นเมืองศิวิไลต์ แสงสีเสียง ทั้งกลางวันกลางคืน แต่จะมีสักกี่คนที่จะรู้จักกรุงเทพในอีกมุมหนึ่ง มุมที่ไม่ใช่ห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ แต่มีที่ท่องเที่ยว ที่กิน ที่ช้อปปิ้งเหมือนกัน จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะออกแบบหนังสือภาพประกอบส่งเสริมการท่องเที่ยว "อีกมุมเมือง" เล่มนี้ขึ้นมา

"อีกมุมเมือง" นั่นก็คือ อีกมุมหนึ่งของเมืองกรุงนั่นเอง หนังสือภาพประกอบส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ ชื่อหนังสือ "อีกมุมเมือง" จะพาคุณไปท่องเที่ยวกรุงเทพในมุมมองใหม่ๆ ไปในชุมชนที่ไม่ค่อยมีใครสนใจหรือรู้จัก ไปสัมผัสกับบรรยากาศบ้านๆ ในเมืองหลวงของเรา พาไปแวะชิม ช้อป เที่ยว ในมุมใหม่ พาชุมชนต่างๆ ย่านต่างๆ ใครที่เบื่อหน่ายกับวันหยุดที่ได้แต่ไปเดินห้างสรรพสินค้า ไปช้อปปิ้งที่ห้างสรรพสินค้า ไปทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า หนังสือเล่มนี้จะเป็นคำตอบให้กับผู้ที่อ่านแน่นอน และความพิเศษของหนังสือภาพประกอบเล่มนี้คือ จะใช้เทคนิคภาพถ่ายบวกเข้าไปกับตัวการ์ตูนที่ใช้เทคนิคการออกแบบภาพประกอบเป็นตัวการ์ตูนเตอร์ ที่จะพาคุณไปยังสถานที่ ต่างๆ ไม่ได้มีแค่ตัวหนังสืออย่างเดียว ทำให้หนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยวเล่มนี้ได้ทั้งความสนุกสนาน มีความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์เด่นมากกว่าหนังสือท่องเที่ยวที่มีแต่ภาพถ่ายและตัวหนังสือทั่วไป

ดังนั้นการจัดทำโครงการออกแบบหนังสือภาพประกอบเพื่อเปิดมุมมองใหม่ อีกด้านหนึ่งของการท่องเที่ยวกรุงเทพเมืองหลวงแห่งประเทศไทย หนังสือเรื่อง "อีกมุมเมือง" นั้นเพื่อเปิดมุมมองการท่องเที่ยวเมืองกรุงในมุมมองใหม่ๆ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	2
1.4 วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน.....	2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย.....	5
2.1.1 แผนที่และพื้นที่ที่ตั้งของขอบเขตงานวิจัย.....	5
2.1.2 เทียวย่านเจริญกรุง.....	15
2.1.3 เทียวย่านคลองบางหลวง.....	24
2.1.4 เทียวย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง.....	28
2.1.5 เทียวย่านวังหลัง.....	35
2.1.6 เทียวย่านประตูผี.....	43
2.1.7 เทียวย่านท่าพระจันทร์.....	50
2.1.8 เทียวย่านสะพานควาย.....	59
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ.....	66
2.2.1 การออกแบบหนังสือท่องเที่ยว.....	66
การจัดเลเอาท์.....	66
การเลือกใช้ขนาดและชนิดของฟอนต์.....	75
2.2.2 การตีพิมพ์.....	77
การเลือกใช้ชนิดของกระดาษ.....	77

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
การตีพิมพ์แบบต่างๆ.....	79
2.3 หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย.....	82
2.3.1 ทางกายภาพ.....	82
พัฒนาการของกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่.....	82
2.3.2 ทางจิตใจ.....	87
การเรียนรู้.....	87
2.4 กรณีศึกษา.....	94
2.4.1 เทียวไทย '57.....	94
2.4.2 หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ "เที่ยวกรุงเทพ".....	95
2.4.3 หนังสือเรื่อง "สุโก๊ย marketing".....	96
3 การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวความคิดในการออกแบบ.....	97
3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย.....	97
3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ.....	99
3.2.1 การออกแบบหนังสือ.....	99
3.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย.....	100
4 ผลการวิจัย.....	104
4.1 ส่วนที่ 1 แนวความคิดในการออกแบบ.....	104
4.2 ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของการทำงาน.....	105
5 บทสรุป.....	153
สรุปผลการวิจัย.....	153
ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน.....	154
ข้อเสนอแนะ.....	155

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	156
ภาคผนวก.....	159
ประวัติผู้วิจัย.....	168

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 1-2.....	5
2 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 3-4.....	6
3 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 5-6.....	6
4 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 7-9.....	7
5 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 10-12.....	7
6 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 13-14.....	8
7 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 15-17.....	8
8 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 18-20.....	9
9 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 21-23.....	9
10 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 24-26.....	10
11 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 27-28.....	10
12 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 29-31.....	11
13 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 32-34.....	11
14 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 35-36.....	12
15 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 37-38.....	12
16 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 39-41.....	13
17 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 42-44.....	13
18 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 45-47.....	14
19 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 48-50.....	14
20 ไปรษณีย์กลางบางรัก.....	17
21 พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก.....	19
22 พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก.....	20
23 วัดยานนาวา.....	21
24 ร้านโจ๊กปรินทร์บางรัก.....	22
25 ร้าน we'café.....	23
26 ร้าน we'café.....	23

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
27	ชุมชนคลองบางหลวง	24
28	บ้านศิลปิน.....	26
29	บ้านศิลปิน.....	26
30	วัดคูหาสวรรค์.....	27
31	เสาชิงช้า.....	28
32	มณฑลนิมสด.....	29
33	วัดสุทัศนเทพวราราม.....	31
34	ย่านแพรง.....	32
35	ปากคลองตลาด.....	34
36	ตลาดวังหลัง.....	36
37	ตลาดวังหลัง.....	37
38	วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร.....	40
39	วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร.....	40
40	พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน.....	42
41	ย่านประตูผี.....	44
42	ทิพย์สมัยผ้าตัดไทประตูผี.....	45
43	ทิพย์สมัยผ้าตัดไทประตูผี.....	46
44	ขนมเบื้องชาววัง.....	46
45	วัดสระเกศ(ภูเขาทอง).....	48
46	ป้อมมหากาฬ.....	49
47	ท่าพระจันทร์.....	51
48	โรตี่ มะตะบะ ท่าพระจันทร์.....	52
49	โรตี่ มะตะบะ ท่าพระจันทร์.....	52
50	แกงไตปลา.....	53
51	ร้านอร่อย.....	54
52	พิพิธภัณฑ์เหรียญ.....	56

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
53	พิพิธภัณฑ์เหรียญ.....	56
54	วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร.....	58
55	วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร.....	58
56	ข้าวมันไก่ศรีเหลืองโกษา.....	59
57	ก๋วยเตี๋ยวหมุดมีย่านหัว.....	60
58	พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน.....	64
59	พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน.....	64
60	วัดไผ่ตัน.....	65
61	ช่องต่างๆของกริดในหน้าออกแบบ.....	68
62	เมนูสคริปต์กริด.....	71
63	คอลัมน์กริด.....	71
64	โมดูลาร์กริด.....	72
65	ไฮราซิคัลกริด.....	73
66	ตัวอักษรภาษาอังกฤษ.....	75
67	ตัวอักษรภาษาอังกฤษ.....	75
68	เครื่องพิมพ์.....	80
69	หน้าปกหนังสือเที่ยวไทย.....	94
70	หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ.....	95
71	แบบร่างเลเอาต์สารบัญ ครั้งที่ 1	105
72	แบบร่างเลเอาต์แผนที่กรุงเทพครั้งที่ 1.....	105
73	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1.....	106
74	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1.....	106
75	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1.....	107
76	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1.....	107
77	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2.....	108
78	แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2.....	108

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
105	แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 1.....	122
106	แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 2.....	122
107	แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 3.....	123
108	แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 4.....	123
109	ปกหน้า ปกหลัง แบบสมบูรณ.....	124
110	เลขาธิการแบบสมบูรณ.....	124
111	เลขาธิการบัญญัติแบบสมบูรณ.....	125
112	เลขาธิการแผนที่แบบสมบูรณ.....	125
113	เลขาธิการแบบสมบูรณ.....	125
114	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเจริญกรุง.....	126
115	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเจริญกรุง.....	126
116	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเจริญกรุง.....	127
117	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเจริญกรุง.....	127
118	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเจริญกรุง.....	128
119	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านคลองบางหลวง.....	128
120	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านคลองบางหลวง.....	129
121	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านคลองบางหลวง.....	129
122	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง.....	130
123	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง.....	130
124	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง.....	131
125	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง.....	131
126	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านวังหลัง.....	132
127	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านวังหลัง.....	132
128	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านวังหลัง.....	133
129	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านวังหลัง.....	133
130	เลขาธิการแบบสมบูรณย่านประตูผี.....	134

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
131 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านประตูผี.....	134
132 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านประตูผี.....	135
133 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านประตูผี.....	135
134 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์.....	136
135 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์.....	136
136 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์.....	137
137 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์.....	137
138 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย.....	138
139 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย.....	138
140 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย.....	139
141 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย.....	139
142 เอเชียทีค เดอะ รีเวอร์ ฟอร์ด.....	140
143 เอเชียทีค เดอะ รีเวอร์ ฟอร์ด.....	140
144 วัดยานนาวา.....	141
145 ตลาดคลองบางหลวง.....	141
146 ตลาดคลองบางหลวง.....	142
147 วัดคูหาสวรรค์.....	142
148 ขนมปังกรอบร้านอร่อย.....	143
149 วัดมหาธาตุ.....	143
150 วัดภูเขาทอง.....	144
151 ทิพย์สมัย ผัดไทยประตูผี.....	144
152 เสาชิงช้า.....	145
153 ร้านชวนชิม ก๋วยเตี๋ยวเปิด.....	145
154 ร้านชวนชิม ก๋วยเตี๋ยวเปิด.....	146
155 พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน.....	146
156 ข้าวมันไก่ศรีเหลืองโกชนา.....	147

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ		หน้า
157	พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากร.....	147
158	แบบร่างที่คั่นหนังสือแบบที่ 1.....	148
159	แบบร่างที่คั่นหนังสือแบบที่ 2.....	148
160	ที่คั่นหนังสือแบบสมบูรณ.....	149
161	ที่คั่นหนังสือแบบสมบูรณ.....	149
162	แบบร่างโปสการ์ดแบบที่ 1.....	150
163	แบบร่างโปสการ์ดแบบที่ 2.....	150
164	โปสการ์ดด้านหลังแบบสมบูรณ.....	151
165	โปสการ์ดด้านหน้าแบบสมบูรณ.....	152
166	ติดตั้งงานที่เซนทรัล.....	160
167	บรรยากาศภายในงาน.....	160
168	บูธแสดงงาน.....	161
169	ผู้เข้าชมผลงาน.....	161
170	ผู้เข้าชมผลงาน.....	162
171	ผู้เข้าชมผลงาน.....	162
172	ผู้เข้าชมผลงาน.....	163
173	อาจารย์ที่ปรึกษาชมผลงาน.....	163
174	กิจกรรมภายในงาน.....	164
175	กิจกรรมภายในงาน.....	164
176	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	165
177	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	165
178	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	166
179	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	166
180	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	167
181	สมุดแสดงความคิดเห็น.....	167

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ขั้นตอนการดำเนินงานภาคเรียนที่ 1.....	3
2 ขั้นตอนการดำเนินงานภาคเรียนที่ 2.....	4
3 ข้อตกลงเบื้องต้นของวัยผู้ใหญ่.....	100

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อย่างที่เราทราบดีว่าจังหวัดกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย มีห้างสรรพสินค้าศูนย์การค้าใหญ่อยู่หลากหลายแห่ง ทั่วทุกมุมของจังหวัด เป็นเมืองศิวิไลต์ แสงสีเสียง ทั้งกลางวันกลางคืน แต่จะมีสักกี่คนที่จะรู้จักกรุงเทพในอีกมุมหนึ่ง มุมที่ไม่ใช่ห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ แต่มีที่ท่องเที่ยว ที่กิน ที่ช้อปปิ้งเหมือนกัน จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะออกแบบหนังสือภาพประกอบส่งเสริมการท่องเที่ยว "อีกมุมเมือง" เล่มนี้ขึ้นมา ซึ่งหนังสือเล่มนี้จะพาเราไปยังชุมชนและย่านต่างๆที่น่าสนใจในจังหวัดกรุงเทพ แล้วจะทำให้วันหยุดของคุณไม่น่าเบื่อกับการต้องมากิน เที่ยว ช้อปปิ้งแต่ที่ห้างสรรพสินค้าอีกต่อไป

"อีกมุมเมือง" นั่นก็คือ อีกมุมหนึ่งของเมืองกรุงนั่นเอง หนังสือภาพประกอบส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ ชื่อหนังสือ "อีกมุมเมือง" จะพาคุณไปท่องเที่ยวกรุงเทพในมุมมองใหม่ๆ ไปในชุมชนที่ไม่ค่อยมีใครสนใจหรือรู้จัก ไปสัมผัสกับบรรยากาศบ้านๆ ในเมืองหลวงของเรา พาไปแวะชิม ช้อปปิ้ง เที่ยว ในมุมใหม่ พาชมชุมชนต่างๆ ย่านต่างๆ ใครที่เบื่อหน่ายกับวันหยุดที่ได้แต่ไปเดินห้างสรรพสินค้า ไปช้อปปิ้งที่ห้างสรรพสินค้า ไปทานอาหารที่ห้างสรรพสินค้า หนังสือเล่มนี้จะเป็นคำตอบให้กับผู้ที่อ่านแน่นอน และความพิเศษของหนังสือภาพประกอบเล่มนี้คือ จะใช้เทคนิคภาพถ่ายบวกเข้าไปกับตัวการ์ตูนที่ใช้เทคนิคการออกแบบภาพประกอบเป็นตัวละครน่ารักเตอร์ ที่จะพาคุณไปยังสถานที่ ต่างๆ ไม่ได้มีแค่ตัวหนังสืออย่างเดียว ทำให้หนังสือส่งเสริมการท่องเที่ยวเล่มนี้ได้ทั้งความสนุกสนาน มีความน่าสนใจ มีเอกลักษณ์เด่นมากกว่าหนังสือท่องเที่ยวที่มีแต่ภาพถ่ายและตัวหนังสือทั่วไป

ดังนั้นการจัดทำโครงการออกแบบหนังสือภาพประกอบเพื่อเปิดมุมมองใหม่ อีกด้านหนึ่งของการท่องเที่ยวกรุงเทพเมืองหลวงแห่งประเทศไทย หนังสือเรื่อง "อีกมุมเมือง" นั้นเพื่อเปิดมุมมองการท่องเที่ยวเมืองกรุงในมุมมองใหม่ๆ

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการออกแบบหนังสือท่องเที่ยว

2. เพื่อศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาและออกแบบ หนังสือท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ ให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย วัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุ 18-35 ปี

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 ขอบเขตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

- 1.กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยว
- 2.กลุ่มเป้าหมายวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 18-35 ปี

1.3.2 ขอบเขตของผลงานออกแบบสร้างสรรค์

- 1.หนังสือท่องเที่ยว ขนาด A5 (14.5x21cm.) จำนวน 66 หน้า
- 2.ที่คั่นหนังสือ 9 ชิ้น
- 3.โปสเตอร์ขนาด A6 จำนวน 7 แผ่น

1.4 วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.สอบโครงร่างครั้งที่
- 2.วิเคราะห์ข้อมูลที่หามา
- 3.สร้างแนวคิด
- 4.พัฒนาแบบร่าง
- 5.สรุปแบบร่าง
- 6.ผลิตผลงาน
- 7.แก้ปัญหา/ตรวจสอบ
- 8.สอบประเมินผลงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภาคเรียนที่ 1

วันเดือนปี	รายการ	การส่งงาน
20/08/58	สอบโครงร่าง ครั้งที่ 1	
26/08/58	ปรึกษารายละเอียดงาน	พบอาจารย์ที่ปรึกษา
03/09/58	ข้อมูลบทที่ 2	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
10/09/58	ข้อมูลบทที่ 3	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
17/09/58	สอบประเมินผลงานครั้งที่ 1 (กลุ่มย่อย)	
24/09/58	ส่งข้อมูล SKD + ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
01/10/58	ส่งข้อมูล SKD + ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
08/10/58	ส่งข้อมูล SKD + ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
15/10/58	ส่งข้อมูล SKD + ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
22/10/58	สอบประเมินผลงานครั้งที่ 2 (กลุ่มย่อย)	
29/10/58	ปรับปรุงแก้ไข SKD และ ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
05/11/58	พัฒนา SKD และ ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
12/11/58	พัฒนา SKD และ ดัมมี่	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
19/11/58	ส่งข้อมูลทั้งหมดและดัมมี่แบบสมบูรณ์	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
26/11/58	สอบประเมินผลงานครั้งที่ 3 (กลุ่มใหญ่)	

ตารางที่ 1 ขั้นตอนดำเนินงานภาคเรียนที่ 1

ที่มา อนุรักษ์ ชุณวิรัตน์

ภาคเรียนที่ 2

วัน/เดือน/ปี	รายการ	การส่งงาน
5-10/01/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงาน	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
11-16/01/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงาน	
17/01/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงานพร้อมปรี้นต์มี	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
19/01/59	สอบประเมินผลครั้งที่ 1	
22/01/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงาน	
24/01/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงาน	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
01/02/59	ปรับปรุงแก้ไขชิ้นงานพร้อมปรี้นต์มี	
16/02/59	สอบประเมินผลครั้งที่ 2	
22/02/59	ปรี้นและตรวจความเรียบร้อยของหนังสือ พร้อมแก้ไข	ส่งงานอาจารย์ที่ปรึกษา
29/02/59	ปรี้นและตรวจความเรียบร้อยของหนังสือ	
26-27/03/59	สอบประเมินผลครั้งที่ 3	
25-27/04/59	Pre Exhibition	
12-15/05/59	จัดแสดงผลงานที่เซนท์รัล	
16/05/59	ส่งรูปเล่มสมบูรณ์	

ตารางที่ 2 ขั้นตอนดำเนินงานภาคเรียนที่ 2
 ที่มา ญัฐสุภาพร ชุณวิรัตน์

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการสร้างสรรค์หนังสือท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวกรุงเทพ
2. ทำให้ทราบถึงการศึกษาการออกแบบหนังสือท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมุมมองใหม่
ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร
3. ทำให้ผู้อ่านได้ทราบสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ชุมชนและย่านต่างๆที่น่าสนใจ ในจังหวัด
กรุงเทพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

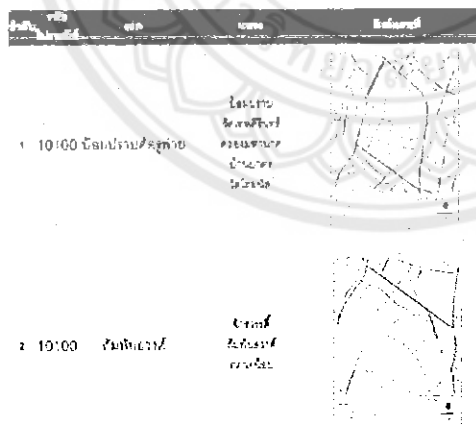
การศึกษาวิจัยเรื่อง หนังสือท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง "อิกมูมเมือง"
สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุ 18-35 ปี ได้ศึกษาแบ่งข้อมูลเป็นส่วนต่างๆดังนี้

ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ ในเรื่องที่ทำกรวิจัย
3. ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย
4. กรณีศึกษา

2.1 หัวข้อที่เกี่ยวกับงานวิจัย

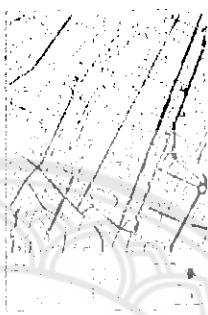
2.1.1 แผนที่และที่ตั้งของพื้นที่ขอบเขตงานวิจัย

ภาพ 1 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 1-2

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

3	10200	พระนคร	พระบรมมหาราชวัง วัดสุทัศน์เทพวราราม ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ศาลเจ้าพ่อเสือ เสาชิงช้า บวรนิเวศ ตลาดยอด ถนนลุมพินี บ้านกานตก บางขุนพรหม วัดสวนกุหลาบ	
---	-------	--------	--	--

4	10300	ดุสิต	ดุสิต วัดเทพนิมิต ซี่งลมมหรพินัย ลานโถงศาลา ถนนนครราชสีมา	
---	-------	-------	---	--

ภาพ 2 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 3-4
 ที่มา <http://www.bsa.or.th>

5	10400	ดินแดง	ดินแดง	
---	-------	--------	--------	---

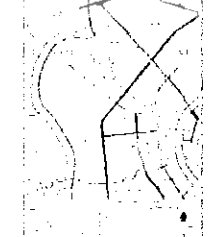
6	10400	พญาไท	รามอินทรา	
---	-------	-------	-----------	---

ภาพ 3 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 5-6
 ที่มา <http://www.bsa.or.th>

7	10400	ราชเทวี	ทุ่งหญ้า ถนนพญาไท ถนนเพชรบุรี นิตยภัต	
8	10500	บางรัก	มหาตุลาภิรม สีลม สุโขทัย บางรัก สีหยา	
9	10600	คลองสาน	คลองเปรมประชา คลองสาน คลองสานใหม่ บางลำคู่ล่าง	

ภาพ 4 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 7-9

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

10	10600	ธนบุรี	จรัญไชย วัดกัลยาณมิตร บางยี่หระ บุคคโล คลองสาน ควางระนอง สำเภา	
11	10800	บางกอกใหญ่	วิเศษ วัดท่าพล	
12	10700	บางกอกน้อย	วิมล บ้านสามหลัง บางขุนนนท์ บางขุนศรี สุโขทัยใหม่	

ภาพ 5 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 10-12

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

13	10700	บางพลัด	บางพลัด บางเฒ่า บางน้ำพุ บางยี่สิบ	
----	-------	---------	---	---

14	10800	บางเขิน	บางเขิน รังสิตบาง	
----	-------	---------	----------------------	---

ภาพ 6 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 13-14
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

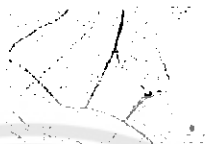
15	10900	จตุจักร	จตุจักร จตุจักร จตุจักร จตุจักร จตุจักร	
16	10110	คลองเตย	คลองเตย คลองเตย คลองเตย	

17	10110	วัฒนา	คลองเตยใต้ คลองเตยใต้ พระโขนงใต้	
----	-------	-------	--	---

ภาพ 7 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 15-17
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

18	10120	ศาลา	ทุ่งวัดดอน บางนา สุขุมวิท	
----	-------	------	---------------------------------	---

19	10120	ยานนาวา	ช่องนนทรี บางกอก	
----	-------	---------	---------------------	---

20	10120	บางคอแหลม	บางคอแหลม วัดพระปกเกล้า บางโคล่	
----	-------	-----------	---------------------------------------	---

ภาพ 8 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 18-20

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

21	10140	ราชบุรีบูรณะ	ราชบุรีบูรณะ บางศรีเมือง	
----	-------	--------------	-----------------------------	---

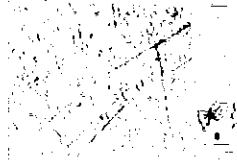
22	10140	ทุ่งครุ	บางแคว ทุ่งครุ	
----	-------	---------	-------------------	---

23	10150	ตลิ่งชัน	คลองโพธิ์ ตลิ่งชัน เชิงกลี บางแพน บางระมาด บางเจ็ดกม	
----	-------	----------	---	---

ภาพ 9 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 21-23

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

24 10150 บางบอน นานชน

25 10150 จอมทอง บางขุนเทียน
บางด้ย
บางแค
จอมทอง

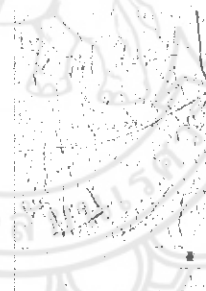

26 10150 บางขุนเทียน หัวลำโพง
หลักสี่

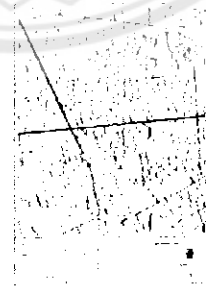

ภาพ 10 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 24-26
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

27 10160 ภาษีเจริญ บางท่า
บางด้วน
บางจาก
บางนา
คลองขวาง
ปากคลองภาษีเจริญ
สุขุมวิท

28 10160 บางแค บางนา
บางปะกึ่ง
บางไผ่
หลักสอง

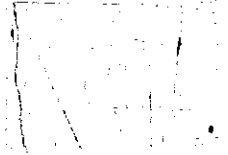

ภาพ 11 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 27-28
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

29 10160 ท้องแรม
หนองเสม
หนองไผ่หลวง

30 10170 ทวีโว่หมา
เจริญวัฒนา
ศาลาธรรมสพณ์

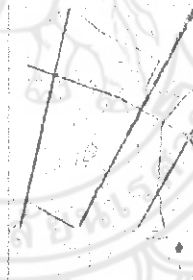

31 10210 ดอนเมือง
สี่คัน
คตม.เมือง
สนามบิน

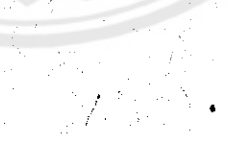

ภาพ 12 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 29-31
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

32 10210 หลักสี่
ทุ่งสองห้อง
ศาลาบางเขน

33 10220 บางเขน
อนุสาวรีย์
ท่ามะลิ

34 10220 ลาดพร้าว
สายไหม
เขยเสน
คลองจั่น

ภาพ 13 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 32-34
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

35 10230

ลาดพร้าว

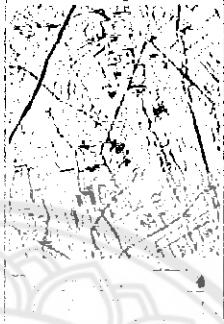
ลาดพร้าว
จตุจักร

36 10230

ปิ่นเกล้า

คลองกุ่ม
นวมินทร์
นวมินทร์

ภาพ 14 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 35-36

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

37 10230

คันนายาว

คันนายาว
รามอินทรา

38 10240

บางกระบือ

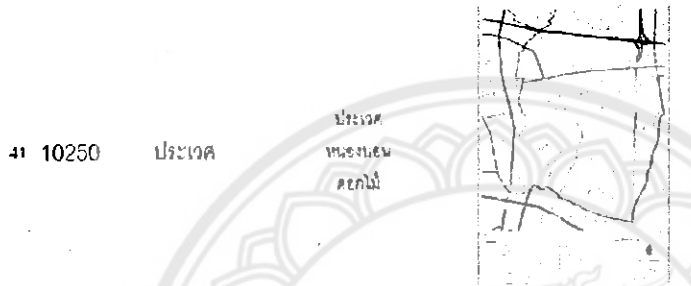
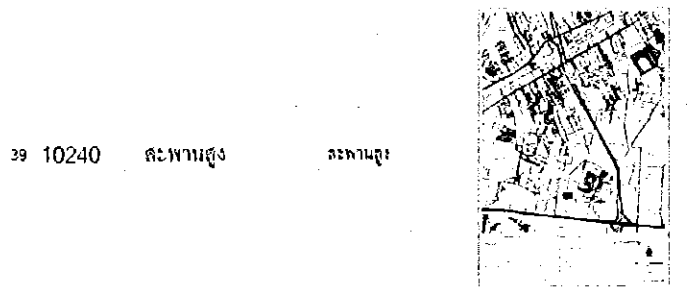
คลองจั่น
หน้ามก

ภาพ 15 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 37-38

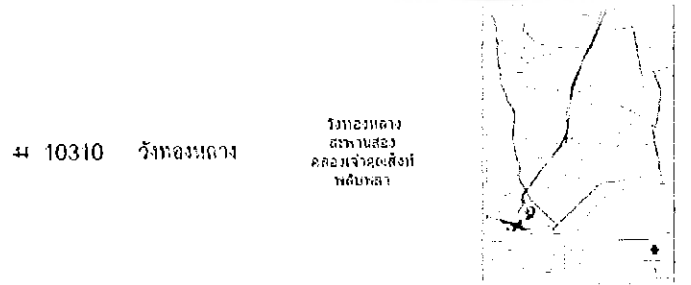
ที่มา <http://www.bsa.or.th>

ภาพ 16 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 39-41

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

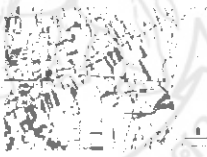

ภาพ 17 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 42-44

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

45	10310	พืชมะนาว	พืชมะนาว บางกระบือ บางสะพานนอก	
46	10330	ปทุมธานี	คลองโผง สีชมพู ปทุมธานี คลองสี	
47	10510	คลองสามวา	ถนนจรัญสนิทวงศ์ ถนนจรัญสนิทวงศ์ บางชัน ห้วยกระเจา ห้วยกระเจาใต้	

ภาพ 18 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 45-47

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

49	10510	มีนบุรี	มีนบุรี ดินแดง	
49	10520	ลาดกระบัง	ลาดกระบัง คลองกระบัง คลองกระบัง ประเวศ สีปรางค์ ท่าเสา จตุจักร	
50	10530	หนองจอก	ถนนพหลโยธิน หนองจอก คลองจอก คลองจอก คลองจอก คลองจอก คลองจอก คลองจอก	

ภาพ 19 แผนที่และเขตในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ลำดับ 48-50

ที่มา <http://www.bsa.or.th>

2.1.2 เทียวย่านเจริญกรุง

ถนนเจริญกรุง

ถนนเจริญกรุง (อังกฤษ: Thanon Charoen Krung) เริ่มตั้งแต่ถนนสนามไชยถึงแม่น้ำเจ้าพระยาที่ถนนตก กรุงเทพมหานคร เป็นถนนรุ่นแรกที่ใช้เทคนิคการสร้างแบบตะวันตก ปัจจุบันผ่านพื้นที่เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตบางรัก เขตสาทร และเขตบางคอแหลม

ถนนเจริญกรุงเป็นถนนที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2404 แล้วเสร็จใน พ.ศ. 2407 มีความยาวจากถนนสนามไชยถึงดาวคะนอง 8,575 เมตร การก่อสร้างถนนเจริญกรุงนั้นเนื่องจากในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีชาวต่างประเทศเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ มากขึ้น และมีพวกกงสุลได้เข้าชื่อกันขอให้สร้างถนนสายยาวสำหรับขี่ม้าหรือนั่งรถม้าตากอากาศและอ้างว่า "เข้ามาอยู่ที่กรุงเทพมหานครไม่มีถนนหนทางที่จะขี่รถม้าไปเที่ยว พวกกันเจ็บไข้เนื่อง ๆ" ในปีระกา พ.ศ. 2404 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ต่อมาคือ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ที่สมุหพระกลาโหมเป็นแม่กองพระยาอินทราธิปไตยสีหราชรองเมืองเป็นนายงาน รับผิดชอบในการก่อสร้างถนนช่วงตั้งแต่คูเมืองชั้นในถึงถนนตกริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางคอแหลม เรียกว่าถนนเจริญกรุงตอนใต้ (แต่ชาวบ้านมักเรียกว่าเจริญกรุงตอนล่าง) กว้าง 5 วา 4 ศอก โดยมีนายเฮนรี อาลาบาศเตอร์ (ตันสกุลเศวตศิลา) เป็นผู้สำรวจแนวถนนและเขียนแผนผังถนน และในปีจอ พ.ศ. 2405 โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาอมราช (ครุฑ) เป็นแม่กองพระยาบรรหารบริรักษ์ (สุน) เป็นนายงาน รับผิดชอบการก่อสร้างถนนเจริญกรุงตอนใน คือช่วงระยะทางตั้งแต่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารถึงสะพานดำรงสถิต (สะพานเหล็ก) กว้าง 4 วา โดยสร้างเป็นถนนดินอัด เอาอิฐเรียงตะแคงปูให้ชิดกัน ตรงกลางนูนสูง เมื่อถูกฝนไม่ก็ปีก็ชำรุด การก่อสร้างถนนเจริญกรุงตอนในนี้เดิมกำหนดให้ตัดตรงจากสะพานดำรงสถิต (สะพานเหล็ก) ถึงกำแพงเมืองด้านถนนสนามไชย แต่พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงทักท้วงว่าการสร้างถนนตรงมาสู่พระบรมมหาราชวังอาจเป็นชัยภูมิให้ข้าศึกใช้ตั้งปืนใหญ่ยิงทำลายกำแพงเมืองได้ จึงต้องเปลี่ยนแนวถนนมาหักมุมเลี้ยวตรงเชิงสะพานดำรงสถิต

เมื่อสร้างถนนเจริญกรุงเสร็จใหม่ ๆ นั้น ยังไม่ได้พระราชทานนาม จึงเรียกกันทั่วไปว่าถนนใหม่ และชาวยุโรปเรียกว่า นิวโรด (New Road) ชาวจีนเรียก ซินพะไล้ว แปลว่าถนนตัดใหม่ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามถนนว่า "ถนนเจริญกรุง" ซึ่งมีความ

หมายถึงความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง เช่นเดียวกับชื่อถนนบำรุงเมืองและถนนเฟื่องนคร ที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นในคราวเดียวกัน

อนึ่ง ถนนถนนเจริญกรุงช่วงตั้งแต่สี่แยกหมอหมี่ถึงเวียงนครเกษม เป็นเส้นแบ่งเขตการปกครองระหว่างเขตสัมพันธวงศ์ กับ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย (อ้างอิง : กรุงเทพมหานครออนไลน์ (4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554) . สืบค้น 1 พ.ศ. 2556)

ไปรษณีย์กลางบางรัก

การไปรษณีย์แห่งประเทศไทยได้เริ่มจัดให้มีขึ้นโดยกงสุลอังกฤษ ณ สถานกงสุลอังกฤษประจำประเทศไทย ตำบลบางรัก จังหวัดพระนคร กระทั่งปี พ.ศ.2524 รัฐบาลไทยเห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องเข้าควบคุม จึงเริ่มเตรียมการและในปีพ.ศ.2426 ก็ได้เปิดที่ทำการไปรษณีย์ของรัฐบาลไทยขึ้นเป็นแห่งแรก โดยตัดแปลงมาจากตึกแนวยุโรปซึ่งเคยเป็นบ้านของพระปรีชาภักการ (ลำอางค์ อมาตยกุล) บริเวณริมลำน้ำเจ้าพระยาตอนปากคลองโองอ่าง หรือในบริเวณสะพานพระปกเกล้าฝั่งพระนครในปัจจุบัน และได้เรียกว่า "ไปรษณียาคาร"

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้สำเร็จราชการกรมไปรษณีย์พระองค์แรก ต่อมาก็ได้ขยายกิจการไปรษณีย์ไปจนถึงหัวเมืองต่างๆซึ่งก็ทำให้การสื่อสารภายในประเทศดำเนินไปด้วยดี

จนมาในปี พ.ศ.2430 เมื่อรัฐบาลไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหภาพสากลไปรษณีย์ การสื่อสารจึงได้ขยายวงกว้างขวางไปยังนานาชาติ ต่อมาในปี พ.ศ.2441 ด้วยลักษณะงานด้านสื่อสารเหมือนกัน เพื่อความสะดวกแก่การดำเนินงาน รัชกาลที่ 5 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมหน่วยงานของกรมไปรษณีย์และกรมโทรเลขเข้าด้วยกันเรียกว่า "กรมไปรษณีย์โทรเลข"

เมื่อการดำเนินงานขยายตัวอย่างกว้างขวางและเจริญเติบโตพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้อาคารไปรษณียาคารไม่เหมาะสมที่จะรองรับ จึงได้ย้ายที่ทำการไปใช้ที่สถานทูตอังกฤษเดิม บางรัก แต่ในเวลาต่อมารัฐบาลเล็งเห็นว่าไม่เหมาะสมเนื่องจากไม่ได้สร้างขึ้นสำหรับเป็นที่ทำการ ซึ่งไม่สะดวกและไม่เหมาะสมทางสุขอนามัยเท่าไรนัก จึงได้สร้างตึกที่ทำการใหม่ขึ้นบริเวณตำบลบางรัก เมื่อปี พ.ศ.2478 โดยมีพระสาโรจน์รัตนนิมมานก์เป็นสถาปนิก และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2483

สำหรับรูปแบบอาคารเป็นอาคารรูปตัวที (T) ในภาษาอังกฤษ สถาปัตยกรรมแบบโมเดิร์น ตามแนวทางของศิลปะในยุค Neo-Classicism ผสม Functionalism เน้นการออกแบบที่มีความเรียบง่าย ตรงไปตรงมาลดทอนการประดับประดาโดยใช้เส้นตรงและระนาบเข้ามาประกอบ สูง 4 ชั้น และชั้นใต้ดินอีก 1 ชั้น ส่วนหน้ากว้าง 103.80 เมตร ลึก 38.52 เมตร ส่วนหลังกว้าง 22 เมตร ลึก 96 เมตร สำหรับส่วนหน้าเน้นความสำคัญของตำแหน่งศูนย์กลาง โดยให้มุขหน้าบริเวณกึ่งกลางของอาคารมีขนาดใหญ่ที่สุด และมีการประดับด้วยปูนปั้นรูปครุฑที่บริเวณมุขหน้าทั้ง 2 ด้าน ซึ่งเป็นเครื่องประดับอาคารที่ได้รับความนิยมในงานสถาปัตยกรรมในยุคนั้น ขนาดตัวครุฑสูงกว่า 2 เท่าของคนจริง

โดยเจ้าตัวครุฑนี้ก็ยังมีเรื่องเล่าต่อกันมาว่า ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่กรุงเทพฯโดนทิ้งระเบิดสถานที่สำคัญหลายแห่ง แต่กรมไปรษณีย์โทรเลขซึ่งเป็นตึกใหญ่โตสูงตระหง่านที่สุดในย่านสุรวงศ์สี่พระยานั้น ฝ่ายสัมพันธมิตรจริงใจทิ้งระเบิดลงมาหลายครั้งแต่พลาดบ้าง ระเบิดด้านข้าง ไม่ถูกเลย จึงมีคนเล่าว่าเห็นครุฑ 2 ตัวหน้าตึกบินขึ้นไปปิดระเบิดเพื่อป้องกันอาคารไปรษณีย์โทรเลขแห่งนี้ไว้

ซึ่งนี่ก็เป็นเรื่องเล่าที่ฉันได้ยินมาตอนไปเยือนยังอาคารไปรษณีย์กลางแห่งนี้ ส่วนชื่ออาคารที่ผู้คนนิยมเรียกติดปากกันว่า "ไปรษณีย์กลาง บางรัก" นั้น เพราะในสมัยนั้นที่ทำการไปรษณีย์แห่งนี้เป็นศูนย์กลางในการกระจายไปรษณีย์โทรเลขไปยังที่หมายต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการมารับไปรษณีย์โทรเลขที่ส่งมาจากที่ต่างๆด้วยเช่นกัน

ภาพ 20 ไปรษณีย์กลางบางรัก

ที่มา <http://pantip.com/topic/31442885>

นอกจากด้านนอกจะสวยงามใหญ่โต จนถือเป็นอาคารที่ควรคู่แก่การอนุรักษ์แล้ว ภายในยังมีการประดับปูนปั้นที่ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ศิลปินผู้บุกเบิกงานประติมากรรมแบบสากลในประเทศไทย ซึ่งในสมัยนั้น (ร.8) การออกแบบสถาปัตยกรรมนิยมมีรูปปูนปั้นประกอบเสมอ

สำหรับรูปปูนปั้นภายในอาคารเป็นรูปตราไปรษณียากร ประดับอยู่ภายในห้องโถงใหญ่ ชั้นล่างทั้ง 4 ด้าน ด้านละ 2 รูป รวมทั้งหมด 8 รูป ได้แก่ ตราไปรษณียากรพระบรมรูปทรงม้า พิมพ์ในปี 2451, ตราไปรษณียากรพระบรมรูปรัชกาลที่ 6 ในชุดเวียนนา พิมพ์ในปี 2455, ตราไปรษณียากรพระบรมรูปรัชกาลที่ 5 ในชุดโลฟศ พิมพ์ในปี 2426, ตราไปรษณียากรพระบรมรูปรัชกาลที่ 1 ในชุดแสตมป์ชุดที่ระลึกงานสมโภชน์พระนคร 150 ปี พิมพ์ในปี 2475

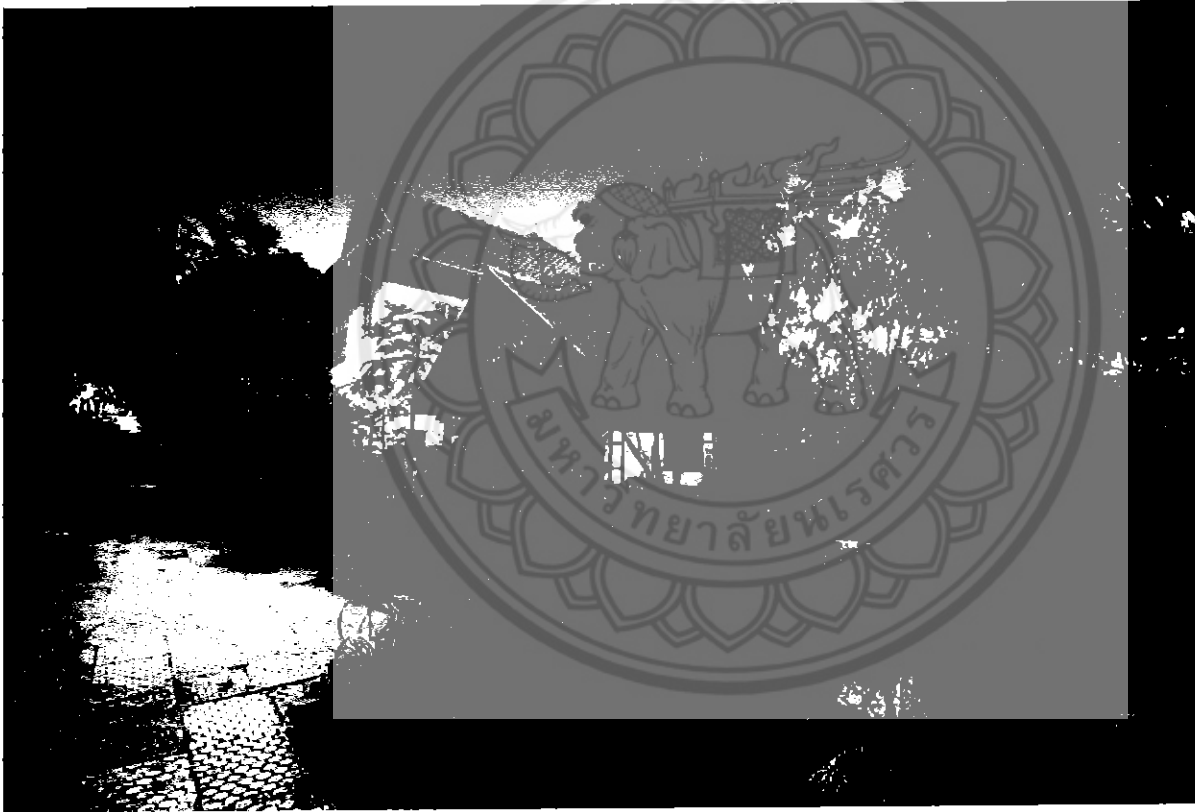
ใครที่อยากจะชมภาพปูนปั้นของศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี เหล่านี้ ก็สามารถมาชมกันได้ที่ไปรษณีย์กลาง บางรัก แห่งนี้ นอกจากนั้นด้านหน้าของอาคารยังมี "พระอนุสาวรีย์ จอมพลสมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศาภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช" ซึ่งนอกจากพระองค์จะทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้สำเร็จราชการกรมไปรษณีย์พระองค์แรกในปี พ.ศ.2426-2433แล้ว ยังทรงมีคุณูปการกับการไปรษณีย์ไทยอย่างล้นเหลือ จนได้รับการยกย่องให้เป็น "พระบิดาแห่งกิจการไปรษณีย์ไทย" อีกด้วย จึงได้มีการสร้างพระอนุสาวรีย์เพื่อเทิดเกียรติพระองค์ โดยกรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบเป็นท่าประทับนั่งใกล้โต๊ะกลมมีหนังสือวางอยู่บนโต๊ะ เนื่องจากทรงโปรดหนังสือและตำราต่างๆ โดยขนาดของพระรูปใหญ่กว่าพระองค์จริงเล็กน้อย (อ้างอิง: <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx . สืบค้น 1 พ.ค. 2559>)

พิพิธภัณฑสถานชาวลาวบอง

พิพิธภัณฑสถานชาวลาวบอง หรือ พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 1 ใน 27 พิพิธภัณฑสถานกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 273 ซอยเจริญกรุง 43 ถนนเจริญกรุง เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 เป็นพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นที่ก่อตั้งโดยเอกชน โดยเจ้าของบ้านมีวัตถุประสงค์ที่จะมอบบ้านของตนให้เป็นพิพิธภัณฑสถานเพื่อให้เยาวชนได้ศึกษา และต่อมาได้โอนกรรมสิทธิ์ให้กรุงเทพมหานครดูแล เมื่อ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ทำเลที่ตั้งเป็นย่านพักอาศัยของชุมชนชาวลาวบอง ซึ่งในอดีตเป็นย่านตากอากาศ ชุมชนนานาชาติ และทำเลธุรกิจที่สำคัญมาตั้งแต่ปลายสมัยอยุธยา เนื้อหาในการจัดแสดงจึงแสดงให้เห็นถึงประวัติความเป็นมาของชีวิตชาวลาวบอง (กรุงเทพฯ ในยุคก่อน) และความ เป็นมาของเขตบางรักที่มีการผสมผสานวัฒนธรรมหลายชนชาติ ทั้งไทย จีน ฝรั่งเศส และแขก มีวิวัฒนาการ

และอิทธิพลจากตะวันตกต่อการปฏิรูปประเทศ สถานที่ต่างๆซึ่งเกี่ยวกับภูมิหลังของชุมชน เช่น กุศลสถาน
อาสนวิหารอัสสัมชัญ โบสถ์สี่สัสมันรวงศ์ โรงพยาบาลเลิดสิน วัดมหาพฤฒารามวรวิหาร วัดพระศรีมหาอุ
มาเทวี โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน แฟลตแห่งแรกของไทย และสโมสรแห่งแรกในไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5
เป็นย่านที่พักของบุคคลสำคัญ เช่น หลวงประดิษฐมนูธรรม ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ อ.สุลักษณ์ ศิวรักษ์ เป็นต้น

พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก มีลักษณะเป็นบ้านพักอาศัยที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสภาพความ
เป็นอยู่ ของชาวบางกอกที่มีฐานะปานกลางในช่วงก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2480-2500)
เจ้าของบ้านเดิมคือคุณวราพร สุรวดี ที่ได้รับบ้านและทรัพย์สินตกทอดมาจากมารดา คือ คุณสอาง สุรวดี
(อ้างอิง : <http://203.155.220.217/localmuseum/website/08/info.html> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 21 พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก
ที่มา <http://yangtak.multiply.com>

ภาพ 22 พิพิธภัณฑสถานบางกอก
ที่มา <http://yangtak.multiply.com>

วัดยานนาวา

วัดยานนาวา พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ สังกัดมหานิกาย ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ติดถนนเจริญกรุง แขวงยานนาวา เขตสาทร กรุงเทพมหานคร เป็นวัดโบราณมีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อ "วัดคอกควาย" เนื่องจากมีชาวทวายมาลงหลักปักฐานอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก และชาวทวายจะนำกระบือที่เลี้ยงไว้มาทำการซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน หมู่บ้านบริเวณนั้นจึงได้ชื่อเรียกกันต่อมาว่า "บ้านคอกควาย"

ในสมัยกรุงธนบุรีได้รับการยกฐานะวัดคอกควายขึ้นเป็นพระอารามหลวง เรียกชื่อใหม่ว่า "วัดคอกกระบือ" ต่อมารัชกาลที่ 1 ทรงสร้างพระอุโบสถใหม่ ครั้นถึงรัชกาลที่ 3 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์และสร้างเรือสำเภาพระเจดีย์แทนพระสถูปเจดีย์ทั่วไป เพื่อให้คนรุ่นหลังได้เห็นรูปแบบเรือสำเภาซึ่งกำลังจะหมดไปจากเมืองไทย จึงได้เปลี่ยนชื่อจากวัดคอกกระบือเป็น "วัดยานนาวา"

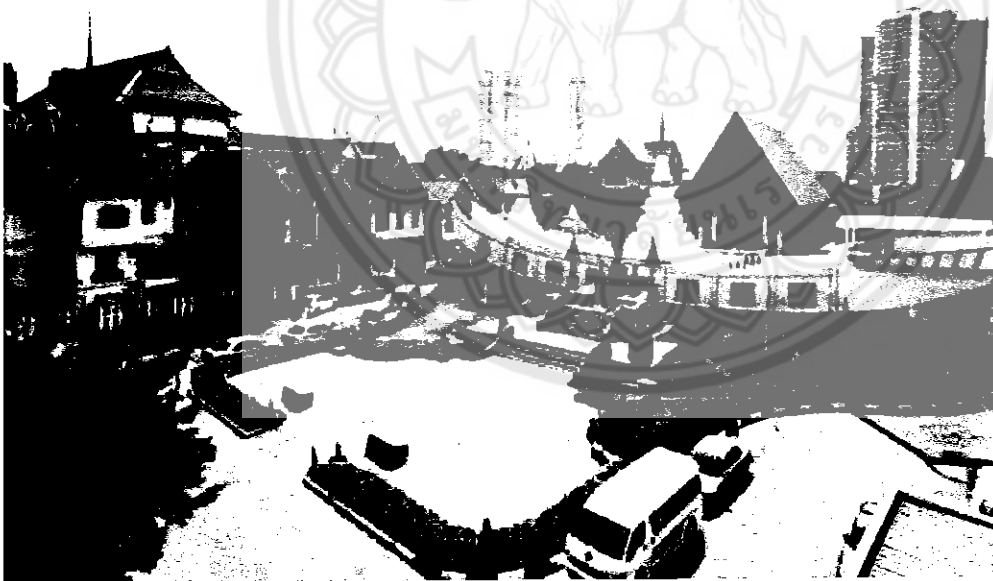

ลำภายานนาวา มีความยาววัดจากหงอนข้างบนถึงท้ายบาทลี (ห้องขนาดเล็กท้ายเรือ
ลำภา) 21 วา 2 ศอก ความยาวส่วนล่างวัดที่พื้นดิน 18 วา 1 ศอกเศษ ความกว้างตอนกลางลำเรือ 4 วา 3
ศอก ความสูงตอนกลางลำเรือ 2 วา 3 ศอก

นอกจากนี้ยังมีพระเจดีย์องค์ใหญ่และเล็กอยู่ในลำลำภาารวม 2 องค์ ที่ห้องบาทลีมีรูป
หล่อของพระเวสสันดรกับพระกัณหาชาติประดิษฐานอยู่ อันเนื่องมาจากเนื้อความในมหาชาติคำหลวง ที่
พระเวสสันดรโหม่นนำใจพระโอรสธิดาให้อุทิศตนร่วมกับพระบิดาสั่งสร้างมหากุศล เสมือนเรือลำภาใหญ่พา
มนุษย์ชาติข้ามโสมลงสารไปสู่พระนิพพาน

ด้านหลังบานประตูในพระอุโบสถ (ซึ่งสร้างในสมัยรัชกาลที่ 1) มีภาพจิตรกรรมสำคัญที่
รัชกาลที่ 3 โปรดเกล้าฯ ให้วาดขึ้น คือรูปกระทงใหญ่ ตามแบบที่ทำในพระราชพิธีลอยพระประทีป และโถ
ยาคูตามแบบอย่างที่ทำเลี้ยงพระในพระราชพิธีสารทในรัชสมัยของพระองค์

มีพระพรหมวชิรญาณ (ประสิทธิ์ เขมงฺกโร ป.ศ. 3) เป็นเจ้าอาวาส (อ้างอิง :
<http://www.dhammadhai.org/watthai/bangkok/watyanawa.php> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 23 วัดยานนาวา

ที่มา <http://campaign.edtguide.com>

ร้านโจ๊กปรีนซ์

มือเข้าอ้อมๆ อร่อยๆ สำหรับคนอยู่แถวแม่น้ำเจ้าพระยากับที่นี่ ตลาดบางรัก ก่อนไปทำงานก็นั่งมาลงสถานีสะพานตากสินทางออก 3 แล้วเดินเลาะฝั่งตรงข้ามโรบินสันมาเรื่อยๆ คุณจะพบตรอกที่มีป้ายโจ๊กปรีนซ์ พร้อมสตีกเกอร์เปิปพิสดาร และภาษาจีนกำกับอยู่ ดูเก่าแก่ไม่น้อยเลยทีเดียว เข้าไปนั่งสั่งโจ๊กใสไซ้มากินด้วยความหิว เหยอะๆ พริกไทยตามใจชอบ แล้วก็ลองมือกวาดโจ๊กเข้าปากในบัดดล กลิ่นหอมมันๆ ติดอยู่ที่ลิ้น หมูก็นุ่ม กินอ้อมกำลังดี เหมาะสำหรับเริ่มต้นเช้าอันสดใส เราสืบสาวหาความไปได้ว่า โจ๊กปรีนซ์เขาตั้งที่นี่มากกว่า 50 ปีแล้ว แต่ก็ไม่ได้ขยายร้านไปไหน หมดยกเก็บและรอขายรอบใหม่ เพราะที่นี่เขาขายกัน 3 รอบ ตั้งแต่ 6 โมงเช้า ถึง 4 โมงเย็น (แต่มันจะหมดตั้งแต่เที่ยงๆ), 5 โมงเย็น ถึง 5 ทุ่ม และรอบสุดท้าย 5 ทุ่ม ถึง ตี 3 (อ้างอิง : <http://www.chillpainai.com/eat> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 24 ร้านโจ๊กปรีนซ์บางรัก

ที่มา <http://www.edtguide.com/article/425169/12>

ร้าน We'café

เป็นร้านกาแฟที่อยู่ในเครือของสถาบันสอนภาษาอังกฤษ we study tour เป็นร้านกาแฟที่มีเอกลักษณ์ในการตกแต่งร้านในแบบวินเทจย้อนยุค มีทั้งอาหารและเครื่องดื่มให้เลือกรับประทาน ตั้งอยู่ที่ 385-387 ซอยเจริญกรุง 45, พระนคร, กรุงเทพมหานคร 10500

ภาพ 25 ร้าน we'café

ที่มา <https://www.facebook.com/We-Cafe-Bangkok>

ภาพ 26 ร้าน we'café

ที่มา <https://www.facebook.com/We-Cafe-Bangkok>

2.1.3 เทียบย่านคลองบางหลวง

ตลาดน้ำคลองบางหลวง

ชุมชนริมคลองบางหลวง คือชุมชนเก่าแก่วัดน้ำ ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา คลองบางหลวง หรือ คลองบางกอกใหญ่ เดิมเคยเป็นแม่น้ำ เจ้าพระยาสายเดิมมาก่อน แต่เพราะเป็นแม่น้ำช่วงที่โค้งอ้อมกินบริเวณกว้าง เวลาแล่นเรือผ่านมาจึงทำให้เสียเวลาในการเดินทางไปมาก ครั้งนั้น สมเด็จพระชัยราชาธิราชพระมหากษัตริย์ในแผ่นดิน กรุงศรีอยุธยาจึงโปรดเกล้าฯให้มีการขุดคลองลัดขึ้น ในปี พ.ศ.2065 เพื่ออำนวยความสะดวกและ ระยะเวลาสำหรับบรรดาพ่อค้าต่างชาติที่จะมาค้าขายเจริญ สัมพันธ์ไมตรีกับอาณาจักรอยุธยา

คลองบางหลวงทุกวันนี้เป็นที่ตั้งของชุมชนที่เรียกว่า "ชุมชนริมคลองบางหลวง" ปัจจุบันยังเต็มไปด้วยกลิ่นอายในอดีต เราสามารถพบเห็นวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวบ้านแถบนี้ ไม่ว่าจะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวรูปทรงเก่าแก่ วัดวาอารามที่แสนสงบร่มเย็น ตลอดทั้งลำคลองมีปลาสวายตัวโตๆ จำนวนมาก ดำผุดดำว่ายอยู่ในน้ำ เด็กๆ วิ่งเล่น กันสนุกสนาน ส่วนคนเฒ่าคนแก่คอยมองตามและยิ้มด้วยความเอ็นดู ในขณะที่เรือหางยาวสีสวยและเรือแม่เหล็กแล่น ผ่านไปมาเกือบตลอดทั้งวัน และนี่ก็คือเสน่ห์และความน่าสนใจของที่นี่ สำหรับการเยี่ยมชม ชุมชนริมคลองบาง หลวง เริ่มจากวัด คูหาสวรรค์ หรือหากมาทางเจริญ สนิทวงศ์ซอย 3 เข้ามาสุดซอย และข้ามสะพาน มากี่จะเจอบ้าน เก้าที่นำมาปรับโฉมใหม่เป็นร้านค้า ร้านกาแฟ สำหรับนั่งทานชมวิวยุริยริมคลอง เป็นระยะทางเดินสั้นๆ ไปจนถึง บ้านศิลปิน

ภาพ 27 ชุมชนคลองบางหลวง

ที่มา <http://www.paiduaykan.com/province/central/bangkok/klongbangluang.html>

บ้านศิลปิน

เป็นบ้านเก่าของ "ตระกูลรักสำรวจ" ตระกูลช่างทองเก่าแก่ ซึ่งทายาทรุ่นสุดท้ายได้ขายบ้านหลังนี้ ให้กับคุณชุมพลอักษรพันธ์ เพื่อปรับปรุงให้เป็น สถานที่แสดงงานศิลป์ เป็นที่รวมตัวของของกลุ่มศิลปินที่รัก งานศิลปะ บ้านศิลปินเป็นอาคารไม้ทรงมะนิลา รูปตัวแอลที่สร้างล้อมรอบเจดีย์เก่าซึ่ง เป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง สันนิษฐานว่าเป็นหนึ่งในสี่ของเจดีย์แต่ละทิศที่กำหนดเขตพื้นที่เก่าของวัด กำแพงด้านบนของตัวอาคารเปิดเป็น แกลเลอรี แสดงงานศิลปะทั้งภาพวาดและภาพถ่ายให้ ได้ชมกัน ถือเป็นบ้านไม้แห่งแรกที่ปลูกชีวิตให้ชุมชนคลอง บางหลวงให้กลับมาคึกคักอีกครั้งถือเป็น ไฮไลท์ของที่นี่เลยทีเดียว บ้านศิลปินเป็นอาคารไม้ทรงมะนิลา รูปตัวแอล ที่สร้างล้อมรอบเจดีย์เก่าซึ่งเป็นเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง สันนิษฐานว่า เป็นหนึ่งในสี่ของเจดีย์แต่ละทิศ ที่กำหนดเขตพื้นที่เก่าของวัดกำแพง ภายหลังอาคารหลังนี้ได้ถูกปรับปรุงใหม่โดยกลุ่มศิลปิน เพื่อเป็นที่รวมตัวของผู้ที่ ทำงานและรักงานศิลปะ โดยยังคงสภาพเก่าของตัวอาคารไว้ได้อย่างสมบูรณ์ เพราะเจ้าของตั้งใจจะทำทุก อย่างให้กลมกลืนกับชุมชนด้านบนของ ตัวอาคารเปิดเป็นส่วนแสดงงานศิลปะทั้งภาพวาดและภาพถ่ายให้ ได้ชมกัน ส่วนด้านล่างแบ่งเป็นพื้นที่ทำงานศิลปะต่างๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นมีการทำเครื่อง ประดับรวมอยู่ด้วย โดยผู้ดูแลบ้านศิลปินเล่าว่าอุปกรณ์ทุกชิ้นที่ใช้ ทำ เครื่องประดับเป็นของเก่าที่อยู่กับอาคารหลังนี้ตั้งแต่สมัยก่อน และทุกวันนี้ยัง สามารถใช้ได้จริง ทุกวันอาทิตย์ ที่นี่จะมีการฝึกอบรมอาชีพการทำเครื่องประดับให้กับผู้สนใจฟรีโดยไม่คิดค่าอบรม ด้านล่างแบ่งเป็นมุมขายของ ที่ระลึกและโปสการ์ด มีมุมร้านกาแฟให้ได้สั่งเครื่องดื่มมานั่งจิบพร้อม ชมวิว ทิวทัศน์ริมคลอง เรานั่งรับลมที่พัดเอื่อยๆ เย็นสบายมองคนที่อยู่บ้าน ผึ่งตรงข้าม กำลังให้อาหารปลาอย่างเพลิดเพลิน บางช่วงจะมีเรือหางยาวพานักท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติมาทำความรู้จักกับสถานที่เก่าๆ ในเมืองกรุง คนบนเรือหลายคนยิ้มและโบกมือทักทายให้คนบนฝั่ง เป็นภาพที่น่ารักและช่วยให้ผ่อนคลาย เหมือนที่ตั้งใจไว้แต่ แรกจนแทบลืมดูเวลา กัน เลยทีเดียวอ่านและอิมแบบมีสไตล์ นอกจากนี้ที่บ้านศิลปินยังมีหุ่นละครเล็ก ของคลองบางหลวง ซึ่งเปิดให้ชมฟรีไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆเลย (อ้างอิง : <http://www.paiduaykan.com/province/central/bangkok/klongbangluang.html> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 28 บ้านศิลปิน

ที่มา <http://www.paiduaykan.com/province/central/bangkok/klongbangluang.html>

ภาพ 29 บ้านศิลปิน

ที่มา <http://www.paiduaykan.com/province/central/bangkok/klongbangluang.html>

วัดคูหาสวรรค์

วัดคูหาสวรรค์วรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร สังกัดมหานิกาย ตั้งอยู่ในแขวงคูหาสวรรค์ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นวัดโบราณสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

วัดคูหาสวรรค์วรวิหาร เดิมเรียกชื่อว่า "วัดศาลาสีหน้า" เป็นวัดโบราณสร้างมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยายังเป็นราชธานี แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าใครเป็นผู้สร้าง สิ่งที่ยังคงหลงเหลือและแสดงความเป็นสิ่งของสมัยกรุงศรีอยุธยา คือ "ลายหน้าบันสลักไม้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังของพระอุโบสถ ปีกของหน้าบันเล็กตามหลังคาลดชั้นอีกด้านละสองปีก เป็นฝีมือช่างสมัยกรุงศรีอยุธยา และใบสีมาที่เป็นสีมาคู่ ทำด้วยหินทรายแดง ฝีมือช่างอยุธยาตอนปลาย ส่วนซุ้มสีมานั้นสร้างเพิ่มเติมขึ้นทีหลัง แบบเดิมใบสีมาประดิษฐานอยู่บนแท่นปูนเท่านั้น"

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้บูรณะขึ้นใหม่แล้วทรงสถาปนาให้เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร พร้อมทั้งเปลี่ยนนามวัดใหม่จาก วัดศาลาสีหน้า เป็นวัดคูหาสวรรค์วรวิหาร ตามหลักฐานรับรองสภาพวัดของกองพุทธศาสนสถาน สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปรากฏว่า วัดนี้ตั้งขึ้นและรับวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. 2320

(อ้างอิง : <http://www.watkhuhasawan.com/profile.html> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 30 วัดคูหาสวรรค์

ที่มา <http://www.manager.co.th/Travel>

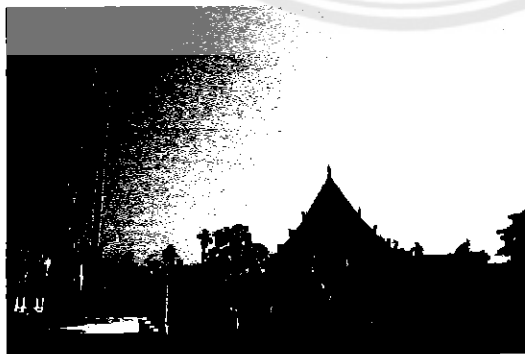
2.1.4 เทียวย่านเสาชิงช้า และย่านแพร่ง

ย่านเสาชิงช้า

ในยุคนี้หากพูดถึงใจกลางกรุงเทพฯ หลายคนคงจะนึกถึงย่านสยามสแควร์ สุขุมวิท หรือสีลม ที่เป็นทั้งแหล่งธุรกิจ แหล่งค้าขาย แหล่งรวมแฟชั่น และอื่นๆ อีกมากมาย แต่หากเป็นในอดีต ใจกลางกรุงเทพฯ นั้นอยู่ในย่านเสาชิงช้า เพราะที่นี้ถือเป็น "สะดือเมือง" หรือจุดศูนย์กลางของพระนครที่ถูกกำหนดขึ้นตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งในวันนี้จะพาไปเดินเล่นชมเมืองในย่านเสาชิงช้ากัน

สำหรับสะดือเมืองนั้นถูกกำหนดมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช หรือรัชกาลที่ 1 หลังจากที่พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ขยายขอบเขตของพระนครออกไปทางตะวันออก และมีการขุดคลองรอบกรุงขึ้น และพระองค์จึงได้กำหนดจุดศูนย์กลางของพระนครหรือสะดือเมืองขึ้น และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นที่ตั้งของเทวสถานโบสถ์พราหมณ์ รวมทั้งเสาชิงช้าด้วย

"เสาชิงช้า" จึงกลายมาเป็นสัญลักษณ์อันโดดเด่นของกรุงเทพฯ มาจนทุกวันนี้ โดยเสาชิงช้านี้เป็นเสาไม้ขนาดใหญ่สีแดง ตั้งอยู่บนแท่นหินขนาดใหญ่ มีความสูง 21.15 เมตร ฐานกลมก่อเป็นฐานบัวทำด้วยหินล้างสีขาว ตามแนวโค้งของฐานติดแผ่นจารึกประวัติเสาชิงช้า เสาไม้แกนกลางคู่และเสาทะเกียบ 2 คู่ เป็นเสาหัวเม็ด ล้วนทำด้วยไม้สักกลึงกลม โครงยึดหัวเสาทั้งคู่แกะสลักอย่างสวยงาม กระฉับและหูช้างไม้เป็นลวดลายไทย ทั้งหมดทาสีแดงชาด ให้เป็นสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบพิธีโล้ชิงช้าในพระราชพิธี "ตรีโยมปวาย ตรีปวาย" ของศาสนาพราหมณ์-ฮินดูเมื่อครั้งอดีตปัจจุบัน และเสาชิงช้าที่เห็นกันในปัจจุบันนี้เป็นเสาดันใหม่ ซึ่งได้มีการจัดพิธีสมโภชน์เสาชิงช้าใหม่ไปเมื่อวันที่ 11-13 กันยายน 2550 โดยตัวไม้เป็นไม้สักทองมาจากเมืองแพร่

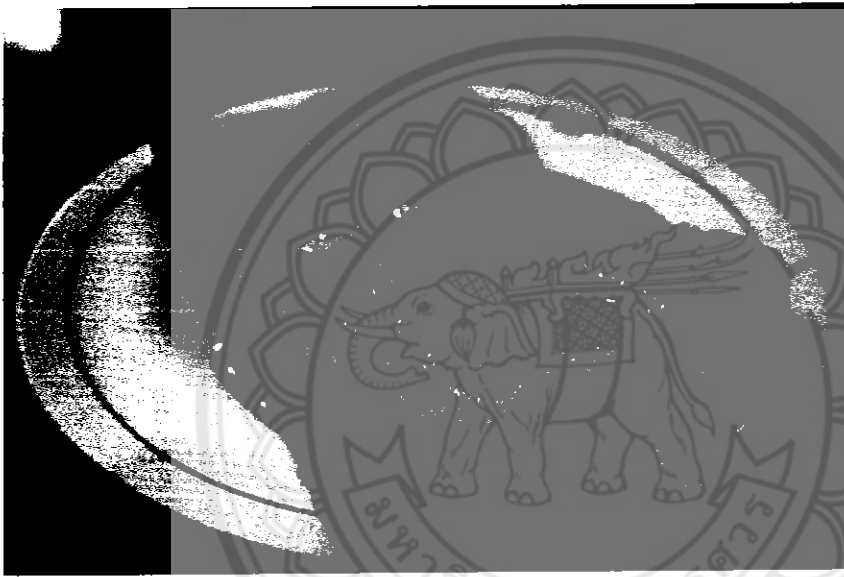
ภาพ 31 เสาชิงช้า

ที่มา <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000034732>

นอกจากจะเป็นย่านเก่าแก่ที่มีประวัติมายาวนานแล้ว ก็ยังเป็นย่านที่มีของกินอร่อยๆ ให้เลือกมากมาย และเมื่อมาถึงย่านนี้ทั้งที่ เราก็ไม่พลาดที่จะหาของกินอร่อยๆ ลงท้อง ซึ่งครั้งนี้ก็มีร้านอร่อย ทั้งริมทางบ้าง นั่งในร้านบ้าง มาแนะนำกัน

เริ่มจากร้านนมสดฮิต ของผู้คนหลากหลายวัย ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ วัยรุ่น เด็กๆ ทุกเพศ ทุกวัย ก็จะถูกใจและรู้จักร้านนี้กันเป็นอย่างดี นั่นก็คือร้าน "มนต์นมสด" ที่ร้านนี้จะดังในเรื่องของนมสด ส่วนเมื่อเข้าไปในร้านแล้วเมนูต่างๆ ของทางร้านก็มีทั้งเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของนม และขนมปังหน้าต่างๆ อาทิ เนยนม เนยน้ำตาล ช็อกโกแลต สังขยา และเมนูอื่นๆ ให้เลือกสรรกันมากมายตามใจชอบ ส่วนรสชาตินั้นก็จัดว่าใช้ได้ ขนมปังนุ่มๆ กินคู่กับนมสดเย็น อร่อยชื่นใจจริง โทร. 0-2224-1147

ภาพ 32 มนต์นมสด

ที่มา <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000034579>

ออกมาจากร้านมนต์นมสดก็จะเจอร้านลูกชิ้นทอดชื่อร้านว่า "ลูกชิ้นปลากทราย (เจ้าเก่า)" ร้านนี้เป็นรถเข็นขายอยู่ริมถนน และที่ร้านนี้จะขายลูกชิ้นปลากทรายทอด โดยจะทอดกันสดๆ ตรงนั้นเลย ชิมลูกชิ้นปลากทรายทอดร้อนๆ กรอบนอก นุ่มใน กินคู่กับน้ำจิ้มรสเด็ดของทางร้าน แก้มด้วยผักสด ช่างอร่อยเข้ากันดีจริงๆ ใครที่อยากจะไปลองชิม ลูกชิ้นปลากทรายทอดละก็ ร้านนี้จะออกมาขายตั้งแต่เวลา 14.00 น. ไปจนกว่าของจะหมดกันเลยทีเดียว (ปิดเฉพาะวันจันทร์) ส่วนเรื่องราคาร้านก็แล้วแต่ตามจะสั่ง โทร. 08-8912-6449

จากนั้นเอาใจคนชอบกินเล่นกันที่ร้าน "ชวนชิม" โดยที่ร้านนี้จะขายอาหารหลากหลาย มาก ไม่ว่าจะเป็น ก๋วยเตี๋ยวต้มยำโบราณ เย็นตาโฟซี่ฟู้ด เกาเหลาเอ็นหมู ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นแคะ หมูตุ๋นน้ำแดง และเมนูอื่นๆอีกมากมาย ส่วนวันนี้เมนูที่เราเลือกกินกันนั้นก็คือ ก๋วยเตี๋ยวต้มยำ โดยก๋วยเตี๋ยวนั้นร้านนี้จะใส่เครื่องต้มยำต่างๆ อาทิ ลูกชิ้นหมู ลูกชิ้นกุ้ง เนื้อหมูชิ้น และเครื่องต้มยำรสจัดจ้าน เรื่องของรสชาติก็จัดได้ว่าอร่อยใช้ได้ทีเดียว สนทนาราคาขามละ 35 บาท พิเศษขามละ 40 บาท โทร. 0-2224-1137

และพลาดไม่ได้เมื่อมาเยือนย่านเสาชิงช้ากับเมนูข้าวตัง ร้าน "คุณยายอุดม" ร้านนี้เป็นร้านหาบเร่ ย่านเสาชิงช้า เดิมจะตั้งขายอยู่หน้าร้านมนต์มสธ แต่ปัจจุบันย้ายมาขายข้างๆ มนต์มสธแล้วที่ร้านนี้เด็ดในเรื่องของข้าวตัง โดยมีข้าวตังแบบต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น ข้าวตังเมี่ยงลาว ข้าวตังหน้าตัง ข้าวตังมะพร้าว หรือแม้กระทั่งข้าวแต๋น ซึ่งก็มีขายทั้งข้าวเหนียวดำและข้าวเหนียวขาว เรื่องของรสชาตินั้นก็รอบอร่อยสมคำร่ำลือ สามารถซื้อเป็นของฝากได้อีกด้วย สนทนาราคาข้าวตังชุดละ 25 บาท

สุดท้ายเดินเข้าซอยมาหน่อยไปตบท้ายของอร่อยกันที่ร้าน "ยู๊เยือกทอด" ที่นี้จะขายของทอดนานาชนิด อาทิ เผือก ไช้เท้า เต้าหู้ และเปาะเปี๊ยะทอด ส่วนเมนูแนะนำของร้านก็คงจะหนีไม่พ้น 'เผือกทอด' โดยที่ร้านปั้นเผือกเป็นก้อนขนาดพอดีคำ ทอดในน้ำมันร้อนๆจนกรอบนอก นุ่มใน กินคู่กับน้ำจิ้มเหนียวเข้มข้น เปรี้ยวหวานกำลังดี ได้รสชาติสุดๆ นอกจากนี้ที่ร้านยู๊เยือกทอดยังมีเมนู ถั่วแปบที่ขายดีไม่แพ้กันอีกด้วย ถั่วแปบที่นี้จะเป่าเป็นถั่วแปบสมุนไพร มีสีต่างๆให้ได้กินกัน ทั้งสีเหลือง สีฟ้า สีแดง สีเขียว โทร. 08-4141-7032

นอกจากร้านที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ย่านเสาชิงช้า ยังมีร้านอาหารอร่อยๆอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นครัวอัมพร นายฉ้วนเย็นตาโฟ ปลาหมึกย่างยามเย็น และอื่นๆอีกมากมาย (อ้างอิง : <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000034579> .สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

วัดสุทัศนเทพวราราม ราชวรมหาวิหาร

วัดสุทัศนเทพวราราม เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาขึ้นใน พ.ศ. 2350 เดิมพระราชทานนามว่า "วัดมหาสุทธาวาส" โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระวิหารขึ้นก่อนเพื่อประดิษฐานพระศรีศากยมุนี (พระโต) ซึ่งอัญเชิญมาจากพระวิหารหลวงวัดมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย แต่สิ้นรัชกาลก่อนที่จะประดิษฐานเป็นสังฆาราม จึงเรียกกันว่า วัดพระโต วัดพระใหญ่ หรือ วัดเสาชิงช้าบ้าง จนกระทั่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างต่อ และทรงจำหลักบานประตูพระวิหารด้วยพระองค์เอง แต่ก็สิ้นรัชกาลเสียก่อนที่การก่อสร้างจะแล้วเสร็จ การก่อสร้างวัด มาเสร็จบริบูรณ์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พ.ศ. 2390 และพระราชทานนามว่า "วัดสุทัศนเทพวราราม" ปรากฏในจดหมายเหตุว่า "วัดสุทัศนเทพาราม" และในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงผูกนามพระประธานในพระวิหาร พระอุโบสถ และศาลาการเปรียญ ให้คล้องกันว่า "พระศรีศากยมุนี" "พระพุทธตรีโลกเชษฐ์" และ "พระพุทธเสฏฐมุนี"

ภายในวัดสุทัศนเทพวรารามเป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร และได้อัญเชิญ พระบรมราชสรีรางคารของพระองค์ มาบรรจุที่ผ้าทิพย์ด้านหน้าพุทธบัลลังก์พระศรีศากยมุนีเมื่อ พ.ศ. 2493 และมีพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทรในวันที่ 9 มิถุนายนของทุกปี

ภาพ 33 วัดสุทัศนเทพวราราม

ที่มา <http://www.bkk1.in.th/Topic.aspx?TopicID=244144>

ย่านแพรง

"แพรง" ในสมัยก่อนแปลว่าทางออก เพราะในสมัยนั้นเมื่อพระมหากษัตริย์จะเดินทางหรือจะยกทัพออก ต้องผ่านทางสะพานข้างโรงสีการสร้างสะพานในยุคนั้นจะใช้มาตรวัดจากการเดินผ่านของช้างได้ และสะพานพวกนี้มักจะถูกเรียกกันว่าเป็นสะพานข้างแทบทั้งสิ้น แต่สะพานข้างข้ามนี้ตั้งอยู่ในย่านที่เป็นโรงสีข้าวชาวบ้านจึงเรียกสะพานนี้ว่าสะพานข้างโรงสีกันจนชิน ส่วนพื้นที่โดยรอบเป็นท้องทุ่งและท้องร่องเกือบทั้งหมด ดังนั้นจึงเหลือทางออกเพียงแค่ 3 ทางนี้เท่านั้น จึงกลายมาเป็นชุมชนสามแพรงที่เราคุ้นเคยกันในปัจจุบัน

ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ทรงสร้างชุมชนนี้ขึ้นเพื่อให้เป็นเมืองทดลอง มีสถาปัตยกรรมแบบชิโนโปรตุกีส เป็นสถาปัตยกรรมที่มีการผสมผสานระหว่างจีนและโปรตุเกส โดยมีพร้อมทั้งสถานอนามัยและโรงละครร้องเป็นแหล่งรวมความเจริญแบบครบครันของยุค สามแพรงแม้จะผ่านพ้นยุคเฟื่องฟูมาแล้ว แต่สิ่งที่ทำให้ย่านดังกลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง เห็นจะเป็นรสชาติของอาหารที่ยอดเยียม จนทำให้กลายเป็นสวรรค์บนดินของนักชิมกันไปแล้ว

ภาพ 34 ย่านแพรง

ที่มา <http://www.painaidii.com/diary/diary-detail/000183/lang/th/>

ปากคลองตลาด

ปากคลองตลาด (อังกฤษ: Pak Khlong Talat) เป็นตลาดสดขนาดใหญ่ บริเวณถนนจักรเพชร ยาวจนไปถึงถนนมหาธาตุ ตั้งโอบล้อมวัดราชบูรณะ โรงเรียนราชินีและโรงเรียนสวนกุหลาบ ประกอบไปด้วยตลาดใหญ่ถึง 5 แห่งตั้งติด ๆ กัน ปัจจุบันเน้นขายสินค้าเกษตรกรรมที่เน้นการค้าส่งผักผลไม้และดอกไม้สด ปากคลองตลาดติดอันดับที่ 4 (จากการจัดอันดับ 1 ใน 10 ของตลาดดอกไม้ทั่วโลก) ยังเป็นตลาดกล้วยไม้ที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลกอีกด้วย

ในสมัยอยุธยาเป็นย่านชุมชน พบหลักฐานเป็นสิ่งปลูกสร้างทั้งวัดและป้อมปราการต่างๆ ที่ก่อสร้างขึ้นมาหลายแห่ง รอบๆ ชุมชนมีคลองและแม่น้ำหลายสายเข้ามาบรรจบกันจนมีลักษณะเป็นปากคลอง ต่อมาในสมัยธนบุรี เป็นจุดนัดพบของผู้คนที่สัญจรทางน้ำ มีการค้าขาย แลกเปลี่ยนสิ่งของ

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เป็นตลาดค้าปลาขนาดใหญ่ที่ส่งตรง มาจากแม่น้ำท่าจีน (สมุทรสาคร) แล้วของที่ส่งผ่านมาทางแม่น้ำเจ้าพระยา มีบันทึกว่าในในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดฯ ให้ขุดคลองหลายสายมาตั้งแต่เริ่มสถาปนากรุงเทพฯ รวมถึง "คลองตลาด" คลองเล็กข้างวัดบูรณศิริมาตยาราม อีกทั้งในย่านไม้ไผ่กลั่นนี้ มีคลองที่ขุดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2315 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสิน เรียกว่า "คลองใน" ซึ่งทั้ง 2 แห่งนี้เป็นตลาดสดเน้นการค้าปลาเป็นหลัก มาจน จนในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่โปรดฯ จะเรียกตลาดนี้ว่า "สะพานปลา" ในระยะหนึ่ง ก็เปลี่ยนจากตลาดค้าปลาไปยังตำบลวัดลำพอง หัวลำโพง แทน ตลาดปลาจึงจึงแปรสภาพเป็นตลาดสด ค้าสินค้าเกษตร อย่างผัก ผลไม้และดอกไม้สด มาจนถึงทุกวันนี้

ปัจจุบัน ปากคลองตลาดประกอบด้วยตลาดหลัก 4 แห่งได้แก่ ตลาดองค์การตลาดเป็นของรัฐ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ตลาดยอดพิมานเป็นของเอกชน และตลาดส่งเสริมเกษตรไทยเป็นของเอกชน ตลาดพุทธยอดฟ้าเป็นของเอกชน มีลักษณะเป็นอาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ สูง 2-4 ชั้น มีการวางสินค้าต่าง ๆ และแผงลอย กันสาด กันอย่างหนาแน่น ไม่นับรวมตลาดใต้สะพานพุทธ ซึ่งขายเสื้อผ้า ของประดับ ของเล่น อื่น ๆ อีกมาก ซึ่งจะขายเฉพาะเวลากลางคืนเท่านั้น หยุดเฉพาะวันจันทร์

แต่เดิม ตลาดองค์การตลาดเป็นของรัฐ สังกัดกระทรวงมหาดไทย เมื่อมีการห้ามขายของที่สนามหลวงและท่าเตียน ก็ได้นำผู้ค้าบางส่วนเข้ามาทำการค้าขายที่ตลาดนี้ โดยเน้นราคาต่ำเช่าถูก ให้ขายของในราคาถูกเพื่อช่วยเหลือค่าครองชีพประชาชนและช่วยผู้ค้าที่ไม่มีสถานที่ค้าขาย โดยเน้นเป็นสินค้าอุปโภคและบริโภคเป็นหลัก เพิ่งเริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสัมปทานให้เอกชนเข้ามาบริหารแทน 30 ปี เพราะองค์การตลาดขาดสภาพคล่อง ในสมัยรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายถาวร เสนเนียมเป็น รมต.

ช่วยมหาไถยในตอมนั้น บริษัทที่เข้ามาบริหารเป็นบริษัทเดียวกับเจ้าของใหม่ตลาดยอดพิมานซึ่งได้ซื้อตลาดยอดพิมานต่อมาจากเจ้าของเดิมก่อนแล้วก็เริ่มปรับปรุงตลาดยอดพิมานแต่ยังไม่แล้วเสร็จดี ต่อมาก็เข้ามารับสมัครงานจากองค์การตลาดเพื่อบริหารแทน 30 ปี เพราะตลาดพื้นที่ติดกัน และได้เริ่มเข้ามาทำการปรับปรุงทั้ง 2 ตลาดเป้าหมายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งในขณะนี้ยังปรับปรุงไม่เรียบร้อยแล้วเสร็จเนื่องจากอุปสรรคมีมาก ทำให้การปรับปรุงล่าช้ากว่ากำหนดไว้ (อ้างอิง : วรณรัตน์ คัทมาตย์, 'ปากคลอง' ประลองอาเซียน กรุงเทพฯ 30 สิงหาคม 2555.สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 35 ปากคลองตลาด

ที่มา <http://www.bangkoktourist.com/site/th/flower-marketsapan-bhuda-market>

2.1.5 เทียวย่านวังหลัง

ตรอกวังหลัง

เป็นชุมชนดั้งเดิมซึ่งอยู่อาศัยสืบต่อกันมานานแล้วได้รับจัดตั้งเป็นชุมชนขึ้นในปี 2532 สภาพโดยทั่วไปของชุมชนเป็นอาคารตึกแถวและบ้านไม้สองชั้น เมื่อปี พ.ศ.2510 กรมธนารักษ์ได้ยกที่ดินบริเวณโคกโพธิ์ให้แก่โรงพยาบาลศิริราชแต่โรงพยาบาลศิริราชยังไม่ได้ดำเนินการเพื่อใช้ประโยชน์แต่อย่างใด ประชาชนในพื้นที่เป็นคนดั้งเดิมประมาณ 60 % นอกนั้นเป็นคนต่างจังหวัดได้แก่คนภาคอีสานที่มาเช่าหอพักเพื่อศึกษาต่อ

วังหลัง คือ พระราชวังของสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระอนุรักษเทเวศร์ กรมพระราชวังบวรสถานพิมุข ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ถัดจากวังหลังลงไปทางวัดระฆังฯ เป็นตำบลสวนมังคุด ซึ่งมีวังที่ประทับเดิมของสมเด็จพระที่นั่งเธอเจ้าฟ้ากรมพระยาเทพสุดาวดี และยังมีร่องรอยแนวกำแพงอิฐเก่าแก่อายุกว่าร้อยปี ให้เห็นอยู่

ในปัจจุบันวังหลังเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลศิริราช แต่ก่อนเคยเป็นโรงเรียนสตรีแห่งแรกของประเทศ ชื่อว่า "โรงเรียนกุลสตรีวังหลัง" ต่อมาย้ายไปอยู่ที่ซอยวัฒนา ถนนสุขุมวิท คือ โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัยในปัจจุบัน ต่อมาสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมหลวงสงขลานครินทร์ทรงจัดตั้งเป็นโรงพยาบาลศิริราชขึ้นแทน

ตลาดวังหลัง เป็นย่านเก่าแก่ลักษณะเป็นชอยยาวมีตรอกแยกออกไป ปัจจุบันตลาดนี้เป็นที่รู้จักดีของคนวัยทำงาน นักศึกษา นักเรียน เพราะมีทั้งของร้อยและสินค้าทันสมัย กับสินค้ามือสองที่ผู้คนมาเลือกซื้อมากมาย

มีร้านอาหารที่เปิดมาเป็นสิบปีอยู่หลายร้าน เช่น บะหมี่เกี๊ยวกุ้ง บะหมี่สั่งทำพิเศษ เกี้ยวแป้งบาง น้ำชุบใส เบาๆ มีขนมชาหริ่ม ทับทิมกรอบขายด้วย ก๋วยเตี๋ยวเรือ รสจัดดี มีทั้งเนื้อ และหมู ถ้าเนื้อจะซามเล็ก ๆ หมูจะซามใหญ่กว่า ก๋วยเตี๋ยวแคะ น้ำใส ดั้งเดิม อยู่ที่ไปรษณีย์กลาง ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลา ลูกชิ้นรสดีไม่มีกลิ่นคาว ขนมปังวังหลัง ขนมปังเนื้อนุ่ม ออกจากเตาร้อนๆ มีหลายหน้า แต่ที่ฮิตที่สุดก็ต้องหน้ารวมแสม มีคนมาเข้าคิวรอซื้อกัน อรทัยซูชิวังหลัง ราคาไม่แพง คุณภาพดี ร้านนี้ก็มีแฟนขาประจำมาเยือนรับบัตรคิวเข้าแถวซื้ออีกเหมือนกัน น้ำปลูกลมอน อิตาเลียนไซดา ที่ร้านเจ้าชั้น By Salotto coffee อยู่ต้นซอยด้านถนนอรุณอมรินทร์

เยือนแล้วอย่าพลาดในตลาดมี ร้านน้ำตกลีดา หนึ่งในสองร้านแรกของตลาดแห่งนี้ขายมา 40 กว่าปีแล้ว เมนูที่ทุกคนต้องสั่งก็คือไก่ย่าง ส้มตำ ไก่ย่างแห้ง ส้มตำมีสารพัดแบบให้เลือก ที่เด่นอีกอย่างก็คือ เมนูเนื้อย่าง ที่ลูกค้าประจำจะเรียกเนื้อดำ เพราะไม่ใส่สารใดๆ ยังมีผลไม้ไทยลอมแล้วรสชาติดี

ให้ลิ้มรสอีกด้วย ถัดมาไม่กี่ห้องมี ร้านข้าวแกงป่าสินธุ์ อีกร้านเก่าแก่ที่เปิดคู่กันมานานนอกจากอาหารทั่วไปที่มีทุกวัน เช่น ไข่พะโล้ ผัดเผ็ด แกงต่างๆ ยังมีอาหารพิเศษประจำวันลูกค้าประจำจะมาซื้อกันแต่เช้า อาทิ วันจันทร์มีแกงคั่วผักนึ่ง วันอังคารมีปลาทุ้มเค็ม เป็นต้น เดินจากตรอกออกมาทางโรงพยาบาลศิริราช มีอีกร้านที่เปิดมากกว่า 40 ปี ร้านหอยทอดที่ใหญ่ หอยทองแป้งกรอบ ซอสเคี้ยวเองออกรสเปรี้ยวหวานมีความเค็มอ่อนๆ มีก๋วยเตี๋ยวและผัดไทยมีเส้นท่าไร่ และเส้นมักกะโรนี เมนูสำหรับคนวัยแรงที่มาเดินเที่ยวตลาดนี้ โดยเฉพาะ (อ้างอิง : <http://www.navy34.com/board342550/index.php?topic=14458> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 36 ตลาดวังหลัง

ที่มา <http://www.thetrippacker.com/th/review>

ภาพ 37 ตลาดวังหลัง

ที่มา <http://www.thetrippacker.com/th/review>

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร หรือ วัดระฆัง, วัดหลวงพ่อโต ตั้งอยู่เลขที่ 250 แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เป็นพระอารามหลวงชั้นโทชนิดวรมหาวิหาร อยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์มหานิกายภาค 1

วัดแห่งนี้เป็นวัดโบราณ สร้างในสมัยอยุธยา เดิมชื่อ วัดบางว่าใหญ่ (หรือบางหัวใหญ่) ในสมัยธนบุรี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสร้างพระราชวังใกล้วัดบางว่าใหญ่ โปรดเกล้าฯ ให้ยกเป็นพระอารามหลวงและเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช ในสมัยรัตนโกสินทร์ รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช วัดบางว่าใหญ่อยู่ในพระอุปถัมภ์ของเจ้านายวังหลัง คือสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาเทพสุดาวดี (สา) พระเชษฐภคินีของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและเป็นพระชนนีของกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข ทรงมีดำหนักที่ประทับอยู่ติดกับวัด ได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดร่วมกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และได้ขุดพบพระสังข์ลูกหนึ่ง ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้นำไปไว้ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยทรงสร้างระฆังชดเชยให้วัดบางว่าใหญ่ 5 ลูก จากนั้นได้พระราชทานนามวัดใหม่ว่า "วัดระฆังโฆสิตาราม" นอกจากเป็นเพราะขุดพบพระสังข์ที่วัดนี้และเพื่อฟื้นฟูแบบแผนครั้งกรุงศรีอยุธยาที่มีวัดชื่อวัดระฆังเช่นกัน ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อ "วัดระฆังโฆสิตาราม" เป็น "วัดราชคณฺชียาราม" (คณฺชฺย แปลว่าระฆัง) แต่ไม่มี
คนนิยมเรียกชื่อนี้ ยังคงเรียกว่าวัดระฆังต่อมา

วัดระฆังโฆสิตารามมีหอพระไตรปิฎกซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมที่สวยงามมาก เคยเป็นพระ
ตำหนักและหอประทับนั่งของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชขณะทรงรับราชการในสมัย
ธนบุรี และโปรดเกล้าฯ ให้รื้อมาถวายวัด เมื่อเสด็จขึ้นครองราชสมบัติแล้ว มีพระราชประสงค์จะ
บูรณปฏิสังขรณ์ให้สวยงามเพื่อเป็นหอพระไตรปิฎก

เดิมเป็นวัดโบราณสร้างในสมัยอยุธยา เดิมชื่อ วัดบางว่าใหญ่ (หรือบางหัวใหญ่) ใน
สมัยธนบุรี สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ทรงสร้างพระราชวังใกล้วัดบางว่าใหญ่ จึงทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้ทำการบูรณปฏิสังขรณ์ และขึ้นยกเป็นพระอารามหลวง และเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช
ในสมัยรัตนโกสินทร์ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นที่ประชุมสังคายนาพระไตรปิฎก ซึ่งอัญเชิญมา
จากนครศรีธรรมราชขึ้นที่วัดนี้

ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ วัดบางว่าใหญ่
อยู่ในพระอุปถัมภ์ของเจ้านายวังหลัง คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาเทพสุดาวดี (สา)
พระเชษฐภคินีของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และเป็นพระชนนีของกรมพระราชวัง
บวรสถานพิมุข ทรงมีตำหนักที่ประทับอยู่ติดกับวัด

ได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดร่วมกับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
และได้ขุดพระขังลูกหนึ่ง ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำไปไว้ ที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม โดยทรง
สร้างระฆังขดเขยให้วัดบางว่าใหญ่ ๕ ลูก

หลวงพ่อยิ้มรับฟ้า

พระประธานยิ้มรับฟ้า เป็นพระพุทธรูปเนื้อทองสำริด ปางสมาธิ หน้าตักกว้างประมาณ
๔ ศอกเศษ เบื้องพระพักตร์มีรูปพระสาวก ๓ องค์ นั่งประนมมืออุจรัลพระพุทธรูปโอวาท พระประธานองค์นี้
ได้รับการยกย่องว่างดงามมาก จนปรากฏว่าครั้งหนึ่งเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จ
มาถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดระฆังโฆสิตาราม ได้มีพระราชดำรัสแก่ผู้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดว่า ไปวัดไหนไม่เหมือน
มา พอเข้าประตูโบสถ์พระประธานยิ้มรับฟ้าทุกที จึงทรงถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์นพรัตนราชวราภรณ์
และมหาปรมาภรณ์ ช้างเผือกแด่พระประธานองค์นี้เป็นพิเศษ และพระประธานองค์นี้ก็ได้นามว่า พระ
ประธานยิ้มรับฟ้า ตั้งแต่นั้นมา

โบราณสถานสำคัญ

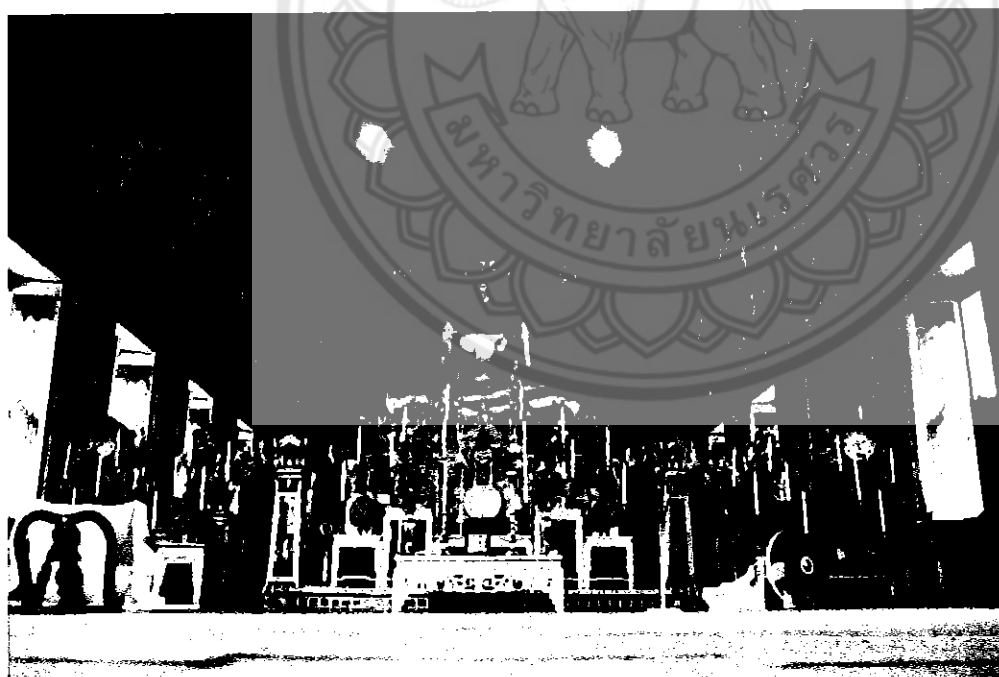
พระอุโบสถ

เป็นทรงแบบรัชกาลที่ ๑ หลังคาลด ๓ ชั้น มีช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ และคันทวยสลัก
เสลาอย่างสวยงาม บริเวณมุขด้านหน้าและหลังทำปีกนกคลุมมุขอยู่ในระยะชักราหน้าจั่ว ตอนใต้จั่วหรือ
หน้าบัน ที่จำหลักลายพระนารายณ์ทรงครุฑ ประดับลายกนกปิดทองอย่างประณีต เจาะเป็นช่องหน้าต่าง
๒ ช่อง แทนแผงแรคสองเหนือประตูหน้าต่างรอบพระอุโบสถติดกระฉิงปูนปั้นปิดทองทำเป็นรูปชุ้มบนบาน
ประตูหน้าต่างด้านนอกเขียนลายรดน้ำปิดทองมีรูปประฆังเป็นเครื่องหมาย ด้านในเขียนภาพทวารบาลยืน
แทนระบายสิ่งดงาม บริเวณฝาผนังภายในพระอุโบสถโดยรอบเขียนภาพจิตรกรรมที่ได้รับการยกย่องว่า
ฝีมืองดงามมาก โดยผนังด้านหน้าพระประธานเขียนเป็นภาพพระพุทธเจ้าแสดงยมกปาฏิหาริย์ก่อนเสด็จ
ขึ้นไปจำพรรษาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และตอนเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ด้านหลังพระประธานเขียน
ภาพพระมาลัยขณะขึ้นไปมัสการพระมหากุฬามณีบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เบื้องล่างเขียนภาพสัตว์นรกใน
อากักรต่างๆ ภาพฝาผนังส่วนที่เหลือ เบื้องบนเขียนเป็นเทพชุมนุม ตอนล่างเขียนภาพทศชาติ ซึ่งเขียนได้
อย่างมีชีวิตชีวาอ่อนช้อยและแสงสีเหมาะสมกับเรื่องราว ภาพเหล่านี้เขียนโดย พระวรรณवादวิจิตร (ทอง
จารุวิจิตร) จิตรกรเอกในสมัยรัชกาลที่ ๖ เมื่อราว พ.ศ. ๒๔๖๕ ครั้งมีการบูรณะซ่อมแซมพระอุโบสถใน
รัชกาลนั้น (อ้างอิง : <https://th.wikipedia.org/wiki> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 38 วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

ที่มา <http://travel.sanook.com/1390708/>

ภาพ 39 วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

ที่มา <http://donmueangairporthai.com/th/popular-destinations>

พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน

พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน ตั้งอยู่ภายในบริเวณโรงพยาบาลศิริราช สร้างขึ้นบนพื้นที่ประวัติศาสตร์ที่เดิมเคยเป็นที่ตั้งพระราชวังหลัง ต่อมามีการสร้างสถานีรถไฟธนบุรีและโรงพยาบาลศิริราช รวมทั้งเป็นพื้นที่ซึ่งผูกพันกับวิถีชีวิตของชุมชนบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราชจึงได้รวบรวมประวัติศาสตร์ของพื้นที่นี้เพื่อนำมาจัดแสดงในอาคารสถานีรถไฟธนบุรี (เดิม) ที่เป็นอาคารอนุรักษ์ และมีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แห่งใหม่ ในพื้นที่สถาบันการแพทย์สยามินทราธิราช และเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งด้านประวัติศาสตร์การแพทย์ การก่อตั้งโรงพยาบาลศิริราชและโรงเรียนแพทย์แห่งแรก พัฒนาวิทยาการแพทย์ของโรงพยาบาลศิริราชทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทย ตีมูลค่ากับประวัติศาสตร์และโบราณคดีของพื้นที่วังหลัง-บางกอกน้อย ที่มีเรื่องราวยาวนานมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ด้วยหลักฐานสำคัญ อาทิ ศาสตราวุธของกรมพระราชวังหลัง สุาน้ำป้อมพระราชวังหลัง เรือไม้ขนาดใหญ่ เครื่องถ้วยโบราณ ฯลฯ โรงภาพยนตร์ 4D และเรียนรู้วัฒนธรรมผ่านวิถีชีวิตชุมชนจำลอง ภายในแบ่งออกเป็นห้องจัดแสดงต่างๆ ดังนี้ คือ ห้องศิริราชขัตติยพิมาน ห้องสถานพิมุขมงคลเขต แสดงจิตรกรรมไทยที่เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพระราชประวัติกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข ที่ผสมผสานแสงสีเสียงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มากมาย ห้องโบราณราชศัตรา จัดแสดงศาสตราวุธหลากหลายชนิดและหลากหลายชาติพันธุ์ที่ทรงคุณค่า เป็นของเก่าที่ได้รับมอบมาจากราชสกุลเสน่วงศ์ ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข ห้องถัดไปเป็นห้องสุดท้ายของบริเวณชั้นล่าง ในอาคารพิพิธภัณฑ์ 1 นั่นก็คือ ห้องคมนาคมบรรหาร ที่มีภาพยนตร์สีมิติให้ได้ชมเหตุการณ์จริงตั้งแต่ช่วงการสร้างสถานีแห่งนี้ เข้าสู่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ จนกระทั่งมาถึงช่วงปัจจุบันของสถานีรถไฟธนบุรี (เดิม) ห้องงานพระเมรุสมเด็จพระบรมราชชนนี บอกเล่าเรื่องราวของโรงเรียนแพทย์ในยุคแรก ที่จะต้องเรียนรู้ผ่าน “หุ่นกายวิภาคมนุษย์” ที่ทำมาจากเยื่อกระดาษ และยังมีเล่าเรื่องราวของพระบิดาแห่งการแพทย์แผนปัจจุบันและการสาธารณสุขของไทย ต่อมาคือ ห้องหุ่นโรควิเคราะห์ที่จัดแสดงให้เหมือนกับห้องตรวจโรคผู้ป่วย และได้ลองเป็นคุณหมอฟังเสียงปอด เสียงหัวใจที่เต้นเป็นจังหวะต่างๆ เพื่อการวิเคราะห์โรค การจำลองการผ่าตัดแบบย้อนยุคในห้องจำลองการผ่าตัด ที่น่าสนใจอีกห้องคือ ห้องมหัศจรรย์ร่างกายมนุษย์ แสดงเรื่องราวการแพทย์จากมุมมองของแพทย์แผนตะวันตกและแพทย์แผนที่มีความแตกต่างกันอย่างไร และยังมีจำลอง “ร้านโอสถวัฒนา” ร้านยาสมุนไพรไทยมาให้ได้ชมกัน

พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน เปิดทำการวันจันทร์, พุธ- อาทิตย์ (หยุดวันอังคารและวัน
นักขัตฤกษ์) เวลา 10.00 น. – 17.00 น. ค่าเข้าชมต่างชาติ 200 บาท คนไทย ผู้ใหญ่ 80 บาท เด็ก 25 บาท
ราคาบัตรรวมพิพิธภัณฑ์การแพทย์ศิริราช ต่างชาติ 300 บาท ผู้ใหญ่ 150 บาท เด็ก 50 บาท ดูรายละเอียด
เพิ่มเติมได้ที่ <http://www.si.mahidol.ac.th/museums/th/m7.html> โทร. 0 2419 2601, 0 2419 2618-9
(อ้างอิง : <http://thai.tourismthailand.org> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 40 พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน
ที่มา <http://thai.tourismthailand.org>

2.1.6 เทียวย่านประตูผี

ประตูผี

ตำบลประตูผี เดิมนั้นเปลี่ยนชื่อให้เป็นมงคลว่า ตำบลสำราญราษฎร์ แต่ความหมายก็อยู่ดั้งเดิมคือประตูเมืองเก่าที่ทะลุกำแพงเมืองตรงนี้ชื่อประตูผี เป็นที่น่าศพนคนตายในเมืองออกไปทำศพกันนอกเมือง เพราะสมัยโน้น สร้างเมืองใหม่ๆ ต้องการความเป็นมงคลไม่มีการนำศพทำเมรุกันในกำแพงเมือง เว้นแต่เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินและพระศพเจ้านายใหญ่ๆโตๆเท่านั้น

ประตูผีนี้จึงมีชื่อตายตัวเป็นกฎว่า ใครนำศพคนตายออกประตูเมืองด้านอื่นๆมิได้ต้องออกแต่ประตูนี้โดยจำกัด แม้จะเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า สำราญราษฎร์ ก็ยังมีความหมายเดิมนั่นเอง หมายถึงว่า ราษฎร์มีความสุขแล้ว และคนที่สุขที่สุดก็คือคนตายแล้วเป็นผู้หมดห่วง หมดกังวล สำราญจริงๆจึงมาออกประตูนี้ และวัดที่ใกล้ที่สุดในสมัยนั้นก็คือวัดสระเกศ พอออกจากประตูผีข้ามสะพานลงมา ก็เข้าวัดสระเกศสู่ลานป่าช้าที่ใหญ่โตมโหฬารจริงๆ นับแต่ลงสะพานสำราญราษฎร์ก็เป็นพื้นที่ป่าช้า จรดสะพานแมนศรี อีกด้านหนึ่งไปจรดบ้านบาตร เป็นป่าช้าที่กว้างใหญ่ไม่เหมือนวัดต่างๆเดิมนั้น ป่าช้าอยู่ติดกับบ้านคน ป่าช้ามีวัดละนิดเดียว คำว่าป่าช้าของสมัยก่อนนั้นเป็นสถานที่ส่งจัดเจียบวังเวงไม่ใกล้ใคร ห่างผู้ห่างคนจริงๆเป็นแดนของคนตายแล้ว ไม่ใช่แดนคนมีชีวิตจะไปปะปน

ปัจจุบันประตูผีเป็นหนึ่งในย่านที่มีชื่อเสียงด้านอาหารการกิน เนื่องจากมีร้านอาหารขึ้นชื่อหลากหลายร้านมากมาย ที่ตั้งอยู่บริเวณย่านแห่งนี้ ซึ่งเมื่อมายังย่านประตูผีทั้งที่ เราก็ไม่พลาดที่จะหาร้านอาหารขึ้นชื่อ หรือร้านอาหารที่ตั้งอยู่บริเวณย่านนี้มาแนะนำกัน พอแดดร้อนลมตกรรรดร้านค้าก็จะเริ่มออกมาตั้งร้านกันอย่างคึกคัก โดยเราเลือกจะมาถึงที่นี่กันสักประมาณ 5 โมงเย็น ก็จะได้เห็นร้านรวงต่างๆเรียงรายกันอยู่เต็มทาง (อ้างอิง : หนังสือชุดภูตผีปิศาจไทย ของครูเหม เวชกร ลำดับที่ ๔ เล่ม"ผู้มาจากเมืองมิด" ตอน ประตูผี ดันฉบับค้นพบใหม่ตอนปี ๒๕๔๖ ในวาระครบรอบร้อยปีชาตศกาศครูเหม เวชกร . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 41 ย่านประตูผี

ที่มา <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000080974>

ของอร่อยย่านประตูผี

เริ่มแรกที่ร้าน "ลู่ลูกชิ้นปลาเยาวราช" ที่ร้านนี้ขายเมนูเส้นๆหลากหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็น วุ้นเส้น เส้นเล็ก เส้นหมี่ต่างๆ แต่ที่พลาดไม่ได้คือ 'เส้นปลา' โดยเราเลือกสั่งเมนู "ก๋วยเตี๋ยวเส้นปลาดัม ยำ" มาลองชิมกัน เส้นปลาขนาดหนากำลังดี รสชาติเคี้ยวหนึบ เสริฟมาพร้อมกับลูกชิ้นนานาชนิด ทั้ง ลูกชิ้นปลา ลูกชิ้นกุ้ง หมูแดง ฮีตักววย ฯลฯ ประจัญหน้ารสตั้มยำจัดจ้าน ใครได้กินเป็นต้องติดใจ ส่วนราคาก็มี ตั้งแต่ 40 บาทเป็นต้นไป เปิดเวลา 17.30 - 02.00 น. (หยุดจันทร์เว้นจันทร์) โทร.08-9105-2076

ถัดมาก็เป็นร้านโด่งดังในแถบประตูผีเลยทีเดียว กับร้าน "ร้านทิพย์สมัย" หรือที่ใครหลายคนเรียกติดปากว่า "ร้านผัดไทย ประตูผี" นี่คือนักผัดไทยเจ้าดังของย่านนี้ที่เปิดขายมานาน ที่ร้านนี้จะขายผัดไทยหลากหลายรูปแบบ ทั้งผัดไทยเส้นจันทร์ ผัดไทยวุ้นเส้นกุ้งสด ผัดไทยมันกุ้ง ผัดไทยมันกุ้งใส่ กุ้งสด ผัดไทยมันกุ้งห่อไข่ ผัดไทยมันกุ้งห่อไข่ใส่กุ้งสด ผัดไทยกุ้งสด ฯลฯ โดยจะเสิร์ฟมาพร้อมกับผัดสดๆ อย่างถั่วงอก หัวปลีสด ผักก้วยช่าย และมะนาวหั่นซีก สนทนาคาสนั้นก็ขึ้นอยู่กับแต่ละเมนู โทร.0-2221-6280

ส่วนที่ตำนาน ผัดไทยประตูผี แต่ก่อนนั้น โด่งดังด้วยการผัดในกระทะที่ตั้งบนเตาถ่าน ผัดที่ละจาน อร่อยหอมมันกุ้ง ฟุ้งไปทั้งถนน ผัดไทยทิพย์สมัยจะใช้เส้นจันทร์ผัดกับมันกุ้ง เลือกออปชั่นกัน

ได้ว่าจะใส่ถุงสดหรือไม่ใส่ จะห่อไซ้หรือไม่ห่อ ราคา 50-80 บาท สำหรับผัดไทยธรรมดาและใส่ถุงสดตัวโต ห่อไซ้ แต่จะมีแบบทรงเครื่องใส่ถุง ฟู หมึก จานละ 250 บาท

ปัจจุบันผัดไทยในตำนานร้านนี้จะให้ผัดที่จะจานเพื่อรสชาติที่กลมกล่อมก็คงไม่ไหวแล้ว เพราะคิวยาวมาก จึงอาจไม่ถูกใจ ถูกปากคนเคยชอบเท่าไรนัก แต่บางคนก็ยังชอบอยู่ไม่เปลี่ยนใจ ยังไงก็ต้องไปตัดสินกันเองละ ผัดไทยทิพย์สมัยเปิดร้าน 17.30 น. ปิดประมาณตีสาม และหยุดทุกวันพุธต้นเดือน และพุธปลายเดือน

อย่างไรก็ดีด้วยกระบวนการทำในปัจจุบันจะทำให้หลายๆคนบอกว่ารสชาติของผัดไทย เจ้านี้เปลี่ยนไปไม่เหมือนแต่ก่อน(บางคนยังชอบอยู่แต่บางคนไม่ชอบ นานาจิตตัง) แต่ร้านทิพย์สมัยก็ยังคงขึ้นชื่อในเรื่องผัดไทย ขณะที่ร้านผัดไทยร้านเล็กที่อยู่ติดกันนั้นก็ได้รับความนิยมไม่น้อยเช่นกัน

เมื่ออิมมอร้อยกับของควากันไปแล้ว ใกล้ๆกันนี้ก็มีร้าน “ขนมเบื้องไทย ชาววัง สำนราญ ราษฎร์ (เจ้าเก่าดั้งเดิมแท้)” ร้านนี้ขายขนมเบื้องแบบไทย ที่ใส่ไส้ฝอยทองและลูกพลับเท่านั้น โดยจะทำกันสดๆหน้าร้าน สนนราคาแผ่นละ 15 บาท เปิดเวลา 17.00 - 01.00 น. (หยุดพุธเว้นพุธ) โทร.08-9811-3311 (อ้างอิง : <http://www.cosmenet.in.th/cosme-intrend/20013> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

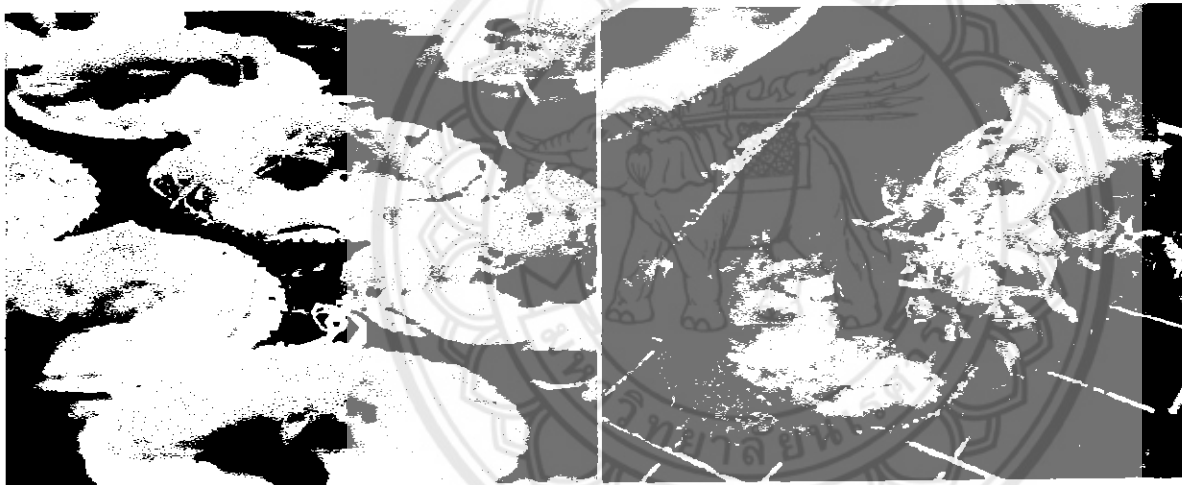
ภาพ 42 ทิพย์สมัยผัดไทยประตูผี

ที่มา <http://www.cosmenet.in.th/cosme-intrend/20013>

ภาพ 43 ทิพย์สมัยผัดไทประตู่ผี

ที่มา <http://www.cosmenet.in.th/cosme-intrend/20013>

ภาพ 44 ชนมเป็องชาววัง

ที่มา <http://www.cosmenet.in.th/cosme-intrend/20013>

วัดสระเกศ

วัดสระเกศ เป็นวัดโบราณในสมัยอยุธยา เดิมชื่อวัดสะแก พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์และขุดคลองรอบพระอาราม แล้วพระราชทานนามใหม่ว่า วัดสระเกศ ซึ่งแปลว่า ชำระพระเกศา เนื่องจากเคยประทับทำพิธีพระกระยาसनาน เมื่อเสด็จกรีธาทัพกลับจากกัมพูชามาปราบจลาจลในกรุงธนบุรี และเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติใน พ.ศ. 2325 มูลเหตุที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงเปลี่ยนชื่อวัดสะแก เป็นวัดสระเกศนี้ มีหลักฐานที่ควร

อ้างถึงคือ พระราชวิจารณ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่องจดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวีข้อ 11 ว่า"รับสั่งพระโองการ ตรัสวัดสะแกเรียกวัดสระเกศแล้วบูรณปฏิสังขรณ์ เห็นควร ที่ต้นทางเสด็จพระนคร"ทรงพระราชวิจารณ์ไว้ว่า"ปฏิสังขรณ์วัดสะแกและเปลี่ยน ชื่อเป็น วัดสระเกศ เอามากล่าวปนกับวัดโพธิ์เพราะเป็นต้นทางที่เสด็จเข้ามาพระนครมีคำ เล่า ๆ กันว่า เสด็จเข้าชลนทวาร ทรงพระมุธาภิเษกตามประเพณีกลับจากทางไกลที่ วัดสะแก จึงเปลี่ยนนามว่า 'วัดสระเกศ'

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะและสร้างพระบรมบรรพตหรือภูเขาทอง ทรงกำหนดให้เป็นพระปราสาทมีฐานย่อมุมไม้สิบสอง แต่สร้างไม่สำเร็จในรัชกาล เมื่อถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงให้เปลี่ยนแบบเป็นภูเขาก่อพระเจดีย์ไว้บนยอด เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ การก่อสร้างแล้วเสร็จในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระอุโบสถ

พระระเบียงรอบพระอุโบสถ มีพระเจดีย์รายรอบ ภายในพระระเบียงมีพระพุทธรูปประดิษฐานเรียงกันอยู่เต็มพระระเบียงทั้ง 4 ด้าน มีจำนวนทั้งหมด 163 องค์ ประดิษฐานมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 ภายในพระอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระประธานปางสมาธิ ซึ่งเป็นพระปั้นปิดทองปางสมาธิที่ใหญ่โต พร้อมด้วยความงามสมพุทธลักษณะองค์หนึ่งในกรุงเทพมหานคร เล่ากันมาว่าบ้านห่มพระประธานองค์เดิมของวัดซึ่งดูแลเกินไปไม่สมกับความใหญ่โตของพระอุโบสถ ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่เขียนครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 3 แล้วมาทำการปฏิสังขรณ์เขียนใหม่ในสมัยรัชกาลที่ 7 ที่ฝาผนังด้านใน สองด้านเบื้องล่างเป็นภาพทศชาติ ด้านบนเป็นภาพเทวดาและท้าวจตุโลกบาล ด้านหน้าเป็นภาพมารวิชัย ส่วนด้านหลังพระประธานเป็นภาพไตรภูมิ คือสวรรค์ มนุษย์ และนรก

แรงวัดสระเกศ

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พ.ศ. 2363 เกิดโรคห่าระบาดอย่างหนัก ในกรุงเทพมหานคร ขณะนั้น ยังไม่มีวิธีรักษา และรู้จักการป้องกัน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงใช้วิธีให้กำลังใจ โปรดฯ ให้ตั้งพิธีขับไล่โรคนี้ขึ้น เรียกว่า "พิธีอาพาธพินาศ" โดยจัดขึ้นที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท มีการยิงปืนใหญ่รอบพระนครตลอดคืน อัญเชิญพระแก้วมรกต และพระบรมสารีริกธาตุออกแห่ มีพระราชอาคณะไปรยพระพุทธรูปมณฑลตลอดทาง ทรงทำบุญเลี้ยงพระ โปรดให้ปล่อยปลาปล่อยสัตว์ และประกาศไม่ให้ประชาชนฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อยู่กันแต่ในบ้าน กระนั้นก็ยังมีคนตายเพราะ

อหิวาตกโรคประมาณ 3 หมื่นคน ศพกองอยู่ตามวัดเป็นภูเขาเลากา เพราะฝังและเผาไม่ทัน บ้างก็แอบเอาศพทิ้งลงในแม่น้ำลำคลองในเวลากลางคืน จึงมีศพลอยเกลื่อนกลาดไปหมด ประชาชนต่างอพยพหนีออกไปจากเมืองด้วยความกลัว พระสงฆ์ที่วัด งานของราชการ และธุรกิจทั้งหลายต้องหยุดชะงัก เพราะผู้คนถ้าไม่หนีไปก็มีภาระในการดูแลคนป่วย และจัดการกับศพของญาติมิตร ในเวลานั้น วัดสระเกศ เป็นศูนย์รวมของแรงจันทวนนับพัน

อหิวาตกโรคเวียนมาในทุกฤดูแล้งและหายไปในทุกฤดูฝนเช่นนี้ทุกปี จะในปี พ.ศ. 2392 อหิวาตก็ระบาดหนักอีกครั้งหนึ่ง ครั้นนี้ เกิดขึ้นที่ป็นังก่อน แล้วแพร่ระบาดมาจนถึงกรุงเทพฯ เรียกกันว่า "ห่าลงปรีะกา" ในระยะเวลาช่วง 1 เดือน ที่เริ่มระบาดมีผู้เสียชีวิตถึง 15,000 - 20,000 คน และตลอดฤดูตายถึง 40,000 คน เจ้าฟ้ามงกุฎ คือ รัชกาลที่ 4 ซึ่งขณะนั้นดำรงเพศบรรพชิต เป็นพระราชอาคันตุกะ ได้ทรงบัญชาให้วัดสามวัด คือ วัดสระเกศ วัดบางลำพู (วัดสังเวชวิศยาราม) และวัดตีนเลน (วัดเชิงเลน หรือวัดบพิตรพิมุข) เป็นสถานที่สำหรับเผาศพ มีศพที่นำมาเผาสูงสุด ถึงวันละ 696 ศพ แต่กระนั้น ศพที่เผาไม่ทันก็ถูกกองสุมกันอยู่ตามวัด โดยเฉพาะวัดสระเกศ มีศพส่งไปไว้มากที่สุด ทำให้ฝูงแร้งแห่งไปลงทิ้งกินซากศพตามลานวัด บนต้นไม้ บนกำแพง และหลังคากุฏิเต็มไปด้วยแร้ง แม้เจ้าหน้าที่จะถือไม้คอกยได้ก็ไม่อาจกันฝูงแร้ง ที่จ้องเข้ามารุมทิ้งซากศพอย่างหิวกระจายได้ และจึงกินซากศพ จนเห็นกระดูกขาวโพลน พฤติกรรมของ "แร้งวัดสระเกศ" ที่น่าสยดสยองจึงเป็นที่กล่าวขวัญกันไปทั่ว (อ้างอิง : <http://www.watsraket.com/> . สืบค้น 1 พ.ศ. 2559)

ภาพ 45 วัดสระเกศ (ภูเขาทอง)

ที่มา <http://www.lovethailand.biz/travel/th>

ป้อมมหากาฬ

ป้อมมหากาฬ ตั้งอยู่บริเวณเชิงสะพานผ่านฟ้าลีลาศ ติดกับถนนมหาไชย แขวงสำราญราษฎร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ทางด้านหลังมีกำแพงเมืองพระนครหลงเหลืออยู่

ป้อมมหากาฬสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ในปี พ.ศ. 2326 เป็นป้อม 1 ใน 14 ป้อมที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อป้องกันรักษาพระนคร มีลักษณะรูปแปดเหลี่ยม มีกำแพงล้อมรอบ 2 ชั้น เป็นป้อมประจำพระนครด้านตะวันออก ปัจจุบันป้อมมหากาฬเป็น 1 ใน 2 ป้อมที่ยังคงเหลืออยู่ในกรุงเทพมหานคร (อีกป้อมหนึ่งคือป้อมพระสุเมรุ) ทางกรุงเทพมหานคร และกรมศิลปากรได้บูรณะซ่อมแซมป้อมมหากาฬเมื่อคราวพระราชพิธีสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ในปี พ.ศ. 2525 และได้มีการบูรณะเรื่อยมาจนมีสภาพที่เห็นในปัจจุบัน

ที่ตั้งด้านหนึ่งของป้อมเป็นที่อยู่ของชุมชนที่มีชื่อเสียงด้านลิเกโบราณ ผู้ที่ศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งชาวไทยและต่างประเทศมักจะมาสำรวจและทำวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมฯ ณ ชุมชนแห่งนี้ โดยมีประวัติการชุมนุมและต่อสู้มายาวนานกว่าสองทศวรรษ

ในสมัยรัชกาลที่ 1-4 เป็นบ้านพักขุนนางชั้นสูงหลายท่าน เช่น เจ้าพระยายมราช (ครุฑ) เสนาบดีกรมเวียง (กรมเมือง) ฯลฯ เป็นต้น (อ้างอิง : <https://th.wikipedia.org/wiki/สี่บั้ง> . 1 พ.ศ. 2559)

ภาพ 46 ป้อมมหากาฬ

ที่มา <https://th.wikipedia.org/wiki>

2.1.7 เทียบย่านท่าพระจันทร์

ท่าพระจันทร์

บริเวณท่าเรือแห่งนี้เมื่อครั้งอดีต เคยเป็นที่ตั้งของ "ป้อมพระจันทร์" ซึ่งเป็นหนึ่งในหลายๆ ป้อม ที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นตามแนวกำแพงพระนครด้านตะวันตก ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ใช้บริเวณพระราชวังบวรสถานมงคลเป็นท้องสนามหลวง ถนนหน้าพระธาตุ ป้อมต่างๆ รอบกำแพงพระราชวังบวรสถานมงคลจึงถูกรื้อลงหมด รวมถึงป้อมพระจันทร์ด้วย โดยถนนที่ตัดตรงสู่บริเวณที่เคยเป็นที่ตั้งของป้อมพระจันทร์จึงมีชื่อว่า "ถนนพระจันทร์" และทำน้าบริเวณที่เคยเป็นที่ตั้งของป้อมพระจันทร์จึงเรียกว่า "ท่าพระจันทร์"

ปัจจุบันบริเวณท่าพระจันทร์ ใช้เป็นท่าเรือข้ามฟากริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งอยู่ปลายสุดถนนพระจันทร์ ซ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้บริการเรือข้ามฟากในเส้นทางท่าพระจันทร์-วังหลัง (ท่าเรือพรวนบก) และท่าพระจันทร์-ท่ารถไฟ (รพ.ศิริราช) ซึ่งภายในอาคารท่าเรือนั้น ได้รับการตกแต่งใหม่หมด ภายในนอกจากเป็นท่าเรือแล้วยังจัดสร้างเป็นร้านขายของต่างๆ อีกด้วย

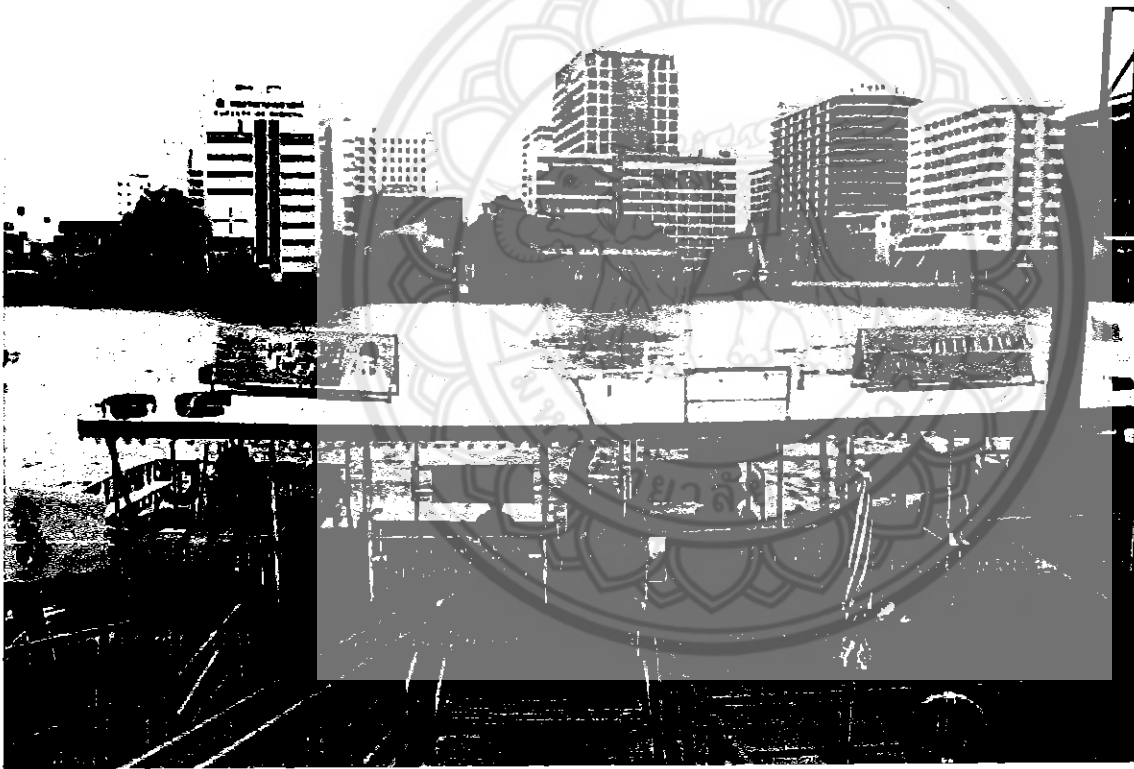
เมื่อเดินออกมาจากตัวอาคารท่าเรือท่าพระจันทร์แล้วก็จะพบกับ "ลานคนเมืองท่าพระจันทร์" หรือ "ลานวัฒนธรรม" ลานกว้างบริเวณหน้าประตูมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ฝั่งท่าพระจันทร์ โดยเป็นที่ตั้งของตลาดท่าพระจันทร์ ที่มีร้านขายสินค้าประเภทเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ และใกล้ๆ กันก็ยังเป็นที่ตั้งของอาคารพาณิชย์ที่มีร้านค้า ร้านหนังสือ ร้านอาหาร ให้ได้แวะซื้อแวะชมหลังจากนั่งเรือหรือกำลังจะไปนั่งเรือข้ามฟาก โดยร้านขายสินค้าจะเปิดขายกันในช่วงสายจนถึงช่วงเย็น

เสน่ห์ของท่าพระจันทร์ไม่ได้มีเพียงเท่าที่เห็น ถ้าอยากสัมผัสท่าพระจันทร์ให้ใกล้ซิด ต้องเดินเข้าไปตามตรอกซอกซอยต่างๆ เช่น ใกล้ๆ กับลานคนเมืองฯ เป็นที่ตั้งของ "ตรอกพระจันทร์กลาง" ที่ภายในนั้นเป็นที่ตั้งของร้านอาหารอร่อยๆ มากมายให้ได้เลือกแวะชิม และเป็นที่รู้จักกันดีว่ามีหมอดูแม่นๆ รับดูดวงอยู่ในซอยนี้ด้วย โดยหากใครที่กำลังอยากตรวจดวงชะตาแล้วละก็ มีให้เลือกทั้งแบบไฟิปซี ดูลายมือ หรือทำนายจากวันเกิด ซึ่งมีหลากหลายวิธีให้ได้เลือกสำหรับผู้ที่สนใจ

มาถึงท่าพระจันทร์แล้วต้องเข้าไปชมบรรยากาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์เสียหน่อย แม้ว่าจะไม่ได้เต็มไปด้วยนักศึกษาเหมือนในครั้งอดีตเพราะย้ายไปที่ธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิตหมดแล้ว แต่ก็ยังมีสิ่งที่น่าสนใจให้ชมไม่น้อย หากใครที่ต้องการจะชมแนวกำแพงพระนครเมื่อครั้งอดีต ก็สามารถเข้ามาชมได้ภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ บริเวณศูนย์อาหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มี

การจัดแสดงแนวฐานรากกำแพงพระนครไว้ให้ชมและศึกษา อีกทั้งภายในมหาวิทยาลัยก็ยังเป็นที่ตั้งของ
ลาน 60 ปี ที่มีจุดเด่นตรงที่มีรูปเหมือนของ อ.ปรีดี พนมยงค์ ผู้ประศาสน์การ อยู่เบื้องหน้าตึกโดมยอด
แหลมอันเป็นเอกลักษณ์ บริเวณนี้มีเก้าอี้ไว้สำหรับนั่งพักผ่อนพร้อมชมวิวทิวทัศน์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ที่
สามารถเห็นทัศนียภาพได้อย่างกว้างไกล

ย่านท่าพระจันทร์แห่งนี้ ก็ยังเป็นจุดเชื่อมโยงไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ได้อีกมากมาย
ไม่ว่าจะเป็นย่านวังหลัง ที่สามารถใช้บริการเรือข้ามฟากไปได้อย่างสะดวก และสถานที่ท่องเที่ยวรอบๆ
สนามหลวง อาทิ วัดพระแก้ว ศาลหลักเมืองกรุงเทพมหานคร ก็เพียงแค่เดินย้อนเลียบบถนนพระจันทร์ขึ้นไป
เรื่อยๆ ไม่ไกลมาก จึงถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งย่านที่น่าสนใจในการมาท่องเที่ยว และไม่ควรมองข้าม (อ้างอิง :
<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075035>.สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 47 ท่าพระจันทร์

ที่มา <https://th.wikipedia.org/wiki>

ชิมของอร่อยย่านท่าพระจันทร์

เมื่อพูดถึง ท่าพระจันทร์ ร้านแรกที่เรามาประเดิมกันก็คือ ร้านโรตี่ - มะตะบะ ท่าพระจันทร์ ร้านนี้หาไม่ยากตั้งอยู่ตรงหัวมุมทางขึ้นท่าเรือ ท่าพระจันทร์เลยคะ ซึ่งร้านนี้ถือเป็นร้านชื่อดังเก่าแก่ ของท่าพระจันทร์เลยก็ว่าได้ เปิดมานานกว่า 40 ปีแล้ว

บรรยากาศภายในร้านเป็นร้านแบ่งเป็น โซน คือ บริเวณชั้นล่างที่นั่งแบบปกติ และที่นั่งแบบห้องแอร์ไว้บริการบริเวณชั้นสอง ไม่มีการขายราคาเพิ่ม จุดเด่นของร้านนี้ เห็นจะเป็น มะตะบะ ที่มีให้เลือกอร่อยได้หลากหลายได้ นอกจาก มะตะบะ ที่เป็นจุดเด่นของร้านนี้ยังมีหอยทอด ที่เป็นของขึ้นชื่ออีกอย่างหนึ่งของร้านด้วย

ภาพ 48 โรตี่ มะตะบะ ท่าพระจันทร์
ที่มา <http://www.chillpainai.com/scoop>

ภาพ 49 โรตี่ มะตะบะ ท่าพระจันทร์
ที่มา <http://www.chillpainai.com/scoop>

ออกจากร้านมะตะปะเดินเลี้ยวซ้ายจะพบกับถนนริมน้ำแคบๆ เล็กๆ ที่เป็นที่ตั้งของร้านอาหารหลายร้าน โดยเราเดินตรงมามุ่งหน้าไปกันที่ร้าน "คุณเอก ทำพระจันทร์" ร้านเล็กๆ ที่มีที่นั่งริมน้ำ สำหรับร้านนี้นั้นมีเมนูให้เหล่านักชิมนั้นเลือกหลายอย่าง ทั้งข้าวราดแกง ข้าวตามสั่ง หรือใครชอบกินข้าวผัดน้ำพริกที่นี้ก็มีให้เลือกสั่งหลายชนิด ทั้งข้าวผัดน้ำพริกลงเรือ ข้าวผัดน้ำพริกทรงเครื่อง ฯลฯ สั่งมากินคู่กับน้ำเย็นๆ นั่งกินข้าวริมน้ำ ชมวิวริมแม่น้ำเจ้าพระยา ได้บรรยากาศดีเหมือนกัน

จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าซอยที่ชายพระเครื่อง จะมาเจอกับร้าน "ไต้ปลารสเด็ดแม่สมถวิล ทำพระจันทร์" มองจากหน้าร้านจะเห็นหม้อไต้ปลาหม้อใหญ่ตั้งเด่นอยู่หน้าร้าน เราไม่รอช้า สั่งขนมจีนแกงไต้ปลา มาลองชิม แกงไต้ปลารสจัดจ้าน ใส่น้ำมัน มะเขือ กินคู่กับผักสด คลุกเคล้าให้เข้ากัน ทั้งอร่อย ทั้งเผ็ด ถึงเครื่องดีจริง

ภาพ 50 แกงไต้ปลา

ที่มา <http://www.manager.co.th/Food/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075289>

นอกจากนี้แล้วภายในซอยยังมีร้านอาหารอีกมากมาย ทั้ง "ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นปลา (ทำเอง)" ขายก๋วยเตี๋ยวต้มยำ และก๋วยเตี๋ยวเย็นตาโฟ ร้าน "น้องนัท" อาหารตามสั่ง และสุดท้ายร้าน "อร่อย" เบเกอรี่เจ้าดังคู่ทำพระจันทร์ ตั้งอยู่หัวมุมริมถนนทางเข้าท่าเรือ (ประตูลงเรือ) เต้นที่ขนมปังอบกรอบ และเบเกอรี่ชนิดต่างๆ เช่น ขนมอบเนย เค้กกล้วยหอม ขนมปังกระเทียม ขนมปังนมสด ฯลฯ

เรียกได้ว่า “ท่าพระจันทร์” ถึงแม้จะเป็นทางผ่านข้ามไปมาระหว่างสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา แต่ย่านแห่งนี้ก็ยังคงมีมนต์เสน่ห์ และเป็นย่านที่คึกคักตลอดทั้งวัน เรื่องอาหารการกินนั้นเรียกได้ว่า มีให้เลือกกินอย่างไม่ขาดสายเลยจริงๆ ทั้งอาหารคาว อาหารหวาน หรือจะเป็นอาหารทานเล่นก็ตาม (อ้างอิง : <http://www.manager.co.th/Food/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075289>. สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 51 ร้านอร่อย

ที่มา <http://www.manager.co.th/Food/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075289>

พิพิธภัณฑ์เหรียญ Coin Museum Thailand

พิพิธภัณฑ์เหรียญ มีความเป็นมาโดยกรมธนารักษ์ได้นำร่องเป็นตัวอย่างแก่หน่วยงานอื่น ๆ โดยการปรับปรุงอาคารสำนักบริหารเงินตราเดิมเป็นพิพิธภัณฑ์เหรียญ ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของเหรียญกษาปณ์ ซึ่งไม่เพียงเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน แต่ยังเป็นเสมือนบันทึกเรื่องราวความเป็นมาของมนุษยชาติทุกยุคทุกสมัย โดยมีการออกแบบอาคารขึ้นใหม่เกือบทั้งหมดโดยยึดหลักอารยสถาปัตย์ Universal Design เช่นเดียวกับที่ พิพิธภัณฑ์บางลำภู เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้มาชมพิพิธภัณฑ์เหรียญแห่งนี้ทุกกลุ่มอายุและผู้พิการ เช่นทางลาด หรืออักษรเบลล์

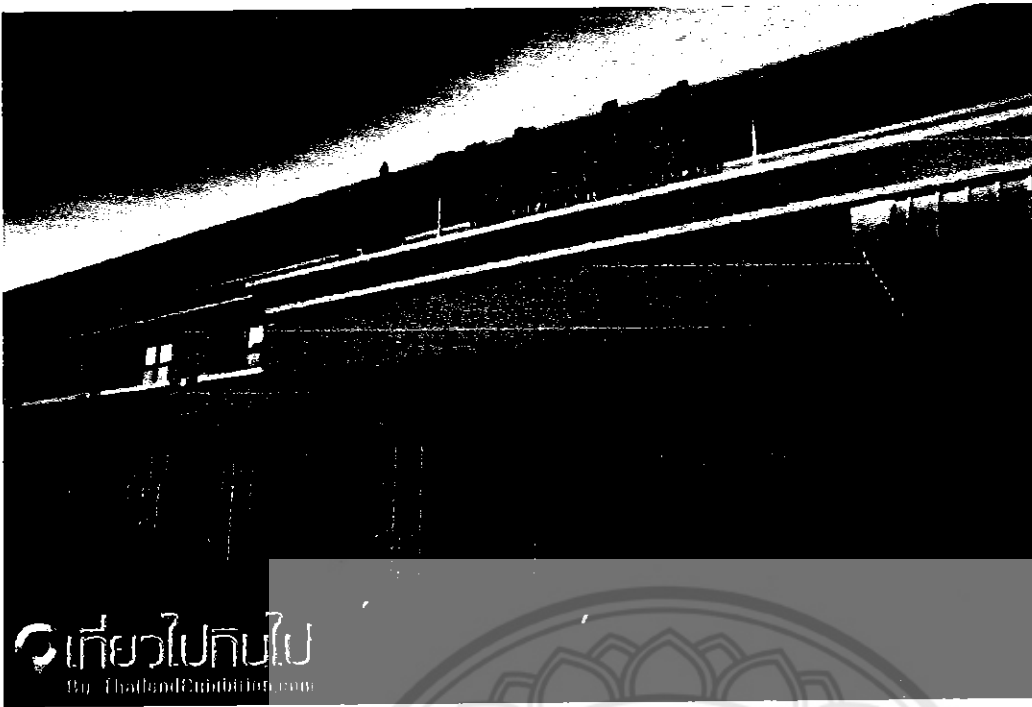
พิพิธภัณฑ์เหรียญแห่งนี้เป็นอาคาร 3 ชั้น ขนาดพื้นที่ประมาณ 4,948 ตรม. และพื้นที่โดยรอบอาคารรวมประมาณ 10,365 ตรม. แบ่งระยะเวลาดำเนินการเป็น 2 ระยะ ระยะที่ 1 เปิดให้เข้าชมได้แล้วในขณะนี้ ส่วนระยะที่ 2 กำหนดแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในปี 2559 มีเนื้อหาการจัดแสดงภายใต้แนวคิด "วิถีแห่งเงินตรา สีนล้าค่าของแผ่นดิน"

โดยนิทรรศการในระยะที่ 1 จะเป็นนิทรรศการปฐมบทแห่งเงินตรา ความเป็นมาของการแลกเปลี่ยนก่อนการก่อกำเนิดเงินตรา ผ่านผนังโค้ง 360 องศา แบบแอมิเนชั่น 4D อันเป็นนวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีของพิพิธภัณฑ์ไทยแห่งแรก ซึ่งผู้ชมสามารถสัมผัสได้ด้วยภาพ เสียง และความรู้สึก เช่น อุณหภูมิ ความชื้น สะเทือน เป็นต้น เพื่อให้ได้สัมผัสถึงบรรยากาศ และเรื่องราวเสมือนจริงย้อนเวลากลับไปกว่า 10,000 ปี มีการจำลองสิ่งแลกเปลี่ยนแทนเงินตราตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ของแต่ละภูมิภาค ส่วนนิทรรศการชั้น 2-3 ที่จะเปิดตัว ปี 2559

การชมนิทรรศการในพิพิธภัณฑ์เหรียญใช้เวลาเข้าชมประมาณ 20-30 นาทีต่อรอบ ซึ่งก็แค่ลงทะเบียนที่หน้าเคาเตอร์เท่านั้น โดยจะมีเจ้าหน้าที่ผู้เข้าชมที่น่ายกคอยให้ข้อมูลและพร้อมที่จะตอบคำถามนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนทุกคำถาม

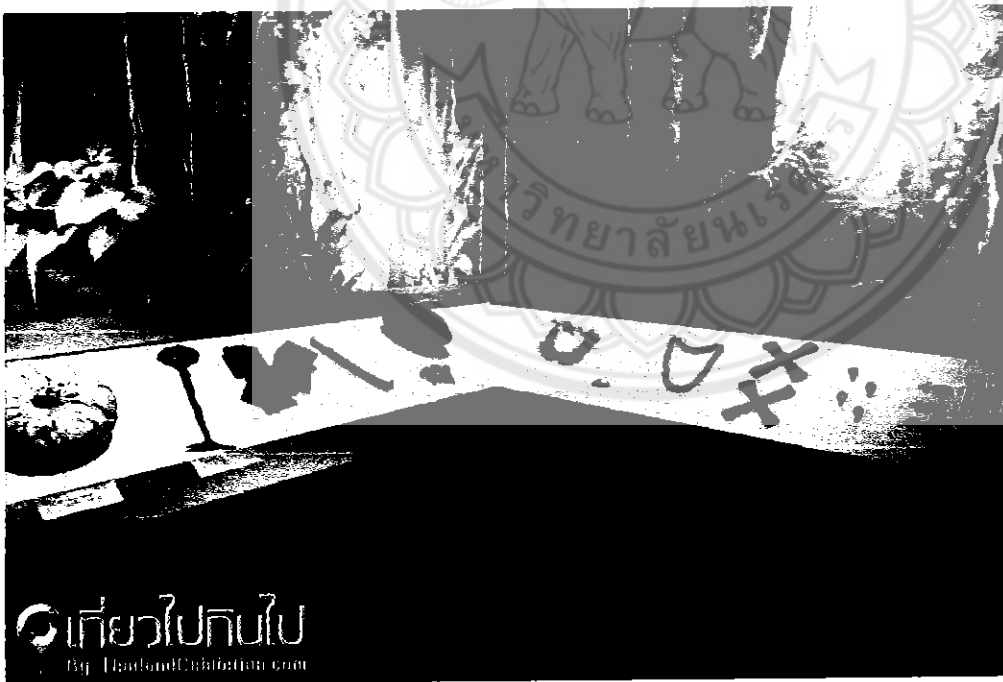
พิพิธภัณฑ์เหรียญ Coin Museum Thailand หยุดทุกวันจันทร์ โดยจะเปิดให้เข้าชมฟรีถึง 30 กันยายน 2557 นี้เท่านั้น เปิดให้เข้าชมรอบแรกเวลา 10.00 น. รอบสุดท้าย 17.00น.

สถานที่ตั้ง หัวมถนมน้ำฟ้า ใกล้วัดชนะสงคราม เยื้องตรอกข้าวสาร ที่จอดรถสามารถจอดได้ประมาณ 30 คัน ติดต่อ FBพิพิธภัณฑ์เหรียญ หรือ โทร. 0-2282-0818 (อ้างอิง : <http://www.thailandexhibition.com/Eat-Travel/727> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 52 พิพิธภัณฑ์เหรียญ

ที่มา <http://www.thailandexhibition.com/Eat-Travel/727>

ภาพ 53 พิพิธภัณฑ์เหรียญ

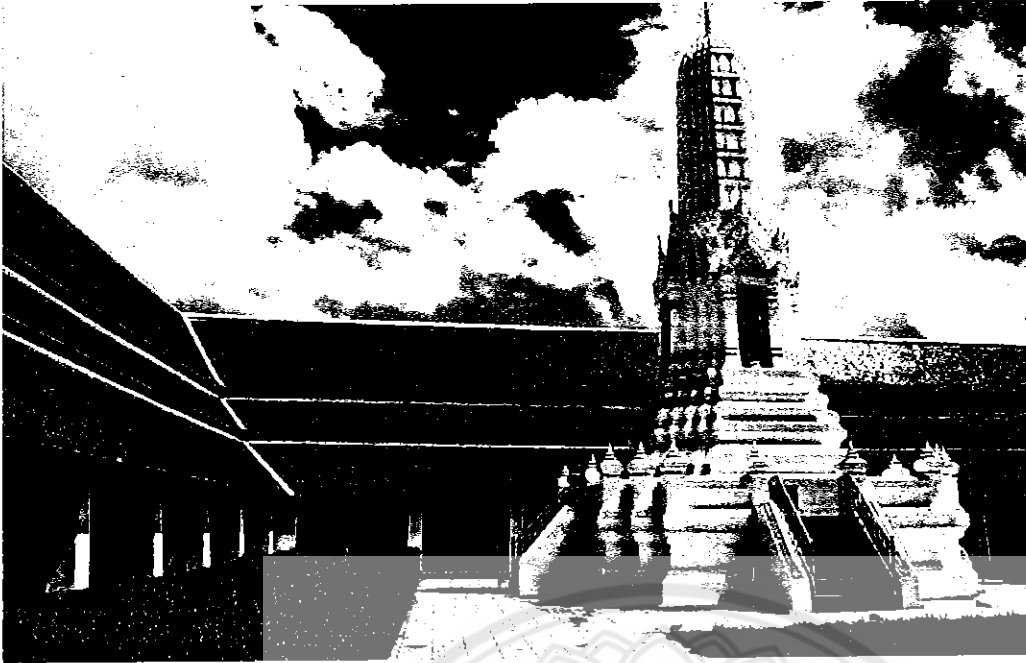
ที่มา <http://www.thailandexhibition.com/Eat-Travel/727>

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร

วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรมหาวิหาร เดิมเป็นวัดราษฎร์ชื่อวัดสลัก สร้างในสมัยอยุธยา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เมื่อทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี และทรงสร้างพระบรมมหาราชวังเป็นที่ประทับและสร้างพระราชวังบวรสถานมงคลเป็นที่ประทับสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท กรมพระราชวังบวรสถานมงคล นั้น วัดสลักเป็นวัดที่อยู่กึ่งกลางระหว่างพระบรมมหาราชวังกับพระราชวังบวรสถานมงคล สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทโปรดให้บูรณปฏิสังขรณ์วัดสลักเมื่อ พ.ศ. 2326 พร้อมกับการก่อสร้างพระราชวังบวรสถานมงคล จากนั้นทรงเปลี่ยนชื่อวัดจากวัดสลักเป็นวัดนิพพานาราม เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดเกล้าฯ ให้ใช้วัดนิพพานารามเป็นสถานที่ทำสังคายนาในปี พ.ศ. 2331 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวัดใหม่ว่า "วัดพระศรีสรรเพชญ์" และใน พ.ศ. 2346 พระราชทานนามใหม่ว่าวัดพระศรีรัตนมหาธาตุราชวรมหาวิหาร ตามชื่อวัดในกรุงศรีอยุธยาที่เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราช

วัดมหาธาตุเป็นสถานที่ที่ใช้เป็นที่พระราชทานเพลิงพระศพโอรสเจ้านายซึ่งดำรงพระเกียรติยศสูง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ใช้พื้นที่ของวัดเป็นที่สร้างเมรุพระราชทานเพลิงพระศพพระบรมวงศ์ชั้นสูง ในปลาย พ.ศ. 2432 โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งบาลีวิทยาลัยที่วัดมหาธาตุ เรียกว่ามหาธาตุวิทยาลัย และย้ายการบอกพระปริยัติธรรมมาจากวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ต่อมา ใน พ.ศ. 2437 โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารถาวรวัดฤ เรียกว่า สังฆิกเสนาสน์ราชวิทยาลัย เพื่อใช้ในงานพระศพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร หลังจากนั้น จะทรงอุทิศถวายแก่มหาธาตุวิทยาลัย เพื่อเป็นที่เรียนพระปริยัติธรรมชั้นสูง ซึ่งจะได้พระราชทานนามว่า "มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" แต่อาคารหลังนี้มาสร้างเสร็จในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และงานพระศพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรุณหิศ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจัดที่วัดบวรสถานสุทธาวาส ใน พ.ศ. 2439 โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในการบูรณะวัดมหาธาตุและพระราชทานนามว่า "วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์"

(อ้างอิง : https://th.wikipedia.org/wiki/สืบค้น_1_พ.ศ._2559)

ภาพ 54 วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร

ที่มา <http://m.edtguide.com/travel/77183>

ภาพ 55 วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร

ที่มา <http://www.xn--l3c1b4a.xn--o3cw4h/>

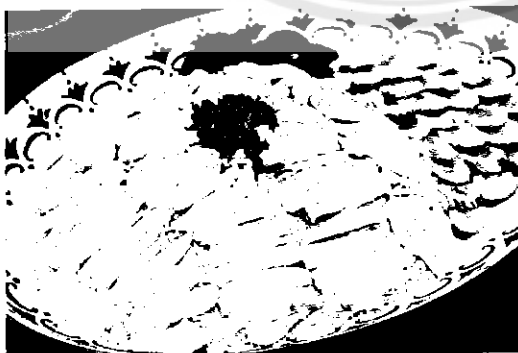
2.1.8 เทียวย่านสะพานควาย

ชิมย่านสะพานควาย

คือ ช่วงบริเวณถนนประดิพัทธ์ ถนนสุทธิสารวินิจฉัยตอนต้น และถนนพหลโยธินช่วงใกล้คลองบางซื่อ เรียกขานกันมานานว่า "สะพานควาย" เนื่องจากในอดีต ตอนเริ่มสร้างถนนพหลโยธิน ทางหลวงหมายเลข 1 ของประเทศ ได้มีการสร้างสะพานซีเมนต์รูปโค้งข้ามคลองที่แยกจากคลองบางซื่อ เพื่อให้รถยนต์วิ่งแต่ในยุคนั้นไม่มีรถราวิ่งพลุกพล่าน มีแต่ควายที่ชาวนาแถวนั้น จูงเดินข้ามไปมาอยู่เป็นประจำ จึงเรียกกันติดปากมาว่า "สะพานควาย" จนถึงปัจจุบัน นับเป็นย่านธุรกิจการค้าขายที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

ซึ่งวันนี้เราก็มีร้านก๋วยเตี๋ยวบริเวณฝั่งตรงข้ามบิกกี้สะพานควายมาแนะนำด้วยกัน 3 ร้าน เริ่มกันที่ร้านแรก "ศรีเหลืองโภชนา" ร้านนี้เป็นร้านเก่าแก่ที่เปิดมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2523 ตั้งอยู่ในซอยโรงหนังพหลโยธินรามฯ โดดเด่นที่เมนูก๋วยเตี๋ยวนานาชนิด ทั้งก๋วยเตี๋ยวไก่ ก๋วยเตี๋ยวหมูตุ๋น และก๋วยเตี๋ยวเนื้อตุ๋น จากที่เราเดินเข้าซอยมาก็ได้กลิ่นเนื้อตุ๋นหอมๆ เตะจุก เราก็เลยเลือกสั่งเมนู "ก๋วยเตี๋ยวเนื้อ" มาลองชิม ก๋วยเตี๋ยวเนื้อของที่นี่มีความพิเศษตรงที่ใช้น้ำซุปต้มจากเนื้อผสมกับเครื่องยาจีน ใส่เนื้อตุ๋นที่ใช้เนื้อน่องลายและเอ็นเคี้ยวจนเปื่อย มีเนื้อสด และลูกชิ้นเนื้อ ใส่มาในชาม เป็นก๋วยเตี๋ยวเนื้อที่อร่อย ได้รสชาติเข้มข้นจากน้ำซุปเนื้อ ตัวเนื้อก็เคี้ยวนุ่มละมุนลิ้น

นอกจากนี้ร้านศรีเหลืองโภชนายังขึ้นชื่อเรื่อง "ข้าวมันไก่" อีกด้วย ซึ่งข้าวมันไก่ของที่นี่มีทั้งขนาดจัมโบ้ และธรรมดา ซึ่งจุดเด่นอยู่ที่เลือกใช้ไก่เนื้อที่เลี้ยงด้วยสมุนไพร และข้าวมันก็เลือกใช้ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้มาหุงกับน้ำซุปล้างที่ต้มเคี้ยวไก่ ส่วนน้ำจิ้มก็จะใช้เป็นน้ำจิ้มเต้าเจี้ยว ผสมกับพริกสด และซิง ปรงรสให้จัดจ้าน อร่อยเด็ดไม่แพ้ที่ไหน โทร.08-6326-8586

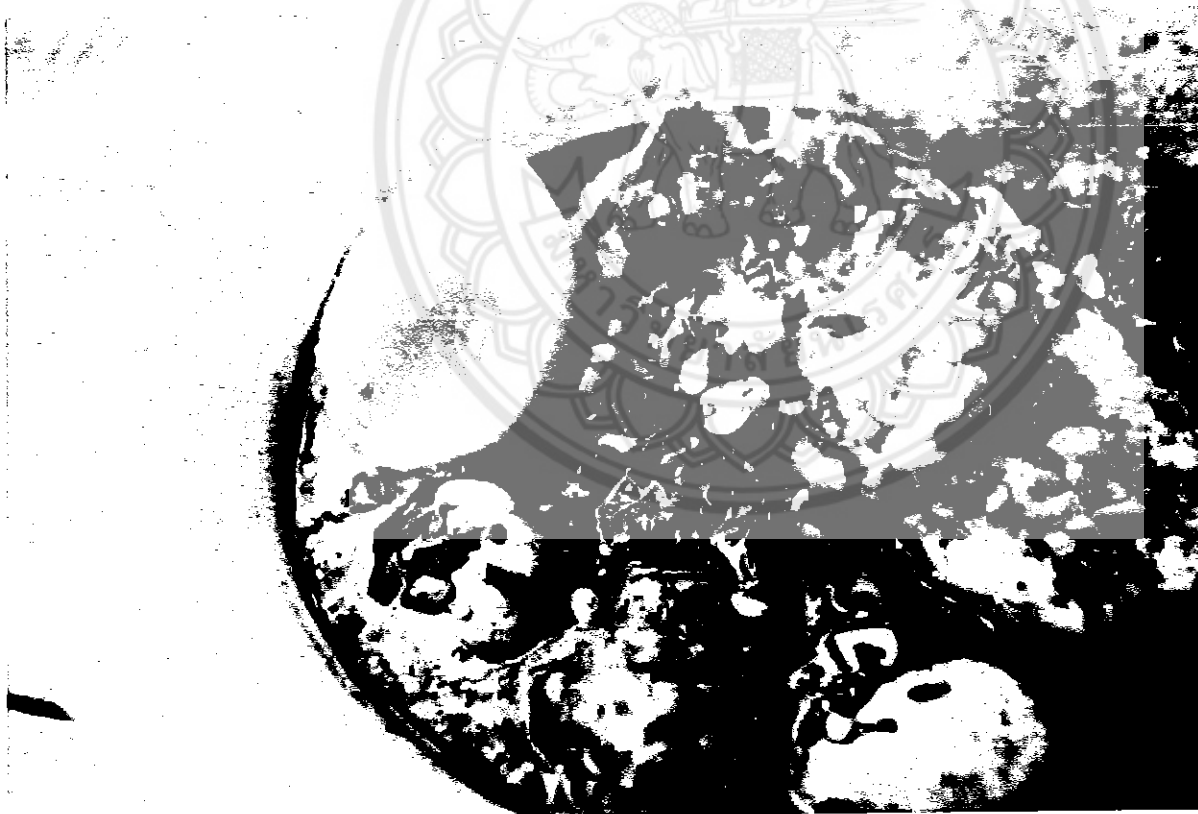
ภาพ 56 ข้าวมันไก่ศรีเหลืองโภชนา

ที่มา <http://www.edtguide.com/eat/67516/sri-lueang-pochana>

ถัดจากร้านก๋วยเตี๋ยวเนื้อ เดินออกมาจากซอยแล้วเลี้ยวซ้าย จะพบกับร้าน "ก๋วยเตี๋ยวหมูต้มยำน้ำ สะพานควาย" ดูจากชื่อร้านก็เดาได้ไม่ยากว่ามีเมนูเด่นอยู่ที่ก๋วยเตี๋ยวหมูต้มยำ เราจึงเลือกสั่งเมนู ก๋วยเตี๋ยวหมูต้มยำน้ำเส้นเล็ก ซึ่งเป็นเมนูเด็ดของทางร้านมาลองชิม ก๋วยเตี๋ยวเส้นเล็กต้มยำชามโต มีหมูแดงก้อนโต ลูกชิ้น ไข่ต้ม และเกี้ยวกรอบ เสริฟมาในชาม โรยด้วยกุ้งแห้ง และต้นหอมผักชี น้ำต้มยำใส ถั่วลิสงปรงรสจัดจ้านเปรี้ยวฉ่ำ หวานน้อย อร่อยเข้ากัน

นอกจากนี้แล้วยังมีเมนูอื่นๆ อีกหลากหลายเมนู ทั้งก๋วยเตี๋ยวหมกแห้งน้ำว เกี้ยวหมูแดงทอด ข้าวหมูทอดนมสด ข้าวน้ำพริกหมูโบราณ ลูกชิ้นหมู ก็สามารถเลือกสั่งกันได้ตามชอบ โทร.08-6975-2572

สุดท้ายปิดท้ายกันที่ "ก๋วยเตี๋ยวเปิด" ตั้งอยู่ไม่ไกลจากร้าน ก๋วยเตี๋ยวหมูต้มยำน้ำว ก๋วยเตี๋ยวเปิดของที่นี่เป็นร้านเล็กๆ ตั้งอยู่ปากซอยริมถนน (ใกล้ๆ กับป้ายรถประจำทาง) ก๋วยเตี๋ยวเปิดชามกำลังกิน เสริฟมาในชามพร้อมเส้นก๋วยเตี๋ยว เนื้อเปิด และเลือด รสชาติอร่อยกลมกล่อมจริงๆ (อ้างอิง : <http://www.manager.co.th/Food/> . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 57 ก๋วยเตี๋ยวหมูต้มยำน้ำว

ที่มา <http://www.edtguide.com/eat/379796/pork-noodle-tom-yum-nua>

พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน

พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน ตั้งอยู่ในชั้นสองของอาคารไปรษณีย์สามเสนใน ด้านหลังที่ทำการไปรษณีย์สามเสนใน เป็นสถานที่สำคัญในการรวบรวมประวัติความเป็นมาของการไปรษณีย์ไทยและแสตมป์ ยุคเริ่มแรก ตั้งแต่การก่อกำเนิดแสตมป์ดวงแรกของโลกที่ประเทศอังกฤษ และการนำเข้ามาใช้ในประเทศไทย ใครอยากรู้ว่าแสตมป์ดวงแรกที่ประเทศไทยใช้ในสมัยรัชกาลที่ 4 หน้าตาเป็นอย่างไร ก็มาชมตัวอย่างภาพและหาความรู้ทางประวัติศาสตร์ได้

ภายในพิพิธภัณฑ์จัดแสดงดวงตราไปรษณียากรตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 พ.ศ. 2426 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีถึงกว่า 800 ชุด ถ้าใครหลงใหลแสตมป์และอยากเห็นทุกดวงก็ดูกันได้อย่างใกล้ชิด แสตมป์ถูกจัดเก็บอยู่ในตู้กระจกแบบพิเศษที่ทำเป็นคล้ายหน้าต่างหลายๆ บานซ้อนกันอยู่ และเรียงลำดับตามปีพุทธศักราช ใครอยากดูปีไหนชุดไหน ก็กดไปที่หน้าต่างแล้วดึงออกมา วิชาใช้ดูได้ที่หน้าต่าง เจ้าหน้าที่ฝากบอกมาว่ามีคนใช้ไม่เป็นทำให้ตู้เสียหายไปหลายตู้แล้ว และทำให้เสียโอกาสของผู้ที่อยากจะมาชมคนอื่นๆ ด้วย

ในตู้แสดงแสตมป์เหล่านี้ไม่ได้มีเพียงแสตมป์ไทยเท่านั้น แต่ยังรวบรวมแสตมป์จากทั่วโลกกว่า 200 ประเทศที่เข้าร่วมสหภาพสากลไปรษณีย์ (The Symbol of Universal Union) ประเทศที่เข้าร่วมสหภาพนี้ก็จะจัดส่งแสตมป์ชุดใหม่ๆ จากประเทศตัวเองมาแลกเปลี่ยนกันทุกปี ซึ่งแต่ละประเทศก็จะมีรูปแบบและสีสันของแสตมป์แตกต่างกันไป อย่างที่บอกไว้ในข้างต้นว่านอกจากแสตมป์จะทำหน้าที่หลักเป็นสิ่งแทนค่าเงิน ในการขนส่งแล้ว แสตมป์จากประเทศต่างๆ ยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนวัฒนธรรมประเพณี และประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศโดยเล่าผ่านพื้นที่เล็กๆ เหล่านี้อีกด้วย

นอกจากแสตมป์แล้ว จะเห็นว่ามีภาพวาดที่ติดอยู่รอบๆ ห้องจัดแสดง นั่นคือภาพต้นแบบในการผลิตแสตมป์หลายชุด เช่นชุดวันเด็กๆ ชุดดอกไม้ที่ออกใหม่ทุกปี แสตมป์ในวโรกาสพิเศษต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และพระบรมวงศานุวงศ์องค์ต่างๆ ภาพเหล่านี้เราสามารถดูเส้นสีและรายละเอียดของภาพใหญ่ก่อนที่จะกลายเป็นภาพ เล็กๆ ที่พิมพ์ลงไปในแสตมป์ เห็นแล้วต้องทึ่งกับความละเอียดละออของจิตรกรผู้วาดภาพเหล่านี้จริงๆ

สิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างก็คือ หุ่นที่ใส่เสื้อผ้าของบุรุษไปรษณีย์ในยุคต่างๆ ตั้งแต่ยุคโบราณสมัยรัชกาลที่ 5 ที่ยังใส่ใจกระเบน จนในยุคต่อๆ มาที่เริ่มใส่กางเกงแบบตะวันตกแล้ว หุ่นเหล่านี้ตั้งอยู่ตามมุมห้องต่างๆ เดินเพลินๆ เสงี่ยมาเจอก็ตกใจได้เหมือนกัน และเครื่องมือเครื่องมือของไปรษณีย์แบบโบราณ

ดูไปรษณีย์ที่สมัยก่อนเรียกว่าตู้ทั้งหนังสือ เครื่องชั่งน้ำหนักพัสดุโบราณ ได้มาเห็น เครื่องไม้เครื่องมือเก่าๆ เหล่านี้แล้วทำให้นึกถึงยุคที่ผู้คนยังต้องส่งจดหมายเขียนข้อความหากันอยู่ และ ผากความหวังไว้กับไปรษณีย์ว่าจะช่วยนำสารเหล่านั้นไปหาผู้รับอย่าง ปลอดภัย ยุคที่การสื่อสารยังไม่ เจริญเท่านี้ รู้สึกขอบคุณคุณคุณบุรุษไปรษณีย์ทุกท่านที่ทำหน้าที่กันอย่างขันแข็ง

นอกจากส่วนจัดแสดงต่างๆ ที่พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ยังมีห้องสมุดที่ให้ความรู้ต่างๆ เกี่ยวกับ แสตมป์ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศมากมาย นักสะสมแสตมป์ที่ต้องการรวบรวมความรู้ก็สามารถมา เริ่มต้นได้ที่นี้ ตู้โชว์ต่างๆ ในห้องนี้น่าสนใจมาก เพราะจัดแสดงแสตมป์ชุดที่หายากและมีค่าหลายชุด อย่างเช่นแสตมป์ชุดเบญจภาคี รวมพระดังๆ ไข่มุกมากมาย เจ้าหน้าที่เล่าถึงความหลังว่ากว่าจะพิมพ์แสตมป์ ชุดนี้ได้ต้องบวงสรวงก่อน หลายรอบเพราะแท่นพิมพ์พังไม่สามารถพิมพ์ได้ หรือแสตมป์ทองคำรูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

เพลิดเพลินกับการชมแสตมป์แล้วก็สามารถซื้อหาได้ที่ด้านหน้าพิพิธภัณฑ์ มีทั้งชุดเก่า และชุดใหม่ให้เลือก แต่ต้องเช็กับเจ้าหน้าที่ก่อนเพราะบางชุดก็จำหน่ายหมดไปแล้ว ระหว่างซื้อเจ้าหน้าที่ ได้บอกให้เราไปถึงวิวัฒนาการของการพิมพ์แสตมป์แบบ ใหม่ๆ ทั้งแสตมป์วงกลม แสตมป์สามเหลี่ยม แสตมป์มีกลิ่นหอม หรือแสตมป์ชุดป่าหินงาม ที่เอาเนื้อหินจริงๆ มาพิมพ์ลงไปด้วย เมื่อสัมผัสดูจะรู้ได้ถึง ความสากมือ ไม่น่าเชื่อว่ากระดาษแผ่นเล็กๆ เหล่านี้จะมีเทคนิคต่างๆ ทำให้แตกต่างกันในรายละเอียดได้ เยอะขนาดนี้

สำหรับคนที่หลงใหลแสตมป์แต่ไม่มีเวลาไปซื้อหาที่ๆ เจ้าหน้าที่บอกว่าสามารถสมัคร เป็นสมาชิกเงินฝากเพื่อสะสม และสมัครสมาชิกวารสารตราไปรษณียากรได้ จ่ายเงินเป็นรายปีไว้ เมื่อมี แสตมป์ชุดใหม่ๆ ออกมาก็จะจัดส่งไปให้ถึงบ้านหรือสามารถสั่งจองแสตมป์ชุดพิเศษได้ก่อนใครๆ อีกด้วย

สิ่งที่พลาดไม่ได้ที่ด้านหน้าของพิพิธภัณฑ์ฯ ก็คือนิทรรศการหมุนเวียนที่จะเปลี่ยน เรื่องราวไปตามวันสำคัญต่างๆ และมีแสตมป์ชุดพิเศษสำหรับโอกาสนั้นๆ มาแสดงด้วย หรือถ้าใครอยากมี รูปตัวเองอยู่ในแสตมป์ก็มาถ่ายรูปได้ที่แสตมป์จำลองขนาด ใหญ่เจาะช่องให้ถ่ายรูปเล่นได้อย่างสนุกสนาน

วัตถุดิบสำคัญในพิพิธภัณฑ์ฯ นอกจากจะมีแสตมป์ต่างๆ แล้ว ด้านหน้าจะมีตู้ไปรษณีย์ เก้าแก่อายุ 120ปี ศิลปะสมัยวิคตอเรียน ที่รัฐบาลเยอรมัน มอบให้การไปรษณีย์ในโอกาสเปิดกิจการ ไปรษณีย์เมื่อปี 2426 อายุกว่า 120 ปี ตั้งแต่รัชกาลที่ 5 เก้าแก่แต่ก็ดูแข็งแรง และด้านนอกอาคารก็จะมีตู้ ไปรษณีย์ยุคต่างๆ ที่เป็นของจริงมาตั้งโชว์ไว้เช่นกัน

พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จะศึกษามากเป็นพิเศษในวันเสาร์ - อาทิตย์ เนื่องจากเป็นวันตลาดนัดคนรักแสตมป์ ผู้คนมากมายจะมารวมตัวกันที่ชั้น 1 ของอาคารไปรษณีย์สามเสนใน ตั้งแต่ เวลา 09.00 น - 17.00 น. เพื่อซื้อขายแลกเปลี่ยนหรือนำคอแลคชั่นสะสมแสตมป์ของตนมาโชว์ ทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย นักสะสมแสตมป์หน้าเก่าหน้าใหม่จะมาชุมนุมกันที่นี่ สร้างมูลค่าให้กระดาษใช้แล้วชิ้นเล็กๆ ให้มีมูลค่ามากยิ่งขึ้น ย้ำอีกครั้งว่าแสตมป์แม้จะเป็นเพียงพื้นที่เล็กๆ บนซองจดหมาย แต่ก็มีคามหมายมากมายเหลือเกิน

พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากร ทั่วประเทศมีอยู่ 8 แห่ง ในกรุงเทพฯ ก็มีที่ไปรษณีย์สามเสนในแห่งนี้ และในภูมิภาคต่างๆ คือ นครราชสีมา ขอนแก่น เชียงใหม่ นครสวรรค์ ภูเก็ต หาดใหญ่ และอุบลราชธานี พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรที่อื่นๆ จะเป็นอย่างไรไม่รู้เพราะยังไม่เคยไป แต่สำหรับที่พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน กล่าวได้เลยว่าถ้าเข้าไปชมจะทำให้เรารู้ว่าอาณาจักรของแสตมป์เป็นพื้นที่ เล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่เพียงใด

พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากร (สามเสนใน)

อาคารสำนักงานการสื่อสารไปรษณีย์นครหลวงเหนือ หลังที่ทำการไปรษณีย์สามเสนใน ถ.พหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

เปิดวันพุธ-อาทิตย์ หยุดวันจันทร์ อังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ระหว่าง 08.30-16.30 น.

0-2271-2439, 0-2831-3722

ไม่เก็บค่าเข้าชม

บริหารจัดการโดย หน่วยงานราชการ ก่อตั้งปี 2516 (อ้างอิง :ผู้เขียน: มัณฑนา ชุ่มผล ข้อมูลจาก: สำนวนภาคสนามวันที่ 13 ธันวาคม 2550 บทความโดย : โครงการวิจัยและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน) . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

ภาพ 58 พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน
ที่มา <http://www.mbookstore.com/news>

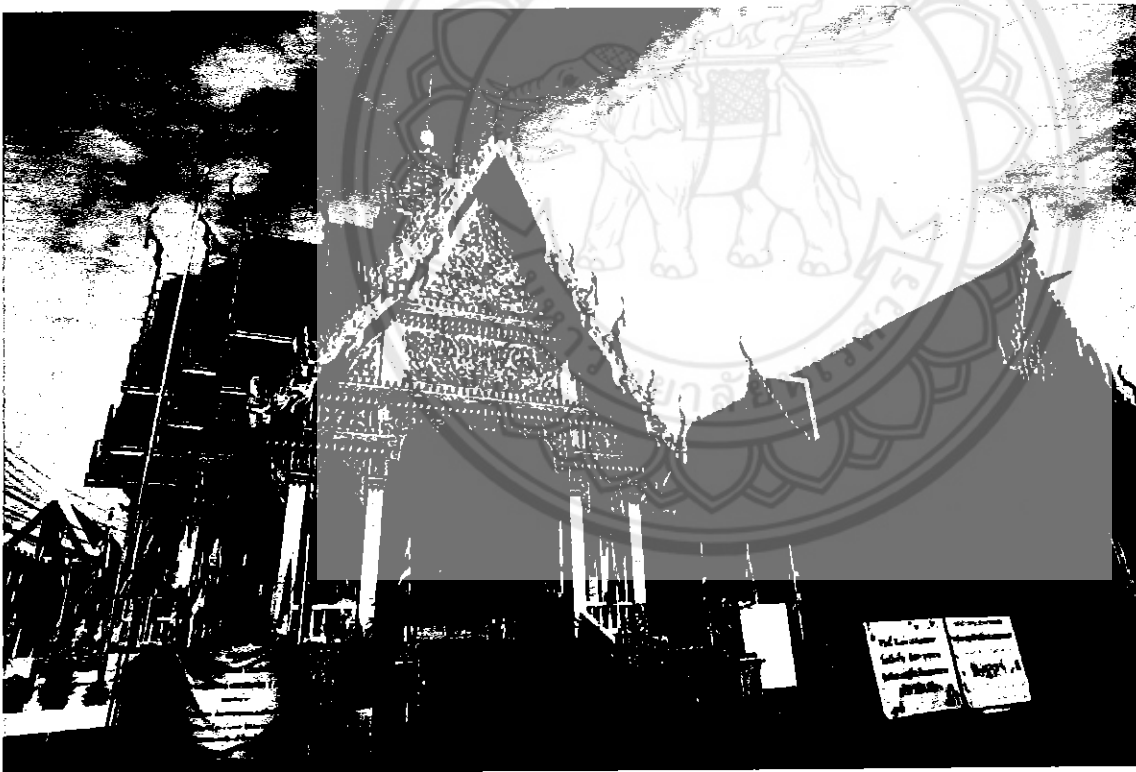

ภาพ 59 พิพิธภัณฑ์ตราไปรษณียากรสามเสนใน
ที่มา <http://www.mbookstore.com/news>

วัดไผ่ตัน

"วัดไผ่ตัน" ตั้งอยู่ริมคลองบางซื่อ ซอยพหลโยธิน 15 มีเนื้อที่ 13 ไร่เศษแต่เดิมชื่อวัดไผ่ตัน มีอายุกว่า 200 ปี วิหารจตุรมุข ประดิษฐานหลวงพ่อบุญรอดโสธรจำลอง ซึ่งหล่อในปี พ.ศ. 2496 โบสถ์ วิหาร หอระฆัง ของเดิมเก่าแก่ชำรุดทรุดโทรม ได้ถูกรื้อและสร้างขึ้นใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2504 พร้อมพระประธานปางสะดุ้งมาร บานประตู หน้าต่างลงรักปิดทองภาพเรื่องราวพุทธประวัติ

เนื่องจากเป็นวัดแห่งเดียวในพื้นที่เขตพญาไท จึงเป็นสถานที่จัดกิจกรรมงานประเพณีเป็นประจำทุกปี อาทิ งานปิดทองหลวงพ่อบุญรอดโสธรจำลอง วันที่ 1 – 7 เมษายน, งานทำบุญสงกรานต์ของชาวชุมชนประมาณวันที่ 11 – 13 เมษายน, พิธีแห่และถวายเทียนจำนำพรรษา ก่อนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8, ประเพณีตักบาตรเทโว วันแรม 1 ค่ำ เดือน 8, ประเพณีตักบาตรเทโววันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 และประเพณีลอยกระทง วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12 (อ้างอิง: หนังสือ "9 เขตสี่สิ้นกรุงเทพมหานครกลาง". สืบค้น 1 พ.ศ. 2559)

ภาพ 60 วัดไผ่ตัน

ที่มา <http://www.mbookstore.com/news>

2.2 หัวข้อที่เกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบงานวิจัย

2.2.1 การออกแบบหนังสือท่องเที่ยว

การจัดเลย์เอ้าต์

การจัดเลย์เอ้าท์โดยใช้กริด

เลย์เอ้าท์ (Layout)

เลย์เอ้าท์ (Layout) คือการจัดวางภาพ ตัวอักษรตลอดจนสิ่งประกอบอื่น ๆ เพื่อประกอบกันเป็นหน้าแต่ละหน้าของงานพิมพ์อย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นแนวในการจัดทำต้นฉบับงานพิมพ์ ใช้ทดสอบปฏิบัติการต่อการดึงจุดและการนำสายตาของผู้ดูต่อสิ่งพิมพ์ที่จะเตรียมจัดทำขึ้น ไม่มีกฎตายตัวในการจัดทำเลย์เอ้าท์ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ เลย์เอ้าท์ที่ดีจะช่วยให้ผู้ดูผ่านสายตาไปบนงานพิมพ์ได้อย่างง่ายดาย มีความน่าสนใจ น่าติดตาม แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงข้ามคือผู้ดูต้องประสบกับความยากลำบากในการดูงานพิมพ์นั้น ก็อาจลงท้ายด้วยการเลิกดูไปเลย ในการทำเลย์เอ้าท์นั้น ควรจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะนำเสนอ ควรทำให้สิ่งที่จะนำเสนอมีความชัดเจนและเรียงตามลำดับความสำคัญ

ข้อแนะนำในการทำเลย์เอ้าท์

1. ศึกษาภาพรวมของงาน สิ่งพิมพ์ที่กำลังจัดทำขึ้น อาจเป็นส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด เช่น แผ่นพับโฆษณาสินค้าชิ้นหนึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของสื่อการโฆษณาอื่น ๆ อาทิเช่น สื่อทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ ฯลฯ ดังนั้นการออกแบบสิ่งพิมพ์จึงควรดูภาพรวมของงานทั้งหมด เพื่อให้ชิ้นงานพิมพ์ออกมาสอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสื่ออื่น ๆ รวมทั้งให้คำนึงถึงภาพลักษณ์ และวัตถุประสงค์ของการจัดทำ

2. จัดหมวดหมู่ของเนื้อหา สิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่ม เช่น หนังสือ โบรชัวร์ แคตตาล็อก จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา แยกเป็นบท ๆ แต่ละบทจัดส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาภาพประกอบ ให้เป็นหมวดหมู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน คำนวณจำนวนหน้าสำหรับแต่ละบท รวมจำนวนหน้าทั้งหมดประกอบกันเป็นเล่ม สำหรับงานพิมพ์ที่เป็นชิ้น เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ ก็ต้องจัดกลุ่มเนื้อหาภาพประกอบ ให้เป็นหมวดหมู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนเช่นกัน

3. สร้างโครงแบบหรือกริด (Grid) หนึ่งในวิธีการออกแบบสิ่งพิมพ์ที่นิยมใช้กัน คือใช้กริดช่วยในการออกแบบ เริ่มจากการจัดทำโครงแบบซึ่งประกอบด้วยเส้นในแนวตั้งและแนวนอนเป็นผังสำหรับวางเนื้อหา ภาพประกอบและองค์ประกอบอื่น ๆ ของแบบ

4. ลงรายละเอียดแต่ละหน้า เมื่อได้โครงแบบ ก็สามารถทำการออกแบบแต่ละหน้า

- จัดทำจุดสนใจหลักให้โดดเด่นโดยขยายขนาดใหญ่ ใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจ
รำลึกเสมอว่าจะต้องให้ผู้ดูเห็นเป็นสิ่งแรกเมื่อมองมาที่สิ่งพิมพ์หน้านั้น ส่วนสิ่งที่ไม่สำคัญหรือรายละเอียดให้มีขนาดเล็ก

- ตำแหน่งที่เป็นจุดสนใจจุดแรกของหน้าจะอยู่ด้านบนซ้าย จึงเป็นที่ๆเหมาะสมในการวางส่วนสำคัญหลักของข้อมูล

- เลือกใช้สีในการเน้นข้อความที่สำคัญ ทดสอบการใช้สีสด ๆ บนพื้นดำ สีคู่ สีตรงข้าม

- พิจารณาในการตัดขอบ (Crop) ภาพประกอบให้ภาพนั้นดูน่าสนใจขึ้น ดูดีขึ้น

- ใช้เส้นในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนใส่กรอบให้กับภาพเท่าที่จำเป็น การใช้เส้นสายมากจะทำให้ดูรกและรบกวนสายตา ควรมีความคิดให้ใช้เส้นสายและกรอบภาพให้น้อยที่สุดแต่สามารถทำงานออกมาดูดี

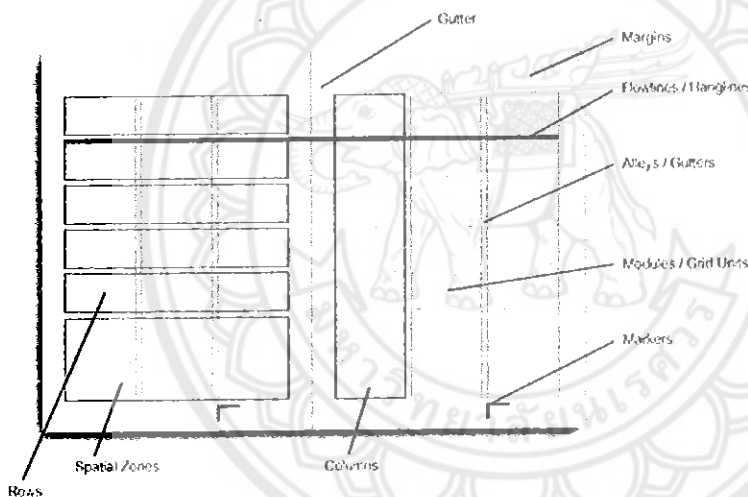
- การดำเนินจัดทำแบบแต่ละหน้าสำหรับงานประเภทหนังสือ นิตยสาร โบรชัวร์ แคตตาล็อก ควรมีการวางแผนให้สอดคล้องกันทั้งหมด อาจมีความแตกต่างบ้างเพื่อความไม่จำเจ แต่ไม่ควรมีความต่างกันอย่างสิ้นเชิง และให้วางรูปแบบเป็นหน้าคู่ที่ติดกันแทนที่จะคิดเป็นหน้าเดี่ยว ๆ

- ควรมีความรู้ความเข้าใจในข้อจำกัดต่าง ๆ ของการพิมพ์เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น (ศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ ข้อคิดในการออกแบบสิ่งพิมพ์)

ทักษะในการจัดทำเลย์เอาต์สามารถฝึกฝนได้ โดยศึกษาจากผลงานที่มีชื่อเสียง เช่น หนังสือรวบรวมผลงานการออกแบบ (โดยส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่จัดทำจากต่างประเทศ) นิตยสารต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายตามแผงหนังสือซึ่งก็มีนิตยสารหลาย ๆ หัวก็มีการจัดแบบได้ดีโดยเฉพาะหน้าโฆษณา นอกจากนี้ยังสามารถค้นคว้าหรือดูตัวอย่างจากเวปต่าง ๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

กริด (Grid)

กริด (Grid) คือตารางของเส้น (โดยส่วนใหญ่เส้นเหล่านี้จะไม่ปรากฏให้เห็นในชิ้นงานพิมพ์จริง) ที่จัดอย่างเป็นแบบแผนใช้เพื่อเป็นโครงในการกำหนดตำแหน่ง ขอบเขตบริเวณสำหรับบรรจุภาพ เนื้อหา ช่องว่างเปล่าและส่วนประกอบต่าง ๆ ในการจัดรูปแบบแต่ละหน้าของงานพิมพ์ การสร้างกริดเป็นพื้นฐานของสื่อสิ่งพิมพ์แทบทุกรูปแบบเพื่อจัดรูปร่างของเนื้อหาให้อยู่ในสัดส่วนที่สวยงาม แม้ว่าจะมีผู้กล่าวว่า การใช้กริดทำให้จำกัดความอิสระในการออกแบบ แต่การใช้กริดเป็นการวางโครงแบบหลวม ๆ เป็นเครื่องมือในการทำงานโดยเฉพาะงานออกแบบเป็นชุดเป็นเล่มที่ต้องการความต่อเนื่อง ความเป็นเอกภาพ ผู้ใช้สามารถพลิกแพลงแบบได้ตลอดเวลา ไม่มีกฎบังคับให้องค์ประกอบต่าง ๆ อยู่แต่เพียงภายในกรอบที่จัดไว้ แต่ให้ดูผลงานสุดท้ายเป็นหลัก การใช้กริดไม่ใช่สิ่งใหม่ นักออกแบบและศิลปินได้ใช้โครงสร้างกริดกันมานานนับศตวรรษแล้ว

ภาพ 61 ช่องต่างๆของกริดในหน้าออกแบบ

ที่มา <http://perfectprint.siam2web.com/>

มาร์จิ้น/ช่องว่างรอบขอบกระดาษ (margins) มาร์จิ้นคือช่องว่างที่อยู่ระหว่างขอบของพื้นที่ทำงานซึ่งมีตัวอักษรหรือภาพปรากฏอยู่กับขอบของกระดาษทั้งสี่ด้าน ความกว้างจากขอบกระดาษของช่องว่างนี้ไม่จำเป็นต้องเท่ากันทั้งสี่ด้านแต่ควรเป็นแบบแผนเดียวกันทุก ๆ หน้าในเล่มเพื่อความต่อเนื่อง มาร์จิ้นเป็นจุดพักสายตา แต่สามารถใช้เป็นที่ใส่เลขหน้า หัวเรื่อง คำอธิบายต่าง ๆ หรือบทความขยายสั้น ๆ และอาจใช้เป็นที่ตั้งจุดความสนใจ

โมดูล/หน่วยกริด (Module/Grid Units) โมดูลคือช่องที่เกิดจากการแบ่งหน้าออกแบบ ด้วยเส้นกริดตามแนวตั้งและแนวนอนออกเป็นส่วน ๆ สำหรับกำหนดใช้เป็นพื้นที่ใส่ตัวอักษรหรือภาพ การแบ่งส่วนระหว่างโมดูลจะมีการเว้นช่องว่างไว้ไม่ให้โมดูลติดชิดกัน อนึ่งการใช้พื้นที่ในการวางตัวอักษรหรือภาพไม่จำเป็นต้องถูกจำกัดอยู่ภายในแต่ละโมดูล แต่สามารถกินพื้นที่หลาย ๆ โมดูล

อวลีลีย/ช่องว่างระหว่างโมดูล (Alleys) อวลีลียคือช่องว่างระหว่างโมดูลที่ติดกัน ช่องว่างดังกล่าวอาจทอดยาวเป็นแนวตั้ง หรือแนวนอน หรืออาจเป็นทั้งแนวตั้งและแนวนอนก็ได้ ช่องว่างนี้มีผู้เรียกอีกชื่อว่า "กัตเตอร์ (Gutter)" อวลีลียแต่ละแนวอาจมีความกว้างที่ต่างกันในหน้าหนึ่ง ๆ ก็ได้ แล้วแต่ผู้ออกแบบ

กัตเตอร์/ช่องว่างระหว่างหน้าตามแนวนอน (Gutters) กัตเตอร์ คือช่องว่างระหว่างโมดูลของหน้าสองหน้าที่ต่อกันโดยมีแนวนอนอยู่ตรงกลาง ในการออกแบบหน้าหนังสือ ให้ระวังอย่าให้ความกว้างของกัตเตอร์แคบเกินไปจนทำให้ข้อความตามแนวสันหนังสือขาดหายหรืออ่านลำบาก

คอลัมน์/แถวในแนวตั้ง (Columns) คอลัมน์คือโมดูลที่ต่อ ๆ กันในแนวตั้ง ซึ่งช่องว่างระหว่างคอลัมน์ก็คืออวลีลีย/กัตเตอร์นั่นเอง ในหน้าออกแบบหนึ่งหน้าสามารถแบ่งคอลัมน์ได้กี่แถวก็ได้ และความกว้างของแต่ละคอลัมน์ก็ไม่จำเป็นต้องเท่ากันแล้วแต่ผู้ออกแบบ

คอลัมน์/แถวในแนวตั้ง (Columns) คอลัมน์คือโมดูลที่ต่อ ๆ กันในแนวตั้ง ซึ่งช่องว่างระหว่างคอลัมน์ก็คืออวลีลีย/กัตเตอร์นั่นเอง ในหน้าออกแบบหนึ่งหน้าสามารถแบ่งคอลัมน์ได้กี่แถวก็ได้ และความกว้างของแต่ละคอลัมน์ก็ไม่จำเป็นต้องเท่ากันแล้วแต่ผู้ออกแบบ

โรว์/แถวในแนวนอน (Rows) โรว์คือโมดูลที่ต่อ ๆ กันในแนวนอนซึ่งต่างจากคอลัมน์ที่ต่อกันในแนวตั้ง และถูกแบ่งแยกจากกันด้วยอวลีลีย/กัตเตอร์เช่นกัน

สเปซเซียวโซน/พื้นที่ครอบคลุม (Spatial Zones) สเปซเซียวโซนคือกลุ่มของโมดูลที่ติดกันทั้งแนวตั้งและแนวนอนทำให้เกิดพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้น ถูกนำไปใช้ในการแสดงข้อมูลโดยใส่เป็นข้อความ ตัวอักษร หรือภาพก็ได้

โฟลว์ไลน์/แสงไลน์/เส้นขวาง (Flowlines/Hanglines) โฟลว์ไลน์คือเส้นแบ่งในแนวอน ใช้เหนี่ยวนำสายตาจากส่วนหนึ่งไปอีกส่วนหนึ่ง หรือเป็นตัวคั่นเมื่อจบเรื่องราว/ภาพหนึ่งและกำลังขึ้นต้น เรื่องราว/ภาพอีกชุดหนึ่ง

มาร์คเกอร์/ตัวชี้ตำแหน่ง (Markers) มาร์คเกอร์คือเครื่องหมายที่กำหนดตำแหน่ง บริเวณไว้สำหรับใส่ข้อความสั้น ๆ ที่ระบุหมวดหมู่ หัวเรื่องที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ มักมีตำแหน่งเดียวในแต่ละ หน้า

ระบบกริด (Grid System)

ระบบกริด คือรูปแบบของกริดที่ใช้เป็นแม่แบบในการจัดทำจัดเลย์เอาต์ที่สามารถ ตกแต่งดัดแปลงเพิ่มเติมจนได้แบบหลาย ๆ แบบที่ดูแตกต่างกันแต่ยังคงเค้าโครงของกริดต้นแบบไว้ได้ ซึ่ง ยังผลให้แบบต่าง ๆ ที่ได้มีความเป็นเอกภาพ มีความเกี่ยวเนื่องกัน มีความสอดคล้องกัน มีความเหมือนใน บางประการ

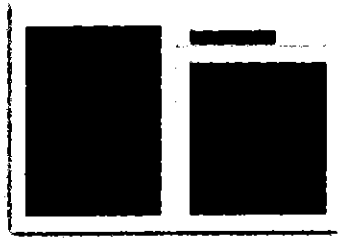
สิ่งพิมพ์ประเภท โบรชัวร์ นิตยสาร รายงานประจำปี หนังสือ มักจะมีแบบจัดหน้าแต่ละ หน้าที่คุณมีความคล้ายกัน เช่น มีจำนวนคอลัมน์เท่ากัน หัวเรื่อง ภาพประกอบ ตำแหน่งเลขหน้า แบบ เดียวกันหรือคล้ายกัน ด้วยการสร้างระบบกริดทำให้สะดวกสำหรับผู้ออกแบบในการจัดหน้าต่าง ๆ ในเล่ม ได้รวดเร็วขึ้น อนึ่งการออกแบบระบบกริดที่สามารถใช้พลิกแพลงเป็นแบบต่าง ๆ ได้เป็นศิลปะอันหนึ่ง ระบบกริดที่ดีทำให้งานออกมาดูดีมีรูปแบบที่หลากหลาย ในขณะที่เดียวกันระบบกริดที่ไม่ดีหรือซับซ้อน เกินไปทำให้ให้อายและจำกัดการเสนอรูปแบบที่ต่างออกไป ทำให้รู้สึกขาดความอิสระ

รูปแบบต่าง ๆ ของกริด (Grid types)

รูปแบบพื้นฐานของกริดมีอยู่ 4 ประเภท รูปแบบพื้นฐานทั้งสี่แบบนี้สามารถนำไป พัฒนาสร้างแบบทั้งที่เรียบง่ายจนถึงแบบที่พลิกแพลงซับซ้อนขึ้น

1. เมนูสคริปต์กริด (Manuscript Grid) เป็นกริดที่มีโครงสร้างเรียบง่ายเป็นบล็อกใหญ่ บล็อกเดี่ยวหรือคอลัมน์เดี่ยว มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า บล็อกกริด (Block Grid) โดยทั่วไป รูปแบบกริดประเภทนี้ ใช้กับสิ่งพิมพ์ที่มีแต่เนื้อหาเป็นหลัก เช่น หนังสือนวนิยาย ตำรา จดหมายข่าว ฯลฯ แต่ก็สามารถนำภาพมา

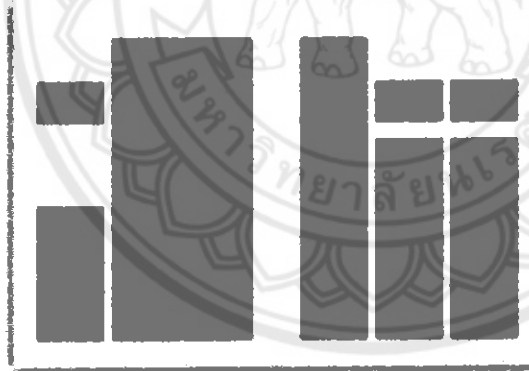
วางประกอบ แม้จะเป็นรูปแบบที่เรียบง่ายแต่ก็สามารถปรับแต่งเลย์เอาต์ให้ดูน่าสนใจได้ และไม่จำเจเมื่อเปิดหน้าต่อหน้า

ภาพ 62 เมนูสคริปต์กริด

ที่มา <http://perfectprint.siam2web.com/>

2. คอลัมน์กริด (Column Grid) เป็นรูปแบบกริดที่มีคอลัมน์มากกว่าหนึ่งคอลัมน์ในหนึ่งหน้าของแบบ มักมีความสูงเกือบสุดขอบของชิ้นงาน ความกว้างของแต่ละคอลัมน์ไม่จำเป็นต้องเท่ากัน กริดในรูปแบบนี้มักถูกนำไปใช้ใน นิตยสาร แคตตาล็อก โบรชัวร์ การวางภาพในรูปแบบกริดประเภทนี้อาจจะจัดวางให้มีความกว้างเท่ากับหนึ่งคอลัมน์หรือมากกว่าก็ได้

ภาพ 63 คอลัมน์กริด

ที่มา <http://perfectprint.siam2web.com/>

3. โมดูลาร์กริด (Modular Grid) เป็นรูปแบบกริดที่ประกอบด้วยโมดูลหลาย ๆ โมดูลซึ่งเกิดจากการตีเส้นตามแนวตั้งและแนวนอน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือรูปแบบที่เกิดจากการแบ่งคอลัมน์ในคอลัมน์กริดตามแนวนอนทำให้เกิดเป็นโมดูลย่อย โมดูลาร์กริดเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปจัดเลย์เอาต์ได้

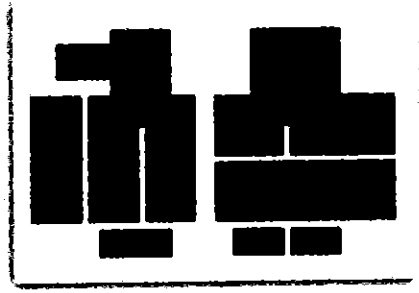
หลากหลาย สามารถผสมประสานภาพกับข้อความเป็นชุด ๆ จัดแบ่งเรื่องราวหลาย ๆ เรื่องมาอยู่ในหน้าเดียวกัน จัดภาพประกอบพร้อมคำบรรยายหลาย ๆ ชุดในหนึ่งหน้า เหมาะสำหรับสิ่งพิมพ์ที่ต้องการรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนง่ายเมื่อมีการจัดทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่องอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ และยิ่งเหมาะกับงานพิมพ์ประเภทแคตตาล็อกสินค้าหรือบริการ แผ่นพิมพ์โฆษณาที่ต้องแสดงรายการสินค้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากโมดูลาร์กริดเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยโมดูลย่อย ๆ มีความอิสระในการปรับแต่งเลย์เอาต์ได้สูง จึงมีการนำมาใช้ในการออกแบบหน้าโบรชัวร์ แคตตาล็อก นิตยสารและหนังสือประเภทต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

ภาพ 64 โมดูลาร์กริด

ที่มา <http://perfectprint.siam2web.com/>

4. ไฮราซิคัลกริด (Hierarchical Grid) เป็นรูปแบบกริดที่มีโครงสร้างซับซ้อน ประกอบด้วยโมดูลได้ทั้งที่มีขนาดเท่ากันหรือแตกต่างกันมาจัดวางในหน้าเดียวกัน และอาจมีการเกยกันของโมดูลบางชิ้น ไฮราซิคัลกริดเป็นรูปแบบที่ยากต่อการใช้งานในการที่จะทำให้เลย์เอาต์ที่ออกมาดูดีและลงตัว มักใช้ต่อเมื่อไม่สามารถใช้กริดรูปแบบอื่น ส่วนหนึ่ง que เลือกใช้เนื่องจากขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเลย์เอาต์มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เช่น อัตราส่วนของด้านกว้างกับด้านยาวของภาพประกอบแต่ละภาพมีความแตกต่างกันมาก ข้อเสนอแนะในการจัดทำรูปแบบไฮราซิคัลกริดวิธีหนึ่งคือ นำองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบทั้งหมด เช่น ภาพประกอบ เนื้อหา หัวเรื่อง ฯลฯ มากองไว้ พิจารณาภาพรวม ค่อย ๆ ทดลองจัดวางโดยขยับปรับขนาดแต่ละองค์ประกอบจนดูแล้วลงตัว พอมีแนวเป็นหลักในการสร้างกริดใช้ร่วมกันทั้งชุด/เล่มของงานพิมพ์ แล้วจึงลงมือทำงาน รูปแบบกริดประเภทนี้มีใช้ในการออกแบบหน้าหนังสือ ไปสเตอร์ และฉลากผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ภาพ 65 ไสราซิคัลกริด

ที่มา <http://perfectprint.siam2web.com/>

ข้อแนะนำในการออกแบบด้วยกริด

- ก่อนเลือกรูปแบบของกริด ให้ศึกษาว่างานที่จะทำส่วนใหญ่หนักไปทางเนื้อหา หรือภาพ มีหัวเรื่องและหมวดหมู่ที่ขึ้นตลอดจนมีตาราง กฎเกณฑ์อะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง ดูบทความต่าง ๆ ว่าเป็นบทความยาว ๆ หรือสั้น ๆ หรือเป็นแบบผสม ภาพประกอบสามารถแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ และจัดสัดส่วนให้เท่า ๆ กันได้หรือไม่ มีภาพที่มีกรอบเป็นรูปทรงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปทรงสี่เหลี่ยมไหม
- รูปแบบกริดที่มีโมดูลมากจะทำให้การเสนอแบบได้หลากหลาย แต่หากมีการแบ่งซอยโมดูลมากจนเกินไป จะทำให้ขาดความเป็นเอกภาพในการจัดทำเลย์เอาต์สำหรับงานที่เป็นเล่มหรือเป็นชุด
- งานที่มีเนื้อหามากและมีภาพประกอบน้อยควรใช้เมนูสกริปต์กริดหรือคอลัมน์กริดที่มีคอลัมน์ 1 – 3 แถว งานที่มีภาพประกอบมากขึ้นมักจะใช้คอลัมน์กริด ส่วนงานที่มีภาพประกอบมากขึ้นไปอีก จะใช้โมดูลาร์กริด
- คอลัมน์กริดที่มีจำนวน 1 ถึง 3 แถวจะพบเห็นได้บ่อย ๆ เหมาะกับงานที่มีเนื้อหามาก ๆ คอลัมน์กริดที่มีจำนวนตั้งแต่ 4 แถวขึ้นไปเหมาะกับงานที่มีการผสมผสานระหว่างเนื้อหา ภาพประกอบ และงานที่มีบทความทั้งสั้นและยาวคละกัน
- คอลัมน์กริดที่มีจำนวนแถวเป็นเลขคู่มักจะทำให้เลย์เอาต์ของหน้าต่าง ๆ ดูจำแนก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีวิธีตัดที่จะจัดวางให้ข้อความและภาพให้กินพื้นที่เสมอกับแนวขอบของคอลัมน์

- ให้ระลึกเสมอว่ารูปแบบกริดควรจัดให้เข้ากับองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบ มากกว่าที่จะบังคับให้องค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบให้เข้ากับรูปแบบของกริด อนึ่งการออกแบบโดยวิธีการใช้กริดก็ไม่ใช่เป็นสูตรสำเร็จสำหรับการออกแบบได้ทุก ๆ กรณี

- การวางภาพประกอบไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่ภายใน 1 โมดูล ควรทดลองวาง 2 – 3 โมดูล หรือ 2 ½ โมดูล แล้วปล่อยส่วนที่เหลือให้ว่างเปล่า

- ในการวางเลย์เอาต์แต่ละหน้า ส่วนที่เป็นอัลลีย์ กัดเตอร์ หรือมาร์จิ้นไม่จำเป็นต้องเป็นช่องว่างเปล่าเสมอไป สามารถขยายภาพประกอบให้ล้นมาในบริเวณเหล่านี้ได้ ในขณะที่เดียวกันส่วนที่เป็นโมดูลหรือคอลัมน์บางช่องก็อาจจัดเป็นพื้นที่ว่างเปล่าก็ได้

- สามารถใช้รูปแบบกริดมากกว่าหนึ่งรูปแบบในหนึ่งงาน เช่น เลือกใช้รูปแบบกริดสำหรับบทความยาวรูปแบบหนึ่งและบทความสั้นอีกรูปแบบหนึ่ง หน้าแรกใช้รูปแบบกริดที่ต่างจากรูปแบบที่ใช้ในหน้าปกติอื่น

- สำหรับรูปแบบกริดที่มีเพียง 1 – 2 คอลัมน์ ให้ทดลองแบ่งคอลัมน์แต่ละคอลัมน์ออกเป็น 2 คอลัมน์ย่อย แล้วนำไปใช้เลย์เอาต์ในบางหน้าบางโอกาส จะทำให้งานที่ออกมาดูไม่จำเจ

การเลือกใช้นิตและชนิดของฟอนต์

หลักและทฤษฎีในการออกแบบฟอนต์

Body & Proportion

Body หลัก ๆ จะประกอบไปด้วยตัว Body เอง และส่วนแขนขา และที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลถึงการเลือกใช้งาน Font ก็คือส่วนของ "เชิง" หรือ "Serif" (ในตัว Body ของ Font อาจจะแยกย่อยได้เป็นตา หรือไหล่ได้อีก และในเบื้องต้นให้รู้จักกันไว้ในชื่อของ Body ก่อน)

Aa Bb Cc

ภาพ 66 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ

ที่มา <http://arit.rmutsv.ac.th/th/blogs/55>

นอกจากทั้ง 3 แบบที่กล่าวมาแล้ว ในบางครั้งอาจจะเจอแบบที่ย่อยลงไปอีก เช่น Bold Italic ที่เป็นตัวหนาและเอียงหรือ Narrow ที่มีลักษณะแคบๆ ผอมๆ ก็เป็นไปได้

Aa
Bold Italic

Aa
Narrow Italic

Aa
Narrow Bold Italic

ภาพ 67 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ

ที่มา <http://arit.rmutsv.ac.th/th/blogs/55>

การเลือก Font ไปใช้ในงานออกแบบมีข้อควรคำนึงง่าย ๆ อยู่ 2 ข้อคือ

1. ความหมายต้องเข้ากัน หมายความว่า ความหมายของคำและ Font ที่เลือกใช้ควรจะไปด้วยกันได้ เช่น คำว่าน่ารักก็ควรจะใช้ Font ที่ดูน่ารักไปด้วย ไม่ควรใช้ Font ที่ดูเป็นทางการ

2. อารมณ์ของฟอนต์และอารมณ์ของงานต้องไปในทิศทางเดียวกัน เช่น งานที่ต้องการความน่าเชื่อถือก็จะเลือกใช้ Font แบบ Serif ที่ดูหนักแน่น น่าเชื่อถือ ส่วนงานที่ต้องการความฉลาดอย่างโปสเตอร์ตราค่าควรเลือกใช้ Font ที่เป็นกันเองไม่เป็นทางการมากนักอย่าง Font ในกลุ่ม Script เป็นต้น

นอกจากการเลือก Font มาใช้งานแล้ว การวางตำแหน่งตัวอักษรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญกับการทำงาน สำหรับการวางตำแหน่งตัวอักษร มีข้อควรคำนึงถึงไว้ให้อยู่ 3 ข้อคือ

1. ธรรมชาติการอ่านของคนไทยจะอ่านจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง โดยมีรัศมีการกวาดสายตาตามลำดับ ดังนั้นถ้าอยากให้อ่านง่าย ควรจะวางเรียงลำดับให้ดีด้วย ไม่เช่นนั้นจะเป็นการอ่านข้ามไปข้ามมาทำให้เสียความหมายของข้อความไป

2. จุดเด่นควรจะมีเพียงจุดเดียว หรือพุดง่าย ๆ ก็คือ มีตัวอักษรตัวใหญ่ๆ อยู่เพียงจุดเดียว จึงจะเป็นจุดเด่นที่มองเห็นได้ง่าย ไม่สับสน ส่วนจุดอื่น ๆ ขนาดควรจะเล็กลงมาตามลำดับความสำคัญ

3. ไม่ควรใช้ Font หลากหลายรูปแบบเกินไป จะทำให้กลายเป็นงานที่อ่านยากและชวนปวดศีรษะมากกว่าชวนอ่าน ถ้าจริง ๆ แนะนำให้ใช้ Font เดิมแต่ไม่ตกแต่งพวกขนาด, ความหนาหรือกำหนดให้เอียงบ้าง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจไม่ให้งานดูน่าเบื่อแบบนี้จะดีกว่า

2.2.2 การตีพิมพ์

การเลือกชนิดของกระดาษ

ชนิดของกระดาษ

การจำแนกกระดาษสามารถจัดแบ่งได้หลายวิธี ในที่นี้จะจัดแบ่งชนิดของกระดาษที่ใช้ในวงการพิมพ์และโรงพิมพ์ ซึ่งสามารถรวบรวมได้ดังนี้

กระดาษปฏิรูป (Newsprint) เป็นกระดาษที่มีส่วนผสมของเยื่อปดที่มีเส้นใยสั้น และมักนำเยื่อจากกระดาษใช้แล้วมาผสมด้วย กระดาษปฏิรูปมีน้ำหนักเพียง 40 – 52 กรัม/ตารางเมตร มีสีอมเหลือง ราคาไม่แพงแต่ความแข็งแรงน้อย เหมาะสำหรับงานพิมพ์หนังสือพิมพ์ และเอกสารที่ไม่ต้องการคุณภาพมาก

กระดาษแบงค์ (Bank Paper) เป็นกระดาษบางไม่เคลือบผิว น้ำหนักไม่เกิน 50 กรัม/ตารางเมตร มีสีให้เลือกหลายสี ใช้สำหรับงานพิมพ์แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่มีสีฉ่ำหลายชั้น

กระดาษปอนด์ (Bond Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมีที่ผ่านการฟอกและอาจมีส่วนผสมของเยื่อที่มาจากเศษผ้า มีสีขาว ผิวไม่เรียบ น้ำหนักอยู่ระหว่าง 60 – 100 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับงานพิมพ์ที่ต้องการความสวยงามปานกลาง พิมพ์สีเดียวหรือหลายสีก็ได้

กระดาษอาร์ต (Art Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมี (เยื่อที่ผลิตโดยใช้สารเคมี) และเคลือบผิวให้เรียบด้านเดียวหรือทั้งสองด้าน การเคลือบอาจจะเคลือบมันเงาหรือแบบด้านก็ได้ มีสีขาว น้ำหนักอยู่ระหว่าง 80 – 160 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับงานพิมพ์ที่ต้องการความสวยงาม งานพิมพ์สอดสี เช่น แคตตาล็อก โบรชัวร์

กระดาษฟอกขาว (Woodfree Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมี (เยื่อที่ผลิตโดยใช้สารเคมี) และฟอกให้ขาว เป็นกระดาษที่มีคุณภาพและมีความหนาแน่นสูง การดูดซึมน้ำน้อย ใช้สำหรับงานพิมพ์หนังสือ กระดาษพิมพ์เขียน

กระดาษเหนียว (Kraft Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อซัลเฟต (เยื่อใยยาวที่ผลิตโดยใช้สารซัลเฟต) จึงมีความเหนียวเป็นพิเศษ มีสีเป็นสีน้ำตาล น้ำหนักอยู่ระหว่าง 80 – 180 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ กระดาษห่อของ ถุงกระดาษ

กระดาษการ์ด (Card Board) เป็นกระดาษที่มีความหนาและแข็งแรงประกอบด้วยชั้นของกระดาษหลายชั้น ชั้นนอกสองด้านมักเป็นสีขาว แต่ก็มีการ์ดสีต่าง ๆ ให้เลือกใช้ บางชนิดมีผิวเคลือบมันเรียบ ซึ่งเรียก กระดาษอาร์ตการ์ด น้ำหนักกระดาษการ์ดอยู่ระหว่าง 110 – 400 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำปกหนังสือ บรรจุภัณฑ์ที่มีราคา เช่นกล่องเครื่องสำอาง

กระดาษกล่อง (Box Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อสด และมักนำเยื่อจากกระดาษใช้แล้วมาผสม มีสีคล้ำไปทางเทาหรือน้ำตาล ผิวด้านหนึ่งมักจะประกบด้วยชั้นของกระดาษขาวซึ่งอาจมีผิวเคลือบมันหรือไม้ก็ได้เพื่อความสวยงามและพิมพ์ภาพลงไปได้ หากเป็นกระดาษไม่เคลือบ จะเรียกกระดาษกล่องขาว หากเป็นกระดาษเคลือบผิวมัน จะเรียก กระดาษกล่องแป้ง น้ำหนักกระดาษกล่องอยู่ระหว่าง 180 – 600 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ เช่น กล่อง ป้ายแข็ง ฯลฯ

กระดาษแข็ง (Hard Board) เป็นกระดาษหลายชั้นแข็งแรงทำจากเยื่อไม้บดและเยื่อกระดาษเก่า มีผิวขรุขระสีคล้ำ มีคำเรียกกระดาษชนิดนี้อีกว่า กระดาษจั่วบัง น้ำหนักมีตั้งแต่ 430 กรัม/ตารางเมตรขึ้นไป ใช้ทำใส่ในของปกหนังสือ ฐานปฏิทินตั้งโต๊ะ บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ

กระดาษแฟนซี (Fancy Paper) เป็นคำเรียกโดยรวมสำหรับกระดาษที่มีรูปร่างลักษณะของเนื้อและผิวกระดาษที่ต่างจากกระดาษใช้งานทั่วไป บางชนิดมีการผสมเยื่อที่ต่างออกไป บางชนิดมีผิวเป็นลายตามแบบบนลูกกลิ้งหรือตะแกรงที่กดทับในขั้นตอนการผลิต มีสีสันทันให้เลือกหลากหลาย มีทั้งกระดาษบางและหนา ประโยชน์สำหรับกระดาษชนิดนี้สามารถนำไปใช้แทนกระดาษที่ใช้อยู่ทั่วไป ตั้งแต่ นามบัตร หัวจดหมาย ไปจนถึงกล่องบรรจุภัณฑ์

กระดาษอื่น ๆ นอกจากกระดาษชนิดต่าง ๆ ที่เอ่ยมาข้างต้นแล้ว ยังมีกระดาษชนิดอื่น ๆ อีก เช่น กระดาษถนอมสายตา กระดาษกันปลอม (Security Paper) กระดาษเอ็นซีอาร์ (Carbonless Paper) กระดาษสังเคราะห์ กระดาษสติ๊กเกอร์ ฯลฯ

การตีพิมพ์

การพิมพ์ แบบต่างๆ

การพิมพ์ Inkjet

เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึก หรือ เครื่องพิมพ์อิงค์เจ็ต (Inkjet Printer) เป็นเครื่องพิมพ์ที่ทำงานโดยการพ่นหมึกออกมาเป็นหยดเล็กๆ ลงบนกระดาษ เมื่อต้องการพิมพ์รูปทรงหรือรูปภาพใดๆ เครื่องพิมพ์จะทำการพ่นหมึกออกตามแต่ละจุดในตำแหน่งที่เครื่องประมวลผลไว้อย่างแม่นยำตามความต้องการของเรา ซึ่งเครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึกจะมีคุณภาพดีกว่าเครื่องพิมพ์ดอตเมทริกซ์ โดยรูปที่มีความซับซ้อนมากๆ เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึกจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า ชัดเจนและคมชัดกว่าแบบดอตเมทริกซ์

Inkjet Indoor

Inkjet Indoor เป็นงานติดตั้งภายในอาคารหรือในที่ที่แดดไม่ส่อง เน้นรายละเอียดความคมชัดของงาน ความละเอียดสูงถึง 1200 Dpi เป็นงานใกล้สายตา เหมาะสำหรับงานโฆษณา โปรโมชัน งานตกแต่งหน้าร้าน นิทรรศการ หรือ เปิดตัวสินค้า

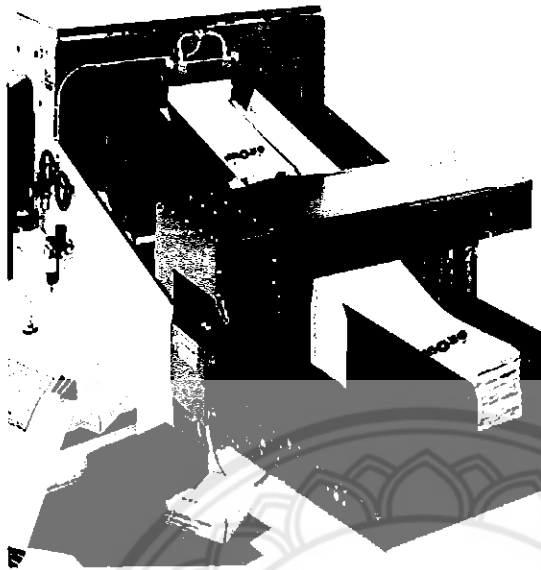
Inkjet Outdoor

Inkjet Outdoor เป็นงานติดตั้งภายนอกอาคาร มีความละเอียด 720 Dpi – 1400 Dpi 700 Dpi เหมาะกับงานลักษณะเป็นตัวหนังสือและขนาดใหญ่ตั้งแต่ 1 ตารางเมตร สำหรับระยะการมองที่ 2 เมตรเป็นต้นไป 1400 Dpi เหมาะกับงานที่ต้องการความคมชัดสูงมองในระยะใกล้ได้อย่างคมชัด Inkjet Outdoor เหมาะสำหรับงานป้ายภายนอกอาคาร ที่มีความคงทน เช่น ป้าย Billboard ขนาดใหญ่ และโฆษณาติดข้างรถต่างๆ

การพิมพ์ Digital

แต่เดิมเราอยากจะทำสื่อสิ่งพิมพ์ หรือพิมพ์หนังสือที่ เป็นเรื่องใหญ่ ไหนจะต้องหาโรงพิมพ์ หากคนจัดทำหน้า หอบไฟล์งานไปโรงพิมพ์ นั่งรอเป็นวันกว่าจะได้แผ่นงานออกมารับรู้ว่าคุณถูกต้อง รวดผลงานเป็นอาทิตย์ และที่สำคัญเราไม่สามารถพิมพ์หนังสือจำนวนน้อย หรือตามจำนวนที่เราต้องการจริงๆ ได้ บางทีพิมพ์งานออกมาจำนวนมหาศาลทำลายกระดาษมากมายแล้วก็เอามาทิ้งเพราะไม่ได้ใช้งาน ปัจจุบันปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้หมดไป โดยระบบการพิมพ์แบบดิจิทัล การพิมพ์แบบดิจิทัล คือ การพิมพ์

จากไฟล์งานโดยตรงผ่านเครื่องพิมพ์ที่ทันสมัย ไม่ต้องมานั่งสร้างเพลทแยกสีในการพิมพ์เหมือนการพิมพ์แบบออฟเซต ดังนั้นการพิมพ์แบบดิจิตอลจึงลดขบวนการทำที่ยุ่งยากไปได้มาก

ภาพ 68 เครื่องพิมพ์

ที่มา <http://www.supremeprint.net/index.php?lay=show&ac=article&Id=538818912>

การพิมพ์ Offset

Offset หรือ การพิมพ์พื้นราบ มีต้นกำเนิดจากการพิมพ์ด้วยการค้นพบของ อลัวส์เซเนเฟลเดอร์ (Alois Senefelder) ด้วยการใช้แท่งไขมันเขียนลงบนแผ่นหินขัดเรียบ ใช้น้ำบางๆ หรือความเปียกขึ้น ลงไปคลุมพื้นที่ซึ่งไม่ต้องการให้เกิดภาพก่อนแล้วจึงคลึงหมึกตามลงไปไขมันที่เขียนเป็นภาพจะรับหมึกและผลึกต้นน้ำ และน้ำก็ผลึกต้นหมึกมิให้ปนกันเมื่อนำกระดาษไปทาบบและใช้น้ำหนักกดพิมพ์พอควร กระดาษนั้นจะรับและถ่ายโอนหมึกที่เป็นภาพจากแผ่นหิน ปัจจุบันการพิมพ์พื้นราบที่รู้จักกันในนามพิมพ์หิน ได้พัฒนาจากการใช้คนดึงแผ่นหินที่หนาและหนักกลับไปกลับมา เพื่อทำการพิมพ์ได้ชั่วโมงละไม่กี่แผ่น ได้มีความเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับ จากการใช้แรงคนเป็นเครื่องจักรไอน้ำ และจากเครื่องจักรไอน้ำเป็นเครื่องยนต์ พร้อมกับเปลี่ยนแปลงลักษณะของแผ่นภาพพิมพ์ จากหินเป็นโลหะที่บางเบา สามารถโค้ง โอบรอบไม้ได้ และได้ใช้เป็นผืนผ้ายาง (rubber printing) กระดาษหรือวัสดุพิมพ์จะไม่สัมผัสกับแม่พิมพ์ (plate cylinder) โดยตรง แต่จะอยู่ในระหว่างไม้ผ้ายาง (blanket cylinder) กับโมกดพิมพ์ (impression cylinder) ชื่อของวิธีนี้ เคยเรียกเมื่อเริ่มแรกว่า "ลิโธกราฟี" (Lithography) อันเป็นภาษากรีก ที่มีความหมายว่าเขียนบนหิน ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคำว่า เซตออฟ (set-off) หรือ "ออฟเซต" (offset) ซึ่งหมายถึงการพิมพ์ที่ได้รับ

หมึกจากแม่พิมพ์ไปหมดแต่ละแผ่น แล้วเตรียมรับหมึกพิมพ์ในแผ่นต่อไป ชื่อของวิธีพิมพ์นี้จึงเรียกว่า "ออฟเซตลิโธกราฟี" (offset lithography) ในปัจจุบันสามารถพิมพ์ลงบนวัสดุพิมพ์หลายชนิดไม่ว่าจะเป็น กระดาษผิวหยาบ พลาสติก ผ้าแพร หรือแผ่นโลหะ

สิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับ Offset

ระบบออฟเซต เป็นระบบการพิมพ์ที่ใช้กันมากที่สุดในโลกในปัจจุบันเพราะให้งานพิมพ์ที่สวยงาม มีความคล่องตัวในการจัดอาร์ตเวิร์ก และไม่ว่าจะออกแบบอย่างไรการพิมพ์ก็ไม่ยุ่งยากมากจนเกินไป ประกอบกับความก้าวหน้าในการทำฟิล์มและการแยกสีในปัจจุบัน ทำให้ยิ่งพิมพ์จำนวนมากเท่าไรก็จะยิ่งถูกลง (อ้างอิง : โรงพิมพ์ สุพรีมพรินท์ ผู้เชี่ยวชาญงานพิมพ์ทุกชนิดทั้งงานใหญ่/งานเล็ก . สืบค้น 1 พ.ค. 2559)

2.3 หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2.3.1 ทางกายภาพ

พัฒนาการของกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่

พัฒนาการในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

การศึกษาถึงความเจริญ ความเสื่อม หรือการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เรียกว่าพัฒนาการนั้นมีความสำคัญมาก และเป็นพื้นฐานต่อไปในการศึกษาถึงความเจริญและความเสื่อมทางความคิดด้วย สำหรับช่วงชีวิตที่เรียกว่า "ผู้ใหญ่" เป็นช่วงชีวิตที่ถือว่ามีความสำคัญซับซ้อนและยาวนาน มีการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างเกิดขึ้น ซึ่งต้องการการปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นได้ชัดขึ้นในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จึงแบ่งวัยผู้ใหญ่ออกเป็น 3 ระยะอย่างคร่าว ๆ โดยพิจารณาจากบทบาทภารกิจเชิงพัฒนาการตามที่สังคมยอมรับ ตามแนวของ Havighurst ดังนี้คือ

1. วัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรือวัยจรรยา (Early Adulthood) อายุ 18 – 35 ปี
2. วัยผู้ใหญ่ตอนกลางหรือวัยกลางคน (Middle Adulthood) อายุ 35 – 60 ปี
3. วัยผู้ใหญ่ตอนปลายหรือวัยชรา (Late Adulthood) อายุ 60 ปีขึ้นไป

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18 – 35 ปี)

เนื่องจากวัยเด็กกับวัยรุ่นเป็นระยะของความงอกงาม มีการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจมาก มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจอยู่ตลอดเวลา พอถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นก็จะเป็นระยะที่บุคคลเจริญเติบโตเต็มที่ บรรลุวุฒิภาวะโดยสมบูรณ์ ดังนั้นบุคคลวัยนี้จะเริ่มมีพฤติกรรมที่แน่นอนขึ้น การเปลี่ยนแปลงจะมีน้อยลง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ความเจริญเติบโตทางกายสมบูรณ์และพัฒนาเต็มที่ ประสิทธิภาพและความสามารถของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายสูงสุด รวมทั้งความสามารถทางด้านการสืบพันธุ์เต็มที่ ประสิทธิภาพทางร่างกายจะมีสูงสุดในช่วงอายุประมาณ 20-30 ปี หลังจากนั้นความสามารถต่าง ๆ ก็จะลดลงอย่างช้า ๆ และจะทรงตัวในอายุ 40- 45 ปี แล้วจึงลดลงต่ออีก ความสามารถและความแข็งแรงของอวัยวะต่างๆ ของร่างกายจะมีมากที่สุดในช่วงอายุ 20 – 30 ปี อัตราการตอบสนองสูงสุดในช่วงอายุ 25 ปี หลังจากนั้นก็เริ่มลดลง

2. การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีอารมณ์และความมั่นคงทางจิตใจดีกว่าระยะวัยรุ่น แต่ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงมากไม่คงที่ และต้องประสบกับความตึงเครียดทางอารมณ์ในเรื่องต่าง ๆ เพราะเป็นวัยที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการทำงาน วัยนี้เป็นวัยแห่งการเริ่มสร้างหลักฐานในชีวิต โดยประกอบอาชีพการงาน มีคู่ครอง มีบุตร ฯลฯ ต้องปรับตัวหลายอย่าง เช่น ปรับตัวให้เหมาะสมกับงานอาชีพ ชีวิตคู่ เป็นต้น

4. การเปลี่ยนแปลงทางสติปัญญา วัยนี้จะมีประสิทธิภาพทางสมองพัฒนาเต็มที่และคงอยู่สูงสุดไปจนถึงวัยกลางคน จากการวิจัยของ ธอร์นไดค์ ได้ผลว่าระยะเวลาที่บุคคลเรียนรู้ได้ดีที่สุด คือ อายุระหว่าง 20 – 25 ปี

ลักษณะทั่วไปของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1. เป็นวัยของการบรรลุวุฒิภาวะ วัยเด็กกับวัยรุ่นเป็นระยะของความงอกงามมีการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจอยู่เรื่อย ๆ และ จะเจริญเต็มที่เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยบุคคลจะบรรลุวุฒิภาวะทั้งทางกาย และจิตใจ ดังนั้นพอถึงวัยผู้ใหญ่ บุคคลจะเริ่มมีพฤติกรรมที่แน่นอนขึ้น

2. เป็นวัยแห่งปัญญา วัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้จะพบกับปัญหาชีวิตแบบใหม่ และถูกคาดหวัง เป็นผู้มีความพร้อมที่จะเริ่มชีวิต เผชิญปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดการที่จะประสบ

ความสำเร็จในสภาพแวดล้อมใหม่ และการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นเหมือนเมื่อยังอยู่ในวัยเด็กหรือวัยรุ่น การที่จะประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมใหม่และการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ได้น่าพอใจหรือไม่ นั่นขึ้นอยู่กับความเข้าใจต่อสถานการณ์ชีวิตของตนเองช่วงนี้ด้วย ซึ่งต้องอาศัยเวลาที่ปรับตัวอยู่พอสมควร

3. เป็นวัยแห่งการสำรวจ เนื่องจากเป็นวัยที่การพัฒนาการทางกายและจิตใจเริ่มสมบูรณ์เต็มที่ เริ่มต้นชีวิตอย่างผู้ใหญ่ แบบชีวิตเริ่มแรกจะยังไม่เข้ารูปเข้ารอย จึงต้องเรียนรู้และปรับตัวไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะใกล้สิ้นสุดวัยผู้ใหญ่ตอนต้นบุคคลจะรู้จักตัวเองดีขึ้น จะทราบแนวทางและจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตที่แน่นอนของตน

4. เป็นวัยแห่งการมีความตึงเครียดทางอารมณ์ เพราะช่วงชีวิตวัยนี้ต้องพบกับการแก้ปัญหาและตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ หลายอย่างเช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง หรือความพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

5. เป็นวัยแห่งการเริ่มสร้างหลักฐานของชีวิต หรือเป็นวัยแห่งการทำงาน โดยเริ่มลงมือประกอบอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของตน และเป็นการวางรากฐานในการแต่งงานเพื่อชีวิตครอบครัวต่อไป

6. เป็นวัยของช่วงเวลาสืบเชื้อสายวงศ์ตระกูล เป็นวัยที่ชีวิตแต่งงานมีครอบครัวและมีบทบาทเป็นพ่อแม่ อบรมเลี้ยงลูก ทศนคติของผู้เป็นพ่อแม่ที่ดีต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก จะมีบทบาทต่อสวัสดิภาพและการพัฒนาของชีวิตใหม่

ภารกิจเชิงพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1. การเลือกหาคู่ครอง

ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมองหาคู่ครองและในการเลือกคู่ครองนั้น สมัยก่อนพ่อแม่ทำหน้าที่เลือกให้ ซึ่งส่วนใหญ่เลือกมาจากคนใกล้เคียงกันที่พ่อแม่คุ้นเคยด้วย ทำให้คู่สมรสรู้จักเนื้อแท้ของคู่ของตน แต่ในปัจจุบันการเลือกคู่ครองอยู่ภายใต้อิทธิพลของความเด่นเฉพาะตัว เมื่ออยู่ในหมู่เพศตรงข้าม การได้คบหาสมาคมกับเพศตรงข้าม ถ้าถูกใจกัน ความคิดคล้าย ๆ กัน ฐานะทางบ้านหรือเหมือนกันก็สามารถแต่งงานกันได้ อยู่ที่ความพอใจของฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย พ่อแม่มีบทบาทน้อยในการเลือกคู่ครอง

2. การเรียนรู้ที่จะอยู่กับคู่ครองเป็นสามีภรรยากันตลอดไป

การปรับตัวหรือเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตสมรสมีครอบครัวนั้น ฝ่ายหญิงและฝ่ายชายจะต้องรู้จักกันนาน เพื่อจะศึกษาหรือรู้นิสัยใจคอที่แท้จริงซึ่งกันและกัน ก่อนที่จะตกลงแต่งงานกัน และเมื่อแต่งงานแล้วก็ต้องรู้จักทำตนให้เป็นสามีหรือภรรยาที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เพื่อให้ชีวิตสมรสมีความสุข

3. เริ่มต้นชีวิตครอบครัว

เมื่อทากรสมรสกันแล้ว ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายก็มีบทบาทใหม่ คือ เป็นสามีภรรยากัน ช่วยกันทำมาหากินเพื่อสร้างครอบครัวให้มั่นคง โดยสามีต้องมีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว ปกป้องและต่อสู้เมื่อมีอันตรายมาถึงครอบครัว ภรรยาก็ต้องมีหน้าที่เป็นแม่บ้านและแม่ที่ดีของลูก

4. ภาระหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก

สามีภรรยาต้องทำหน้าที่ของพ่อแม่ที่ดี อบรมเลี้ยงดูลูกจนกว่าจะช่วยตนเองได้ นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูก็ยังขึ้นอยู่กับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวด้วย ในสังคมปัจจุบันแม่บ้าน ต้องออกไปทำงาน จึงต้องจ้างคนเลี้ยงดูลูก ความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ จึงเพิ่มมากด้วย ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพ่อ ต้องสะสมเงินเพื่อเตรียมรับสถานการณ์สำคัญ เช่น เพื่อการศึกษาของลูก หรือเตรียมไว้ในยามเจ็บป่วย

5. การแสวงหาที่พัก รวมทั้งการมีบ้าน

ผู้ใหญ่ตอนต้นอาจเช่าบ้านอาศัยผู้อื่นอยู่ หรือมีบ้านเป็นของตนเอง ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของครอบครัวด้วย ดังนั้นหลักในการเลือกหาบ้านที่พักอาศัย ควรพิจารณาดังนี้

- เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ
- สะดวกในการประกอบอาชีพ
- เหมาะสมกับรสนิยมของทางครอบครัว
- สะดวกในการศึกษาของบุตร
- สะดวกและปลอดภัยในชีวิตประจำวัน
- สามารถรับสภาวะโครงการขนาดของครอบครัว

6. การเริ่มต้นที่จะมีอาชีพที่แน่นอน

ผู้ใหญ่ในตอนต้นส่วนมากจะมีอาชีพที่แน่นอนแล้ว เพราะจะต้องวางรากฐานของอนาคต ทั้งเป็นวัยที่ต้องรับผิดชอบ เลี้ยงดูพ่อแม่ และเมื่อแต่งงานแล้วต้องมีภาระเลี้ยงดูครอบครัวอีก จัดได้ว่าวัยนี้เป็นวัยแห่งการทำงาน

ในบรรดาภารกิจเชิงพัฒนาการของผู้ใหญ่วัยตอนต้นนี้ ภาระที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและครอบครัวจะมีมากที่สุด สำคัญที่สุด และยากที่จะดำเนินการให้ลุล่วงไปโดยง่ายสำหรับคนวัยนี้ เนื่องจากเป็นประสบการณ์ใหม่ ปัญหาการปรับตัวจึงมีมาก

2.3.2 ทางจิตใจ

การเรียนรู้

ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการสอนผู้ใหญ่ (The Assumption of Andragogy)

แมลโคล์ม เอส โนลส์ (Malcolm S. Knowles) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอน ที่ผู้ใหญ่มีแตกต่างจากเด็กไว้ 4 ประการคือ

1. ความเข้าใจตนเองหรือมโนภาพแห่งตน (Self-Concept)

การดำเนินชีวิตของเด็กนั้นมีพ่อแม่ ครู หรือผู้อื่นคอยช่วยเหลือดูแลตลอดเวลา หน้าที่ของเด็กคือเรียนหนังสืออย่างเดียว เด็กจะเข้าใจตนเองว่าต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในทุกด้าน แต่เมื่อเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่จะมองตนเอง นำตนเองได้ (Self-directing) รู้จักเหตุและผล สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้ใหญ่จึงต้องการให้คนอื่นยอมรับและปฏิบัติต่อตนด้วยความยกย่องนับถือ ให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มิใช่มองเห็นว่าเขาเป็นเด็กคอยแต่จะรับคำสั่งให้ปฏิบัติตามผู้ใหญ่ต้องการเป็นตัวของตัวเองและมีอิสระเสรี

2. ประสบการณ์ (Experiences)

ผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่าเด็กในหลายด้าน ซึ่งสะสมไว้ด้วยวิธีการแตกต่างกันมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งอายุมากขึ้นก็ยิ่งสะสมประสบการณ์มากยิ่งขึ้น นับเป็นแหล่งที่มีคุณค่ามากสำหรับการเรียนรู้ เรื่องประสบการณ์นี้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่หลายประการ คือ

- ผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์กับผู้อื่นได้ เป็นการขยายโลกทัศน์ของผู้ใหญ่ให้กว้างขวางมากขึ้น ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงเป็นแหล่งวิทยาการสำคัญในการเรียนรู้
- ผู้ใหญ่มีประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน และสามารถนำประสบการณ์เดิมนั้นไปเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ จึงทำให้ประสบการณ์ใหม่มีความหมายมากขึ้น
- ผู้ใหญ่มีลักษณะฝังแน่นกับความเคยชิน หรือประสบการณ์เดิมที่ผ่านมาก จึงทำให้ผู้ใหญ่เปลี่ยนแปลงอะไรได้ยาก

3. ความพร้อมในการเรียน (Readiness to Learn)

ผู้ใหญ่จะมีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้มากกว่าเด็ก และจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าเรื่องที่เรียนรู้เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นต้องรู้ นอกจากนี้ยังมีแรงผลักดันจากความต้องการที่จะพัฒนาตามภารกิจเชิงพัฒนาการ (Developmental Tasks) ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาททางสังคมด้วย ทำให้เกิดความพร้อมมากขึ้น ดังนั้น การสอนผู้ใหญ่จะต้องสอนในเรื่องที่เป็นประโยชน์และตรงกับความต้องการของผู้ใหญ่ เพราะผู้เรียนผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ถ้าเขาเกิดความต้องการ ส่วนในการสอนเด็กนั้นเรามักจะกำหนดเอาไว้ว่า เด็กควรจะต้องเรียน (Ought to) ในสิ่งนั้นสิ่งนี้ เพราะคิดว่าอาจจะมีประโยชน์กับอนาคตของเด็กต่อไป โดยมีได้คำนึงถึงความต้องการของเด็กในขณะนั้น

ความพร้อมอาจสร้างได้โดยมีต้องรอคอยให้พัฒนาขึ้นมาเอง คือ มีวิธีการกระตุ้นในรูปแบบของการกระทำ อาจจะเป็นลักษณะของความมุ่งหวังในระดับสูง และกระบวนการวินิจฉัยตนเองช่วยให้ผู้ใหญ่ได้พัฒนาตนเอง ซึ่งเราเรียกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4. การเห็นคุณค่าของเวลา (Time Perspectives)

ผู้ใหญ่มาเรียนหนังสือ และยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการศึกษาก็เพราะว่า เขาขาดความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาชีวิตในปัจจุบัน เขาจึงมาเรียนเพื่อนำความรู้ ไปใช้ทันทีจึงมองเห็นคุณค่าของเวลาแตกต่างไปจากเด็ก สิ่งที่เด็กเรียนจากโรงเรียนอาจจะไม่ได้ใช้ทันที แต่เพื่อเป็นพื้นฐานเรียนต่อในขั้นสูงหรือเตรียมไว้เพื่ออนาคตเท่านั้น ดังนั้นเด็ก ๆ จะเรียนเพื่อสะสมความรู้โดยยึดเอาเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลาง (Subject-centered) ในขณะที่ผู้ใหญ่ส่วนมากมีการเรียนรู้โดยอาศัยปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem centered) หรือเพื่อนำความรู้ไปแก้ปัญหาระหว่างชีวิตประจำวัน

ผู้เรียนและผู้สอนในกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่

นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง ผู้ใหญ่ที่ศึกษาอยู่ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์ อาจเป็นตั้งแต่คนทำงานชนชั้นกรรมกร ไปจนถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยแลโรงเรียนผู้ใหญ่ หรือศูนย์ฝึกอบรมผู้ใหญ่ทั่วไป ผู้ใหญ่โดยทั่วไปจะมีความต้องการหลัก 3 ประการ จากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ คือ

1. ความต้องการที่จะรู้จักหรือตระหนักในตนเอง และพัฒนาตนเอง เพื่อการปรับตัวและปรับอาชีพให้ทันต่อความเจริญเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. ความต้องการจะประสบผลสำเร็จ เจริญพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต
3. ความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และรู้สึกว่าคุณค่าต่อสังคม

จากผลงานของฮูล (Houle) พบว่าผู้ใหญ่ที่มาเรียนนั้น มาร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ ด้วยเหตุผลพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. มีเป้าหมายเฉพาะบางอย่างอยู่ในใจ (Goal oriented) เช่น ต้องการประกาศนียบัตร ไปเลื่อนวุฒิ เลื่อนขั้นเงินเดือน นักศึกษาส่วนใหญ่มาเรียนด้วยเหตุผลนี้ คือ มีจุดมุ่งหมายเพื่ออาชีพการงาน หรือเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง

2. ต้องการเข้าร่วมสังคม มีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นบ้าง (Activity oriented) แสวงหา กิจกรรมใหม่ ๆ หรือมาเรียนเพื่อแก้เหงา ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3. ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (Learning oriented) มาเรียนเพราะสนใจอยากรู้ อยากเห็น มิได้คำนึงถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตร แต่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนเนื่องจากลักษณะธรรมชาติของผู้ใหญ่แตกต่างจากเด็ก ดังนั้นนักเรียนผู้ใหญ่หรือนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีลักษณะต่างจากเด็กนักเรียนด้วย ลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่โดยทั่วไป มีดังนี้

1. มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียนแตกต่างกัน
3. มีประสบการณ์เดิมที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้แตกต่างกัน
4. มาเรียนด้วยความสมัครใจ และมีความสนใจนาน
5. มีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
6. ต้องใช้เวลามากในการปรับตัวและสร้างความคุ้นเคยสนิทสนมระหว่างเพื่อน
7. มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกับครู
8. ชอบทำตามความเคยชินที่ปฏิบัติมา
9. ชอบการแนะนำมากกว่าถูกสอน ต้องการที่จะนำตนเองมากกว่า
10. ต้องการคำยกย่องชมเชย หรือสนับสนุนด้านกำลังใจ มากกว่าการตำหนิหรือลงโทษ
11. ชอบการปฏิบัติที่มีความจริงจังและปรารถนาดี รักความยุติธรรมและควรมีเหตุผล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1,893 คน ของ ครอส และ วอลลีย์ (Cross and Balley.1972) และการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปภาพรวมของลักษณะบุคคลที่เข้าร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ ได้ดังนี้

1. เป็นผู้ใหญ่ที่อายุยังไม่มากนัก (Younger)
2. มีการศึกษาสูงพอสมควร (Higher educated)
3. มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา
4. มีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูง (High motivation)
5. เป็นพวกชนชั้นกลาง (Middle class)
6. อยู่ใกล้ตัวเมือง และสามารถเดินทางได้สะดวก
7. เป็นสมาชิกมากกว่าหนึ่งองค์กร
8. มีความสามารถในการเข้าสังคมดี
9. มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
10. มีบทบาทในการให้บริการด้านอื่น ๆ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้บุคคลไม่สามารถเข้ามาร่วมกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ได้ ซึ่งนักการศึกษาผู้ใหญ่ควรได้คำนึงถึงการในการจัดหรือบริการโครงการ สรุปเป็นข้อ ได้ดังนี้

1. มีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจหรือการเงิน
2. ไม่มีเวลาว่างหรือมีเวลาไม่มากพอ
3. ต้องรับผิดชอบภาระทางครอบครัว เช่น ต้องเลี้ยงดูเด็กเล็ก
4. ต้องรับผิดชอบหนักในภาระหน้าที่การงาน
5. มีปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย
6. มีความเชื่อ ความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ หรือคิดว่าตนเองแก่เกินไปที่จะเรียน
7. ไม่สะดวกเพราะมีปัญหาและข้อจำกัด เกี่ยวกับการเดินทางมาเรียน หรือร่วมกิจกรรม
8. ไม่ต้องการออกนอกบ้าน ในเวลาเย็นหรือเวลากลางคืน

ผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่

สามารถแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้รับบริการ หรือนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจะใช้บริการโดยการเข้าศึกษา ร่วมกันเป็นกลุ่มในชั้นเรียน หรือศึกษา จากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และฝ่ายให้บริการ คือ ผู้ดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่ตั้งแต่ระดับวางแผนงานจนถึงครูผู้สอน หรือระดับนโยบายจนถึงลงมือปฏิบัติ

การดำเนินงานจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในระดับจุลภาคคือ จักกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้จะต้องช่วยหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ใหญ่ที่มาร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ โนลส์ (Knowles) ได้เสนอกระบวนการช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ว่าประกอบด้วยขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศที่จะกระตุ้นความต้องการในการเรียนและ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
2. การกำหนดโครงสร้างในการเรียน เป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
3. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
5. การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การดำเนินการเรียนการสอน หรือเป็นการนำแผนกิจกรรมไปปฏิบัติ
7. การประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นการทบทวนความต้องการของผู้เรียนด้วย

นอกจากกระบวนการดำเนินการช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ข้างต้นแล้ว ในระดับ มหัพภาค คือ การวางแผน การบริหารและการจัดการ โนลส์ (Knowles) ก็เสนอให้ใช้กระบวนการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน และมีลักษณะคล้ายกันคือ

1. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ
2. การจัดโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตย
3. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของบุคคลและชุมชน
4. การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษา และวัตถุประสงค์ทางด้านการบริหาร การจัดการ
5. การวางแผนและจัดรูปแบบโปรแกรมการศึกษารวมถึงการบริหารหรือการจัดการด้วย
6. การดำเนินงานตามแผนหรือรูปแบบที่วางไว้
7. การประเมินผลโครงการและโปรแกรมต่าง ๆ

ผู้ที่ดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกโรงเรียน จะต้องยอมรับและมีความเชื่อมั่นในความสามารถที่มีประจำตัวบุคคล คือ เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และมีโอกาสที่จะก้าวหน้าได้ในทางปฏิบัติด้านการเอนการสอนผู้ใหญ่ บทบาทของครูผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้นั้นจะเน้น "ครู" ในฐานะเป็น "ผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้" (Learning facilitator) ครูจะต้องเข้าใจบทบาทใหม่นี้ คือจะต้องเป็นผู้ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนช่วยวางวัตถุประสงค์และออกแบบสร้างประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ รวมถึงช่วยจัดอุปกรณ์การเรียนรู้ที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนบรรลุความสำเร็จในการเรียน ไม่ใช่เป็นผู้กำหนดหรือแสดงเอง ผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่สัมฤทธิ์ผล (Andragogy) บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน ต้องเข้าใจการจัดสิ่งแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และควรเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนที่คั้นนั้นจะต้องใช้เวลาสำหรับการเตรียมการวางแผน การออกแบบ การจัดประสบการณ์มากกว่าที่จะไปคิดเรื่อง "จะสอนอย่างไร" แต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังจะต้องเตรียม เครื่องมือสำหรับประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าเขาได้ก้าวหน้ามากน้อยเพียงไร อันจะเป็นแรงผลักดันหรือจูงใจให้เขาก้าวหน้ามาเรียนต่อไป

คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) นักจิตวิทยาเจ้าของทฤษฎีบำบัดซึ่งยึดคนไข้เป็นศูนย์กลาง (Client – centered therapy) ได้ประยุกต์ทฤษฎีนี้มาใช้เป็นวิธีการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered method) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำตนเองเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directing inquiry) ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการเรียนของตนทุกขั้นตอน ครูจะทำหน้าที่เพียงผู้ส่งเสริมและสร้างความสามารถให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ดังนั้น บทบาทของครูตามการสอนวิธีนี้จึงเป็นเสมือนเพื่อนร่วมเรียน (Peers) และผู้นำในการเรียน (Leader) คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่ามีความหมายกว้างขวางมากมาย ในสังคมปัจจุบันที่สังคมหรือสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาควรมีจุดมุ่งหมายเป็นการอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นบทบาทของครูสอนผู้ใหญ่ จึงเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator of Learning) ควรมีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการคือ

1. ให้ความไว้วางใจเชื่อถือและยกย่องให้เกียรติผู้เรียน
2. มีความจริงใจและปรารถนาดีต่อผู้เรียน
3. มีความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียน

ความเชื่อพื้นฐานทางการศึกษาผู้ใหญ่ของไทย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ของไทยได้สรุปความเชื่อพื้นฐานทางการศึกษาผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

- คนเรามีพฤติกรรมพื้นฐาน (entry behavior) ของชีวิตแตกต่างกัน
- คนเรามีความต้องการแตกต่างกัน
- คนเรามีระบบการคิดที่ได้มาซึ่งความต้องการนั้นแตกต่างกัน
- กระบวนการคิด หรือที่เรียกว่า "คิดเป็น" เป็นการคิดที่ต้องนำเอาข้อมูลอย่างน้อย 3

ประการมาใช้ประกอบ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลทางสังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลทางวิชาการ

คนทุกคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ความต้องการก็ไม่เหมือนกัน แต่ทุกคนก็มีจุดมุ่งหมายปลายทางของตนที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งถ้าบรรลุถึงสิ่งนั้นได้เขาก็จะมีความสุข ดังนั้นความสุขเหล่านี้จึงเป็นเรื่องต่างจิตต่างใจที่กำหนดตามสภาวะของคน อย่างไรก็ตามการที่จะมีความสุขอยู่ในสังคมจำเป็นต้องปรับตัวและสังคมให้ผสมกลมกลืนกัน จนเกิดความพอดี และบางครั้งหากเป็นการกระทำที่สอดคล้องตามกำลังของตัวเองก็ควรมีความพอใจ อีกประการหนึ่งในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่จะปรับตัวและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความพอดีนั้น จำเป็นต้องรู้จัก การคิดแก้ปัญหา การเรียนการสอนที่จะให้คนรู้จักแก้ปัญหาได้นั้น การบอกอย่างเดี๋ยวดังไม่ได้ประโยชน์มากนัก การสอนให้รู้จักคิดจึงเป็นวิธีที่ควรนำมาใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหานี้ก็คือ การคิดซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบของการคิด 3 ประการ คือ ข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม (อ้างอิง : วีรชัย อยู่สุข บทเรียนออนไลน์ เรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ [ออนไลน์] // 2555.<http://www.anubanmlp.ac.th/anb/weerachai/page/lean.html> . สืบค้น 1 พ.ค.2559)

2.4 กรณีศึกษา

2.4.1 เทียวไทย '57

ภาพ 69 หน้าปกหนังสือเที่ยวไทย
ที่มา <https://www.se-ed.com/product>

รายละเอียดหนังสือ

ผู้เขียน บก. ภูษิต ศรีดุลยกุลย์

สำนักพิมพ์: ทิงค์เน็ต, บจก.

วิเคราะห์หนังสือ

เป็นหนังสือแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ที่พักและที่กินในประเทศไทยทั้ง 77 จังหวัด ที่มีการจัดเลเอาต์อย่างง่าย ภาพถ่ายมีความคมชัดและมุมที่สวยงาม แต่ในเรื่องของการจัดเลเอาต์ยังไม่ดีเท่าไรนัก ดูธรรมดา ไม่ค่อยน่าสนใจ

2.4.2 หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ "เที่ยวกรุงเทพ"

ภาพ 70 หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ

ที่มา <http://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=trytobeillustrator&month=06-2009&date=26&group=26&gblog=1>

รายละเอียดหนังสือ

สำนักพิมพ์ OOM พิมพ์ครั้งแรก มกราคม 2552 ราคา 245 บาท

ผู้เขียน OOM

วิเคราะห์หนังสือ

หนังสือที่แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพ มีการใช้รูปภาพที่หลากหลาย มีสถานที่หลายแห่งที่กล่าวถึง มีการจัดเรียงหมวดหมู่อย่างดี หน้าปกมีการใช้สีสดใส ใช้รูปภาพทั้งภาพถ่ายและภาพวาดเข้าด้วยกัน โดยรวมแล้วน่าอ่าน ปกดึงดูดใจและสะดุดตา

2.4.3 หนังสือเรื่อง "สุดเก๋ย marketing"

ภาพ 71 หนังสือสุดเก๋ยมาเกดตั้ง
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

รายละเอียดหนังสือ

สำนักพิมพ์ มติชน

ผู้เขียน เกตุวดี Marumura

วิเคราะห์หนังสือ

เป็นหนังสือท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น แต่จะเขียนในรูปแบบของการเล่าเรื่อง การเล่าประสบการณ์ การไปเที่ยวญี่ปุ่นในสถานที่ต่าง ๆ และพูดถึงการตลาดของประเทศญี่ปุ่นว่าทำไมถึงมีแต่คนอยากไป ส่วนการใช้ภาพประกอบภายในเล่มจะใช้เป็นรูปถ่าย 80% รูปการ์ตูน 20%

การเล่าเรื่องทำได้น่าติดตาม น่าสนใจ และสามารถทำให้ผู้อ่านคล้อยตามจนอยากไปเที่ยว เหมือนกับผู้เขียน แต่การจัดวางหน้ากระดาษ การเลือกใช้รูปภาพยังไม่ดึงดูดใจ ภาพบางภาพที่นำมาใช้ไฟล์แตก

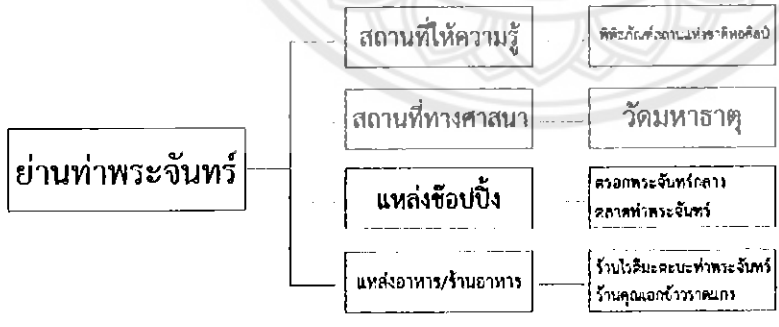
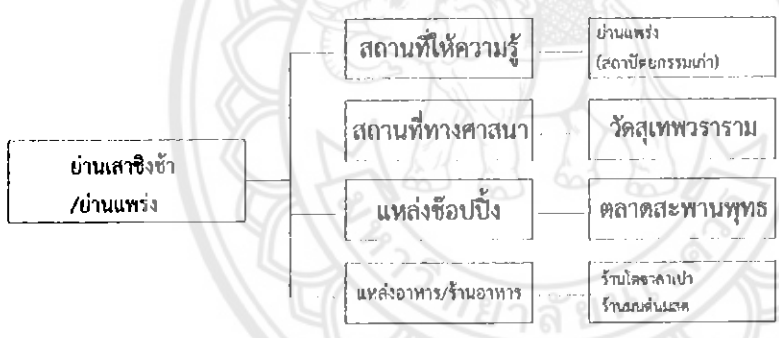
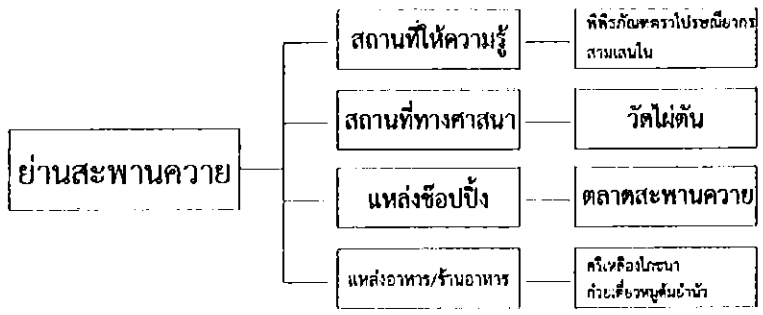
บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวความคิดในการออกแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย

ย่านเจริญกรุง	สถานที่ให้ความรู้	พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก
	สถานที่ทางศาสนา	วัดยานนาวา
	แหล่งช้อปปิ้ง	เอเชียทีค
	แหล่งอาหาร/ร้านอาหาร	ร้านใจเบิร์น ร้านข้าวมันไก่คุณเปี
ย่านวังหลัง	สถานที่ให้ความรู้	พิพิธภัณฑ์สิรินธรสถาน
	สถานที่ทางศาสนา	วัดระฆังโฆสิตาราม
	แหล่งช้อปปิ้ง	ตลาดวังหลัง
	แหล่งอาหาร/ร้านอาหาร	ร้านอาหารโรงงานปลาสด ร้านสุลิเยะ
ย่านประตูผี	สถานที่ให้ความรู้	ลานวัดสระเกศ
	สถานที่ทางศาสนา	วัดบรมบรรพต วัดเทพศิรินทราวาสวิหาร
	แหล่งช้อปปิ้ง	ซอยสำราญราษฎร์
	แหล่งอาหาร/ร้านอาหาร	พิพิธภัณฑ์ไทยประดิษฐ์ ขนมเบื้องชาววัง

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

ย่านทั้งหมดมี 7 ย่าน (1 อาทิตย์) ประกอบไปด้วย ย่านเจริญกรุง ย่านท่าพระจันทร์ ย่านวังหลัง ย่านประตูผี ย่านสะพานควาย ย่านคลองบางหลวง และย่านเสาชิงช้า/ย่านพร่ง ในแต่ละหนึ่งย่านจะประกอบไปด้วยสถานที่ทั้งหมด 4 หมวดหมู่ ได้แก่ สถานที่ให้ความรู้ สถานที่ทางศาสนา ร้านอาหาร/แหล่งอาหาร และแหล่งช้อปปิ้ง

โดยการเลือกย่านต่าง ๆ นั้น จะใช้การสืบค้นข้อมูล ว่ามีย่านไหนบ้างที่มีความน่าสนใจ ย่านไหนบ้างที่มีขอบเขตงานครบทั้งสี่หมวดหมู่ มีสถานที่ที่น่าสนใจ

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ

3.2.1 การออกแบบหนังสือ

เลย์เอาต์

- โมดูลาร์กริด (Modular grid)

ภายในเล่มหนังสือจะใช้เลย์เอาต์แบบโมดูลาร์กริด เพราะสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทำให้เลย์เอาต์ในหนังสือไม่ซ้ำซากจนเกินไป และเหมาะกับการใส่ข้อมูลและรูปภาพให้ดูสวยงาม

ฟอนต์/ตัวอักษร

- เซต ซัพเซต ใช้ฟอนต์ Pohnto

เลือกใช้ฟอนต์ตัวเซตหนังสือเป็นฟอนต์นี้เพราะให้เข้ากับคอนเซ็ปต์ของงานคือความสนุกสนาน ฟอนต์จะเป็นตัวออกไปทางการ์ตูน ลายมือ ทำให้งานดูมีความสนุกสนานไปด้วย

- Text copy ใช้ฟอนต์ th sarabun new

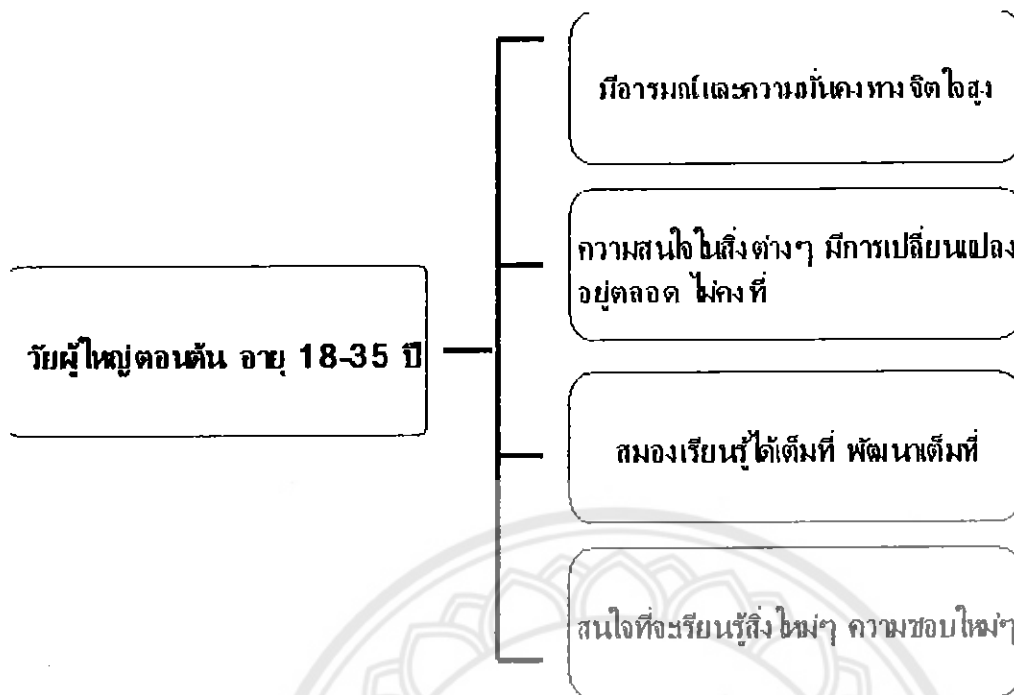
เลือกใช้ฟอนต์copy เป็นฟอนต์นี้เพราะให้เข้ากับงานและเป็นฟอนต์ที่อ่านง่าย จะเป็นฟอนต์มีหัวและไม่เหลี่ยม

กระดาษ

- ขนาด A5 (14.5x21 cm) ทำให้พกพาสะดวก เหมาะสำหรับเป็นพ็อกเก็ตบุ๊ก

- ชนิดกระดาษใช้เป็นอาร์ตมันหนา เพราะมีความมันวาว ทำให้หนังสือดูดีขึ้น

3.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น	วัยผู้ใหญ่
ความเข้าใจ	เป็นอิสระ: สามารถทำตนเองได้
ประสบการณ์	มีมาก เป็นแหล่งความรู้ที่มีคุณค่า
ความพร้อม	เกิดจากภารกิจเชิงวัฒนธรรมตามบทบาททางสังคม
การมองเห็นคุณค่าของเวลา	ทำเพื่อผลประโยชน์ และต้องการนำไปใช้ได้ทันที
ลักษณะการเรียนรู้	ใช้ปัญญาเป็นศูนย์กลาง เน้นวิธีแก้ปัญหา

ตารางที่ 3 ข้อตกลงเบื้องต้นของวัยผู้ใหญ่

การสรุปแนวความคิดในการออกแบบ

Concept : Community fun

เมื่อไหมกับวันหยุดสุดสัปดาห์ เปื่อ ไม่รู้ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนดี จะไปกินอะไรดี ในเมืองหลวงที่
รอบล้อมไปด้วยตึกสูงใหญ่ ห้างสรรพสินค้ามากมาย เปื่อไหมกับการเที่ยวแต่ห้างสรรพสินค้า ไปกินข้าวบน
ห้างสรรพสินค้า ไปช้อปปิ้งที่ห้างสรรพสินค้า หนังสือท่องเที่ยว
กรุงเทพ "อีกมุมเมือง" จะพาทุกท่านไปเที่ยวภายในหนึ่งวันกับกรุงเทพในอีกมุมหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็ ยานต่างๆ
ชุมชนต่างๆ ซึ่งมาสถานที่น่าสนใจ และสนุกสนานไม่แพ้กับการไปเที่ยวในห้างสรรพสินค้าเลย

FONT

ฟอนต์ตัวเฮดหนังสือ ใช้ฟอนต์ Pahnto

เลือกใช้ฟอนต์ตัวเฮดหนังสือเป็นฟอนต์นี้เพราะให้เข้ากับคอนเซ็ปต์ของงานคือความ
สนุกสนาน ฟอนต์จะเป็นตัวออกไปทางการ์ตูน ลายมือ ทำให้งานดูมีความสนุกสนานไปด้วย

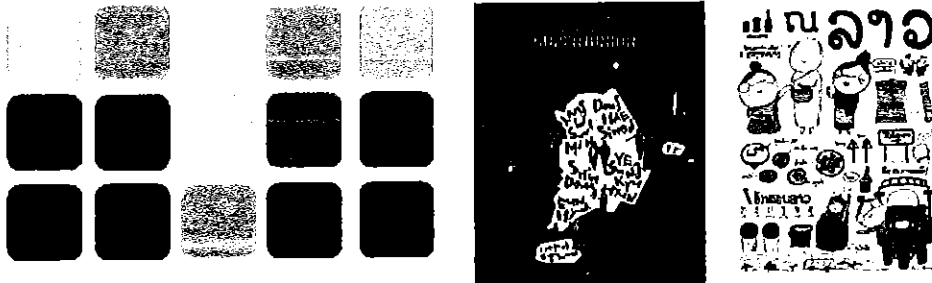
“ อีกมุมเมือง ”

ฟอนต์ copy ใช้ฟอนต์ TH SARABUN

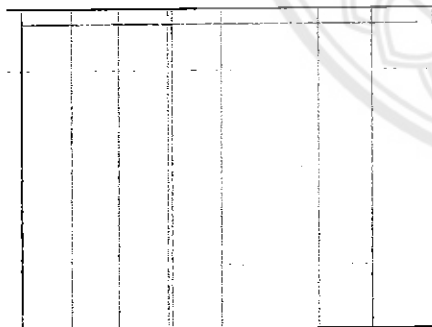
“ เปื่อไหมกับวันหยุดสุดสัปดาห์ เปื่อ ไม่รู้ว่าจะไปเที่ยวที่ไหนดี จะไปกินอะไรดี ในเมืองหลวงที่
รอบล้อมไปด้วยตึกสูงใหญ่ ห้างสรรพสินค้ามากมาย เปื่อไหมกับการเที่ยวแต่ห้างสรรพสินค้า ไปกินข้าวบน
ห้างสรรพสินค้า ไปช้อปปิ้งที่ห้างสรรพสินค้า หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ “อีกมุมเมือง” จะพาทุกท่านไปเที่ยว
ภายในหนึ่งวันกับกรุงเทพในอีกมุมหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็ ยานต่างๆ ชุมชนต่างๆ ซึ่งมาสถานที่น่าสนใจ และ
สนุกสนานไม่แพ้กับการไปเที่ยวในห้างสรรพสินค้าเลย ”

เลือกใช้ฟอนต์copy เป็นฟอนต์นี้เพราะให้เข้ากับงานและเป็นฟอนต์ที่อ่านง่าย จะเป็น
ฟอนต์มีหัวและไม่เหลี่ยม

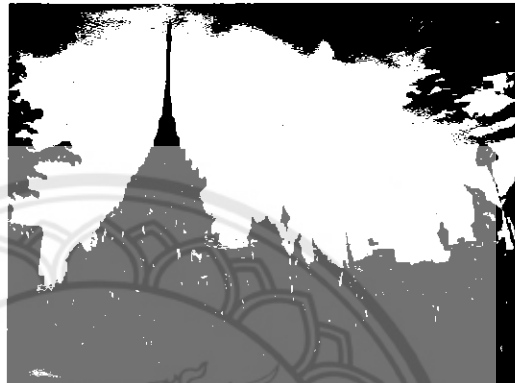
Mood & Tone

mood&tone เป็นแบบสนุกสนานตามคอนเซ็ปต์งาน จะเน้นเป็นสีสดใส และใช้รูปการ์ตูน รูป
ภาพฟิกเข้ามาพร้อมกับภาพถ่ายจริง ให้งานดูไม่น่าเบื่อ

ตัวอย่างภาพถ่าย

ภาพถ่ายจะเน้นเป็นภาพที่ถ่ายจากมุมต่ำเสยขึ้นไป เน้นบรรยากาศ ส่วนภาพอาหารก็จะถ่ายแบบซูมไปใกล้ๆเพื่อให้เห็นรายละเอียดของอาหารเหล่านั้น ทำให้อ่านารับประทาน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้มีแนวทางในการออกแบบ หนังสือเรื่อง อีกรมมเมือง เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แนวความคิดในการออกแบบ (Concept)

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการร่างแบบ (Sketch)

ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ (Design)

ส่วนที่ 4 ผลงานที่สร้างสรรค์ (New Book)

4.1 ส่วนที่ 1 แนวความคิดในการออกแบบ (Concept)

1. ชื่อโครงการ (Project Title) การออกแบบหนังสือ เรื่อง อีกรมมเมือง

2. วัตถุประสงค์ (Objective)

1.1 เพื่อการออกแบบหนังสือ เรื่อง อีกรมมเมือง

1.2 เพื่อให้คนได้รู้ว่ากรุงเทพมหานครสถานที่ท่องเที่ยวอีกมากมายที่น่าสนใจ

3. แนวทางในการออกแบบ หนังสือ อีกรมมเมือง โดยเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครที่น่าสนใจทั้งเจ็ดย่าน ดังนั้นแนวทางการออกแบบมีดังนี้

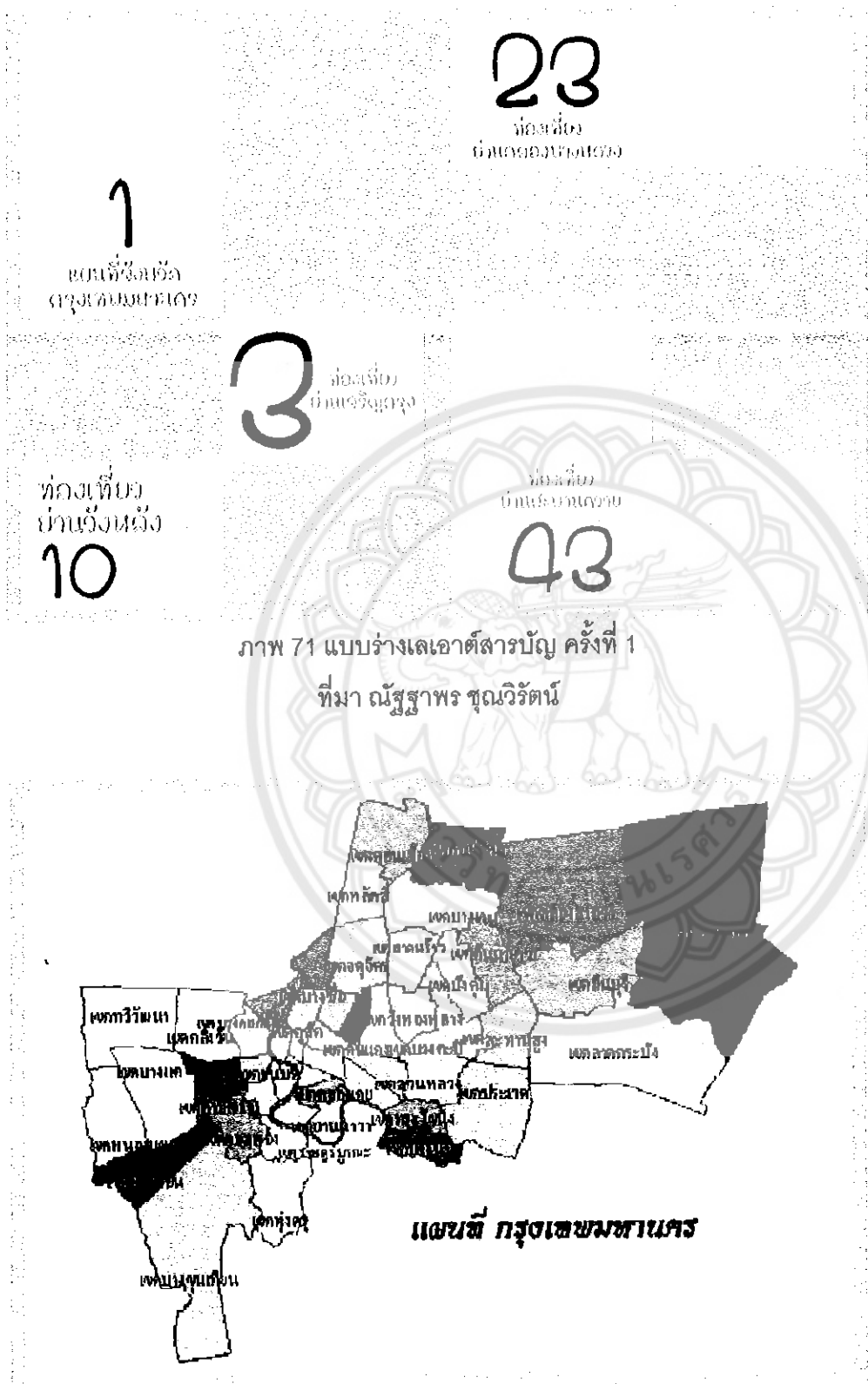
3.1 ความน่าสนใจ โดยเน้นไปในเรื่องของการจัดวางเลเอาท์และตัวอักษร ให้ดูน่าสนใจ

3.2 ความเป็นเอกลักษณ์ ภาพถ่ายที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละหน้า การจัดวางของภาพสถานที่ท่องเที่ยว หรือแม้แต่อาหารให้ดูน่าสนใจ

4.2 ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของการทำงาน

ในส่วนขั้นตอนนี้จะเป็นการร่างแบบการจัดวางเลเอาท์และภาพประกอบ เพื่อสะดวกแก่การนำไปสร้างสรรค์ผลงานในขั้นตอนต่อไป

4.2 ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการทำงาน

ภาพ 71 แบบร่างเลเอาต์สารบัญ ครั้งที่ 1
ที่มา ธีรสุธาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 72 แบบร่างเลเอาต์แผนที่กรุงเทพครั้งที่ 1
ที่มา ธีรสุธาพร ชุณวรัตน์

ย่าน คลอง บาง หลวง

พร้อมใจไปจับตลาดน้ำตลิ่งชัน
แวะชมพิพิธภัณฑ์บ้านศิลปิน
ก่อนกลับซื้อสินค้าจากตลาด
ไปในวันพระที่วัดกุณาสวรรค์
และเดินชม ซอยปากคลองบางหลวง
ที่ชุมชนคลองบางหลวง.

ภาพที่ 73

ภาพ 73 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1

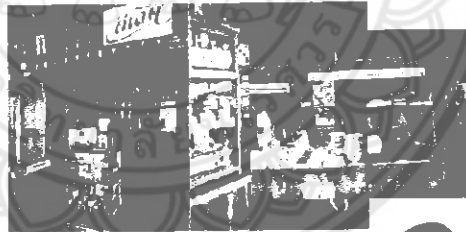
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

แหล่งเรือขึงและแหล่งอาหาร

ตลาดย้อนยุค

ย้อนอดีตจับตลาดย้อนยุคย่านคลองบางหลวง

ตลาดน้ำตลิ่งชัน

เริ่มต้นการเที่ยวชม. พร้อมใจไปจับตลาดน้ำตลิ่งชัน

ย่านคลองบางหลวง ตลาดแห่งนี้จะตั้งขึ้นกับตามน้ำ และ
มีลักษณะที่คล้ายกับเรือที่จอดเรียงรายกัน
แบบนี้ เริ่มมีการเดินชวาทะตลาดน้ำตลิ่งชัน
เก็บเงินค่าเข้าชมที่ท่าเรือวัดกุณาสวรรค์
ไปในวันพระ เราจะซื้อกับที่เรือพระและจะซื้อสินค้ามา
ไม่มีอะไรซื้อกัน

ภาพที่ 74

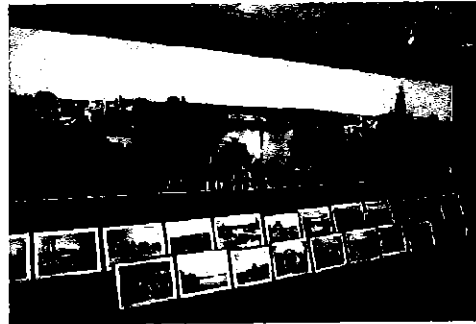
ภาพ 74 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

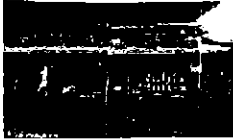

ภาพที่ 74

สถานที่ให้ความรู้
**นิทรรศการที่บ้านศิลปิน &
 นิทรรศการถาวรอุทยาน**
 สถานที่ศึกษาแหล่งมรดกทางศิลปวัฒนธรรม

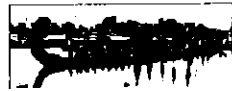

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

ภาพที่ 77

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

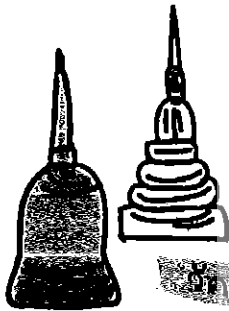

นิทรรศการภาพถ่ายและผลงานศิลปะที่อุทยานศิลปวัฒนธรรม - Udon Thani Gallery

ภาพที่ 78

ภาพ 75 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1

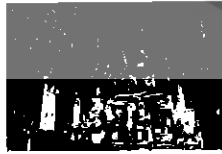
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

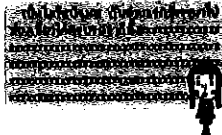
การเคี้ยวทาง
 ลักษณะเด่นชัด
 1. โครงสร้างแบบรูปทรงกลม 50
 2. โครงสร้างแบบรูปทรงเหลี่ยม 50
 3. โครงสร้างแบบรูปทรงสามเหลี่ยม 50
 4. โครงสร้างแบบรูปทรงสี่เหลี่ยม 50
 5. โครงสร้างแบบรูปทรงห้าเหลี่ยม 50
 6. โครงสร้างแบบรูปทรงหกเหลี่ยม 50
 7. โครงสร้างแบบรูปทรงแปดเหลี่ยม 50
 8. โครงสร้างแบบรูปทรงสิบเหลี่ยม 50
 9. โครงสร้างแบบรูปทรงสิบสองเหลี่ยม 50
 10. โครงสร้างแบบรูปทรงอื่นๆ 50

สถานที่พบกระแสน้ำ

ภาพที่ 76

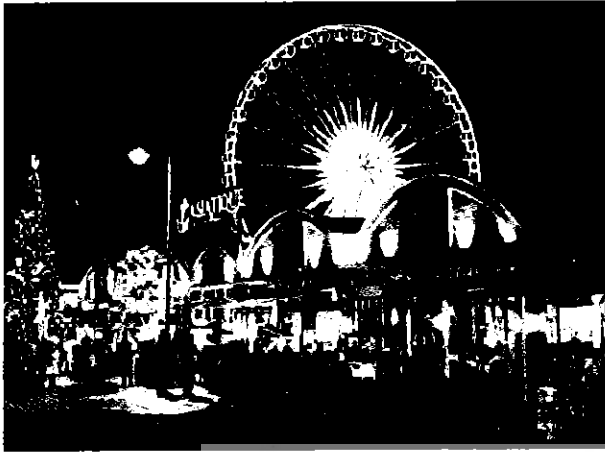
ภาพที่ 76

ภาพที่ 79

ภาพ 76 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 1

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

ย่านเจริญกรุง

ภาพ 77 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2

ที่มา ธีรยุทธพร ชุณวรัตน์

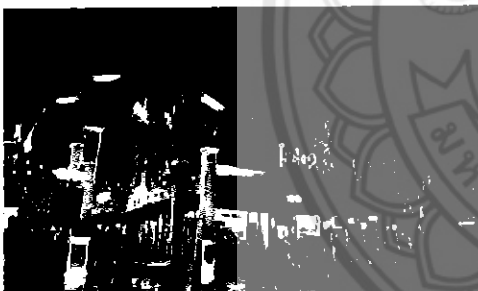
ภาพ 78 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2 นำแพทเทินมาใส่

ที่มา ธีรยุทธพร ชุณวรัตน์

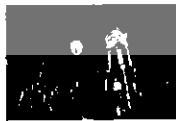
ภาพ 79 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2 ใส่สีให้ขอบหนังสือ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวิรัตน์

Asiatique The Riverfront
(เดย์ไนท์ - เหนือ ทิวทัศน์ฟูล)

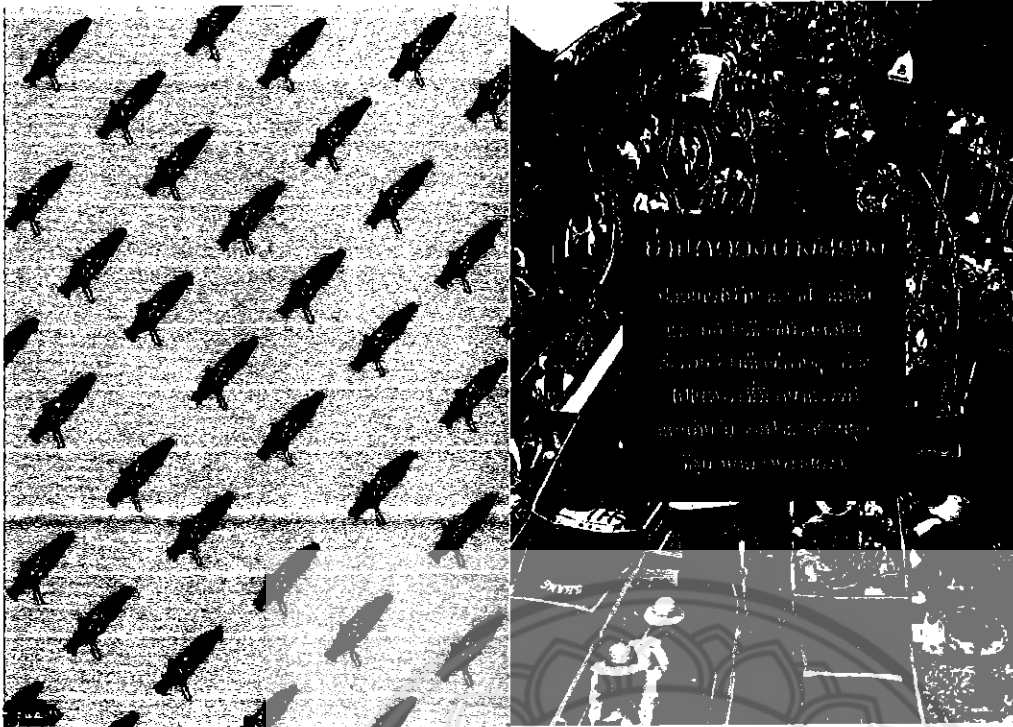

Placeholder text block 1

Placeholder text block 2

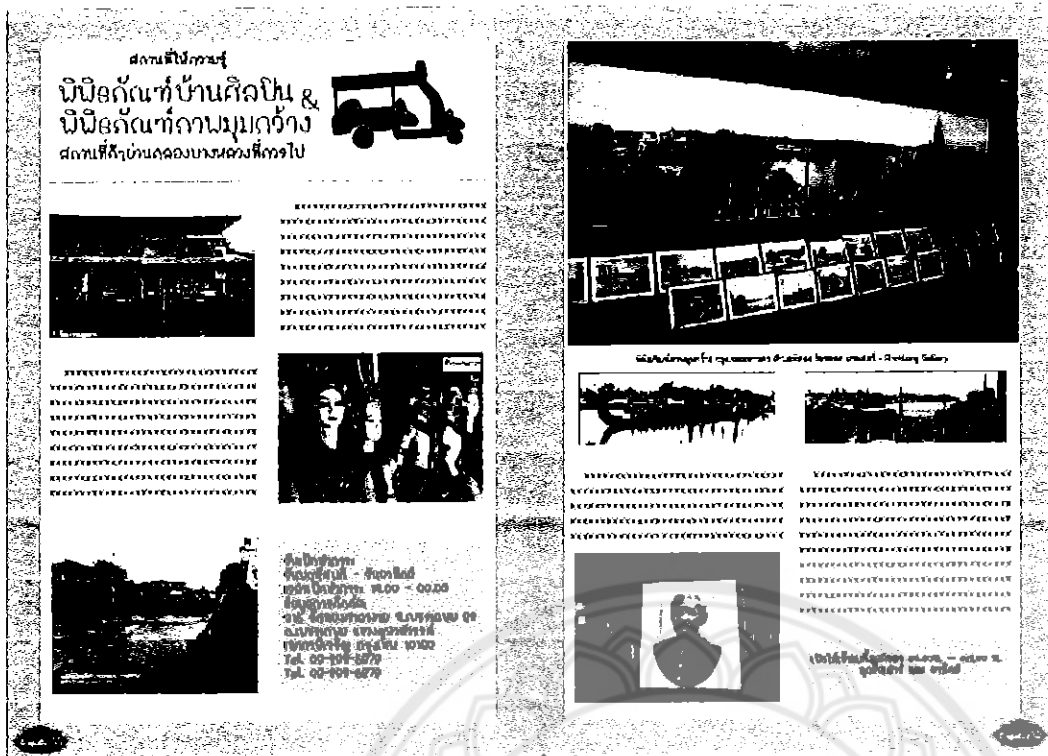
ภาพ 80 แบบร่างเลเอาต์ย่านต่างๆครั้งที่ 2 ใส่สีให้ขอบหนังสือ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวิรัตน์

ภาพ 81 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 นำแพทเทินมาใส่ และใส่ลูกเล่นให้กับเลขหน้า
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

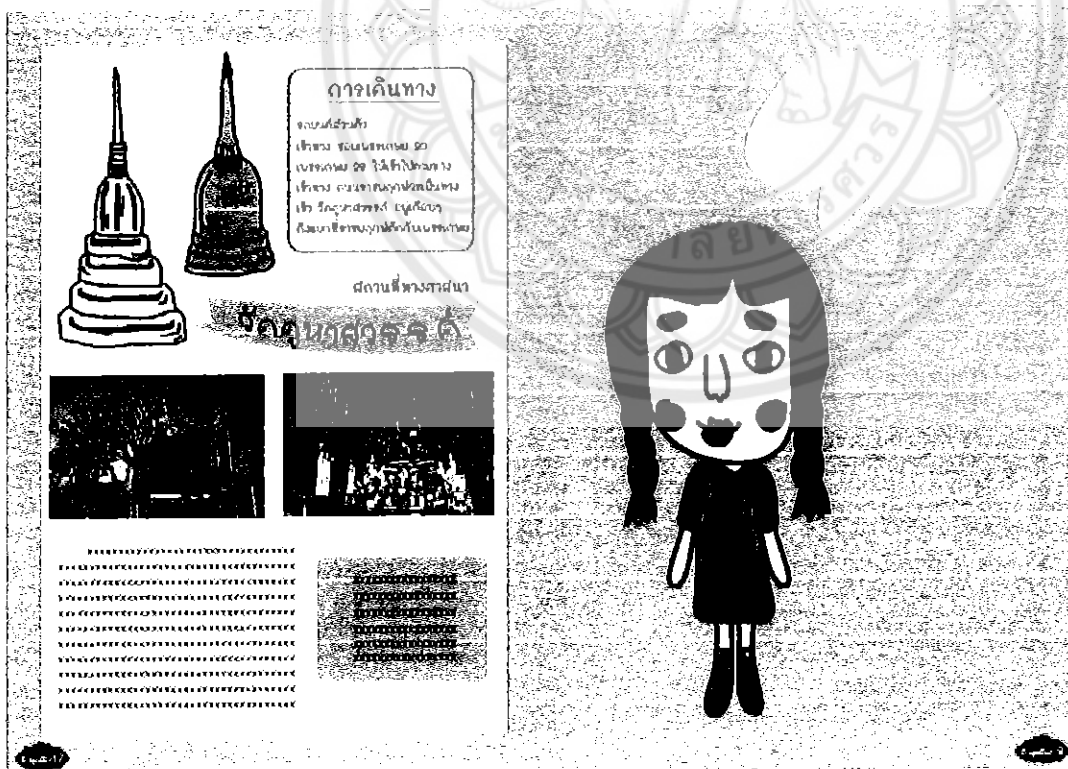

ภาพ 82 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 83 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

ภาพ 84 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

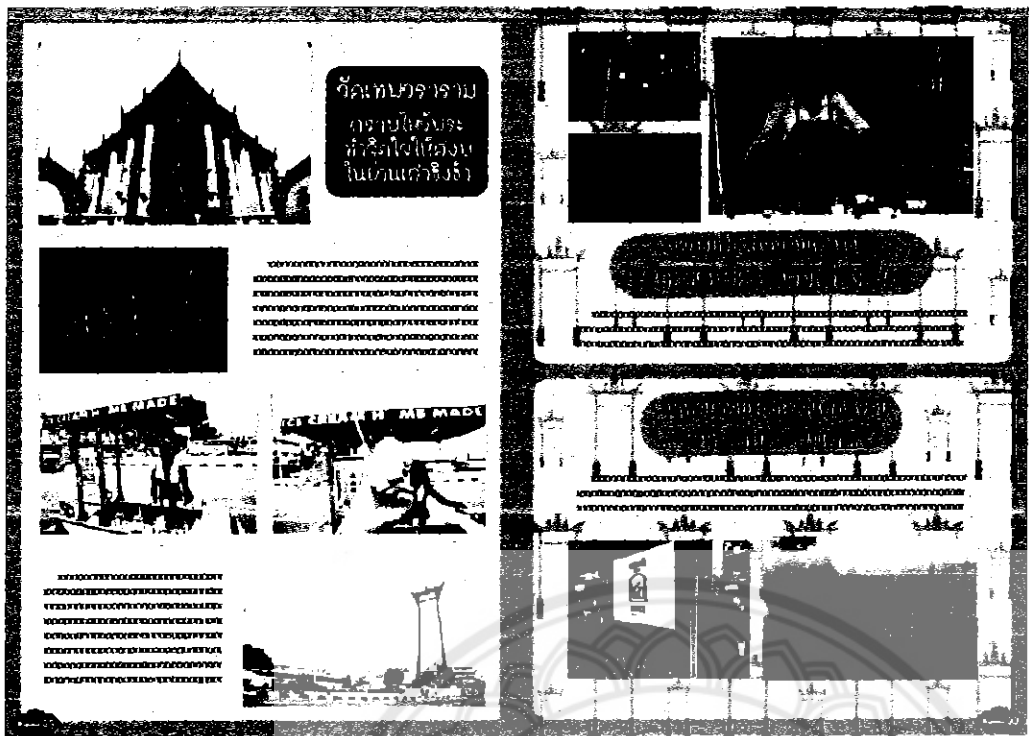
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

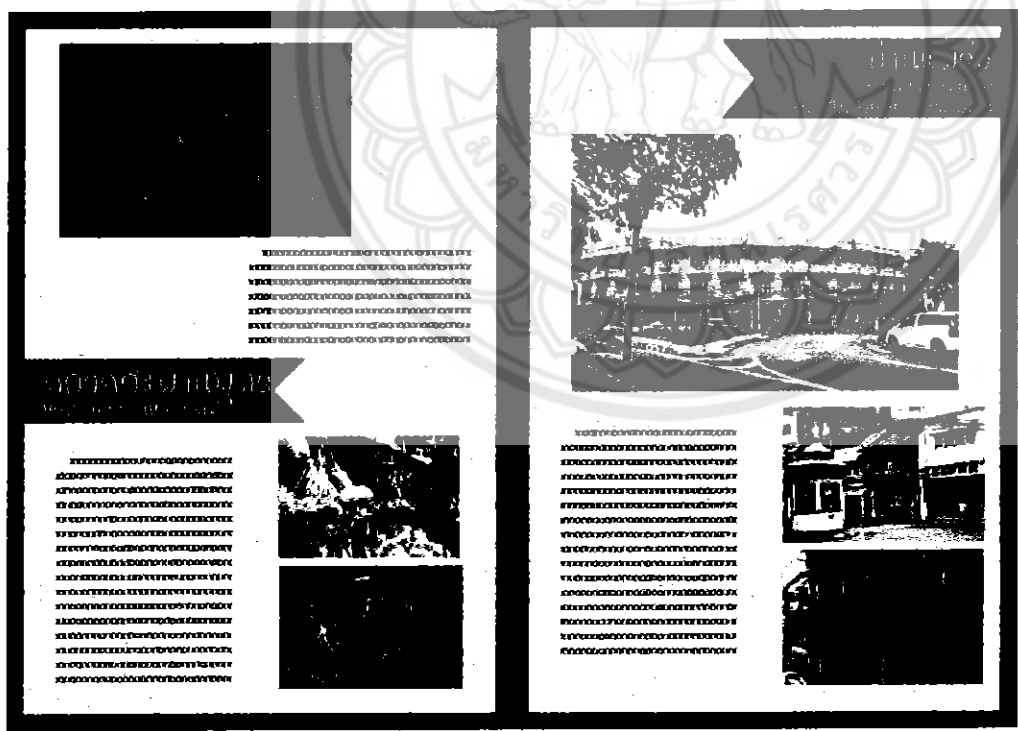
ภาพ 85 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

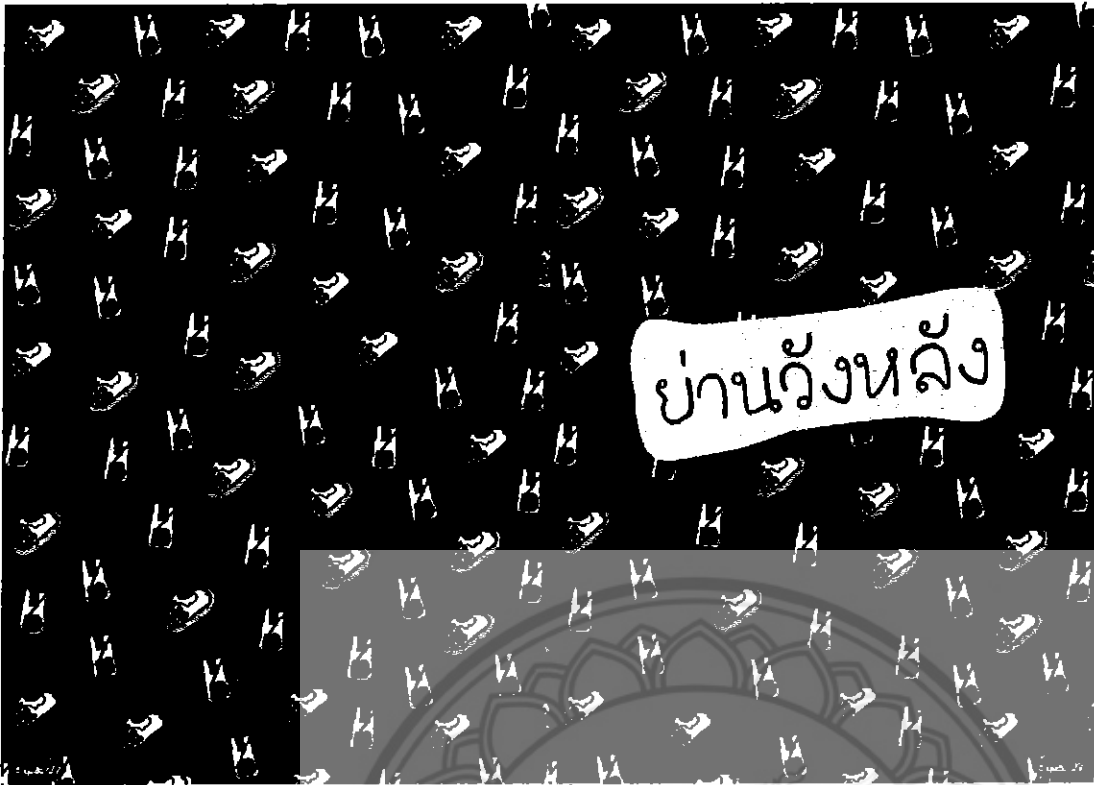
ภาพ 86 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 87 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ และนำแพทเทินมาได้
 ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 88 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ และนำแพทเทินมาได้
 ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 89 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 นำแพทเทินมาใส่

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

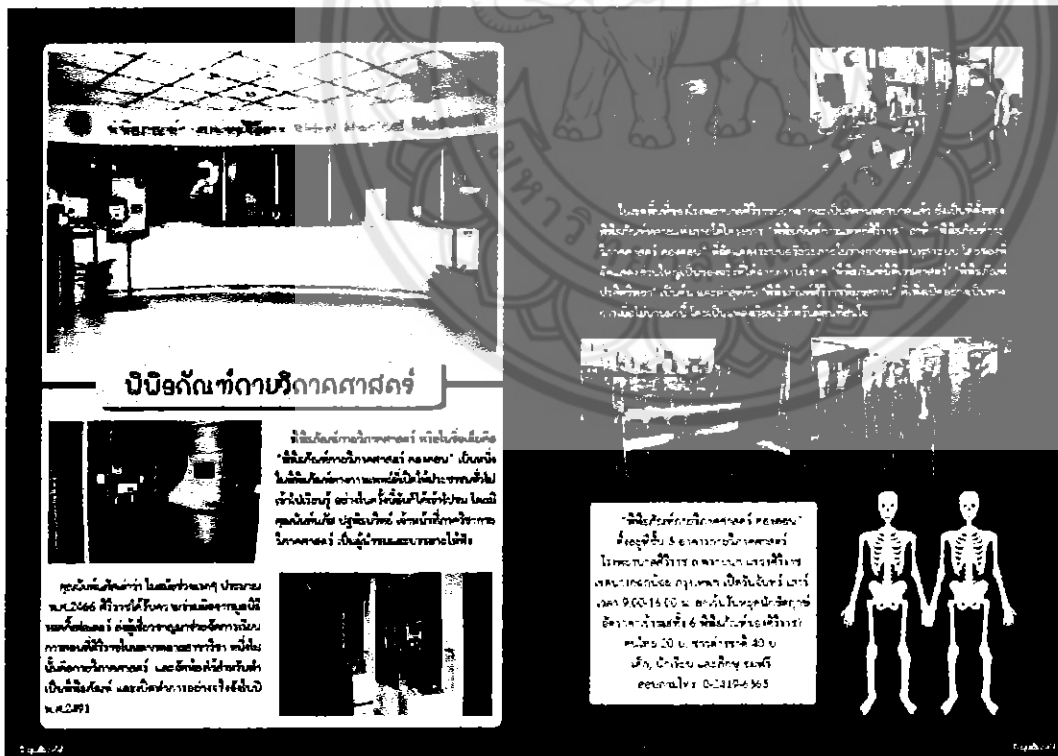
ภาพ 90 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

ภาพ 91 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 92 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 93 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 นำแพทเทินมาใส่

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวิรัตน์

ภาพ 94 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

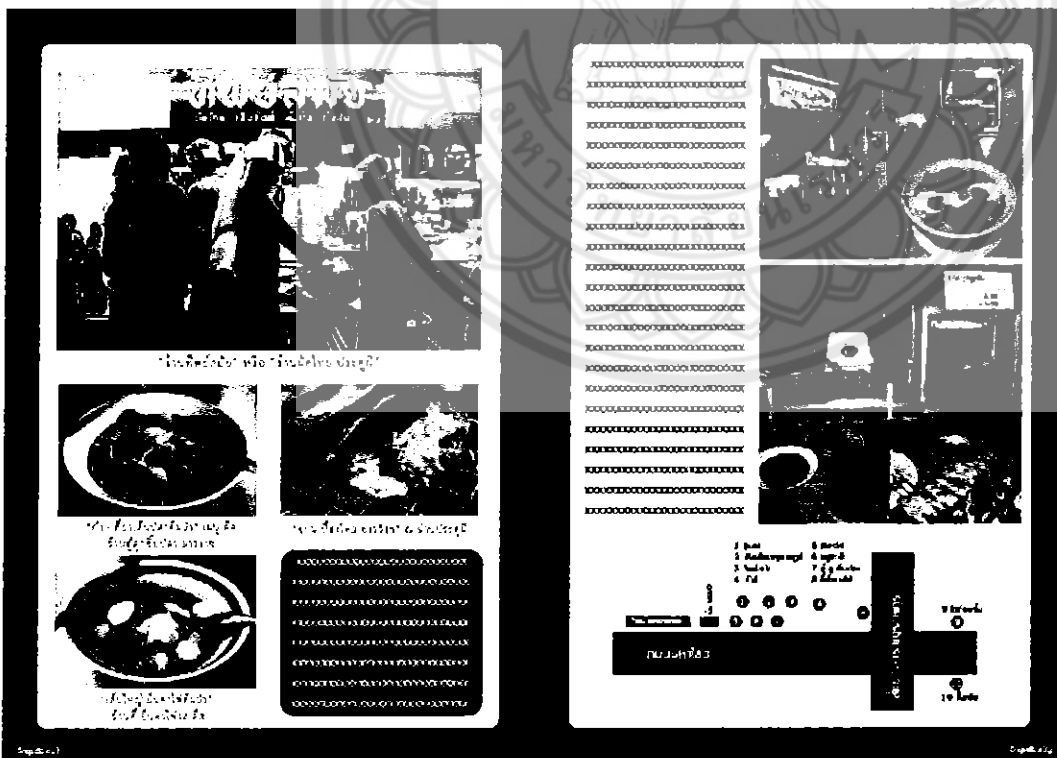
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวิรัตน์

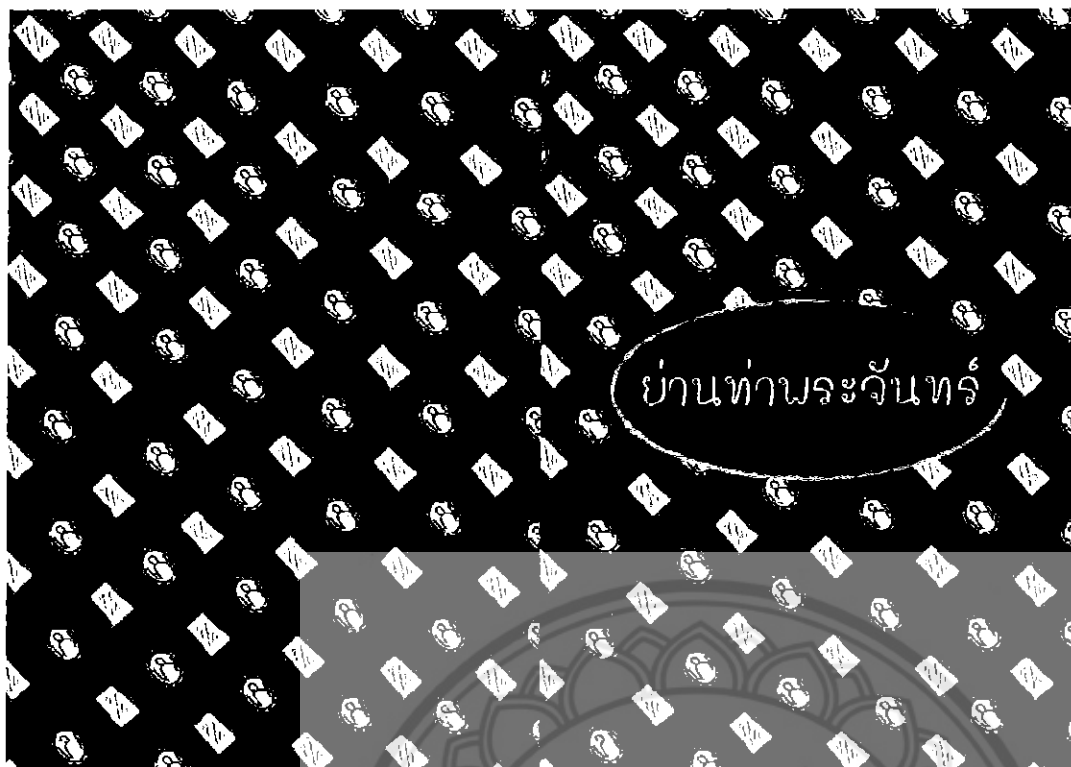
ภาพ 95 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณหวีรัตน์

ภาพ 96 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณหวีรัตน์

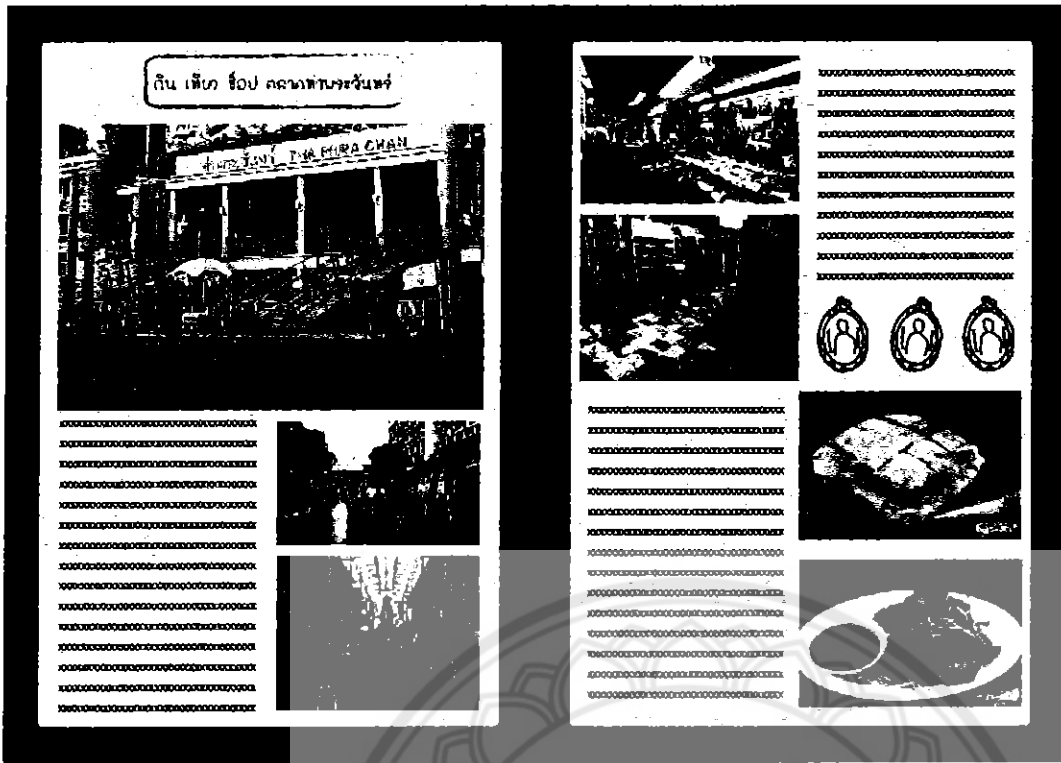
ภาพ 97 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 นำแพทเทินมาใส่

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

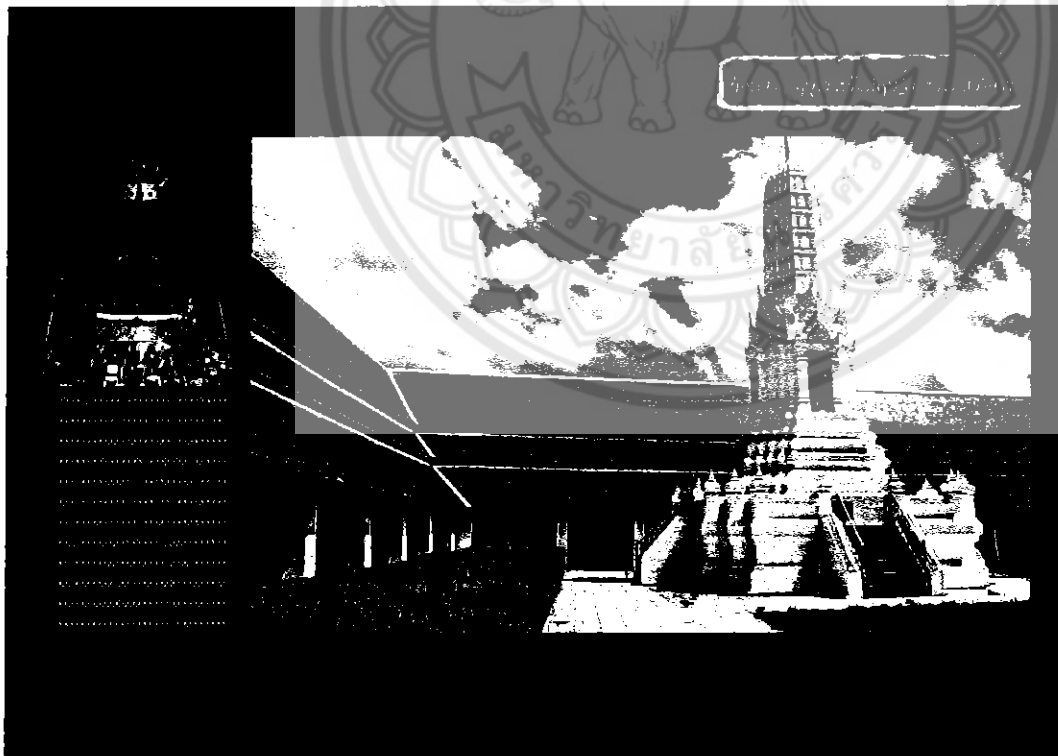
ภาพ 98 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

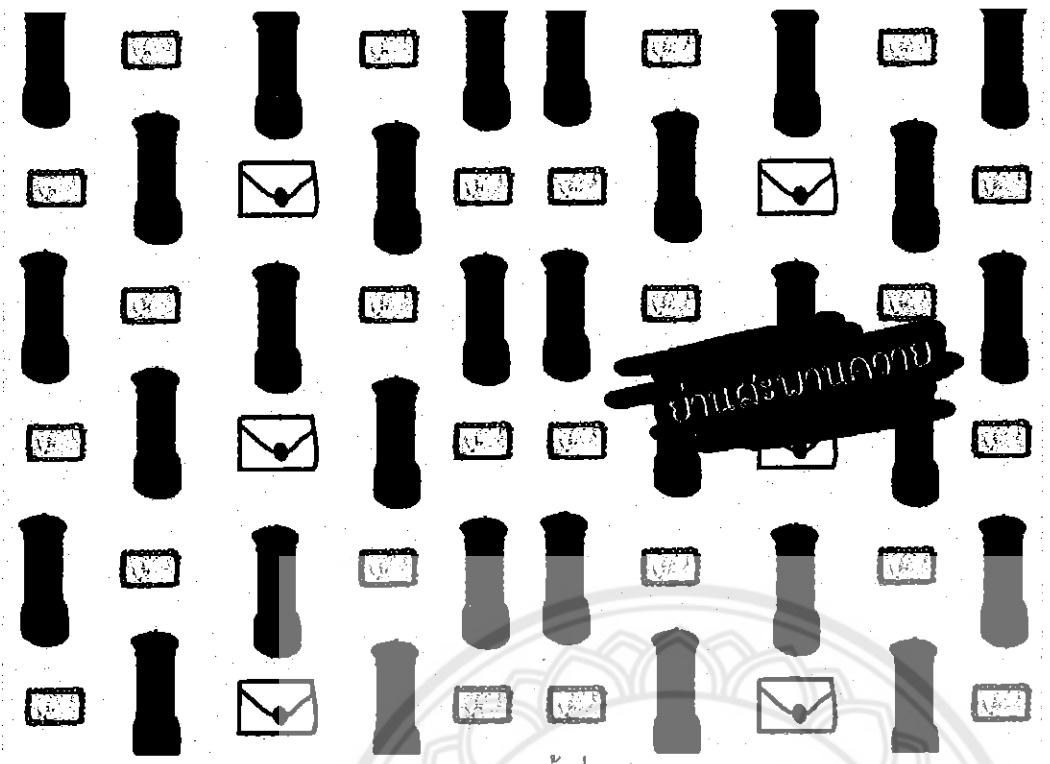
ภาพ 99 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 100 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ใส่สีให้ขอบหนังสือ

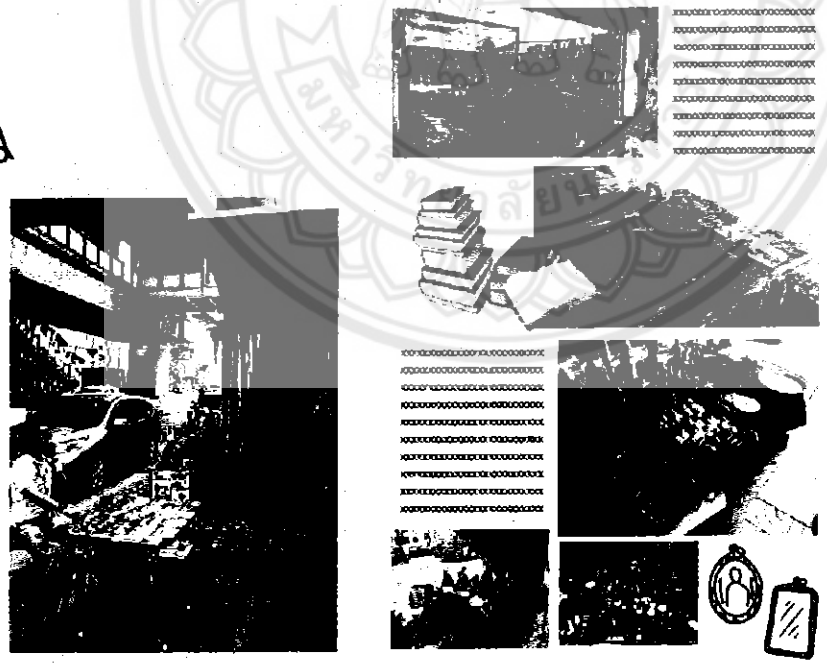
ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 101 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 นำแพทเทินมาได้

ที่มา ณัฐราพร ชุณวรัตน์

กิน
เที่ยว
ช้อปปิ้ง
บ้าน
สะพาน
ควาย

ภาพ 102 แบบร่างเลเอาต์ครั้งที่ 3 ไล่สีให้ขอบหนังสือ

ที่มา ณัฐราพร ชุณวรัตน์

ภาพ 105 แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 1

ทีมา ณัฐฐาพร ชุณวীরัตน์

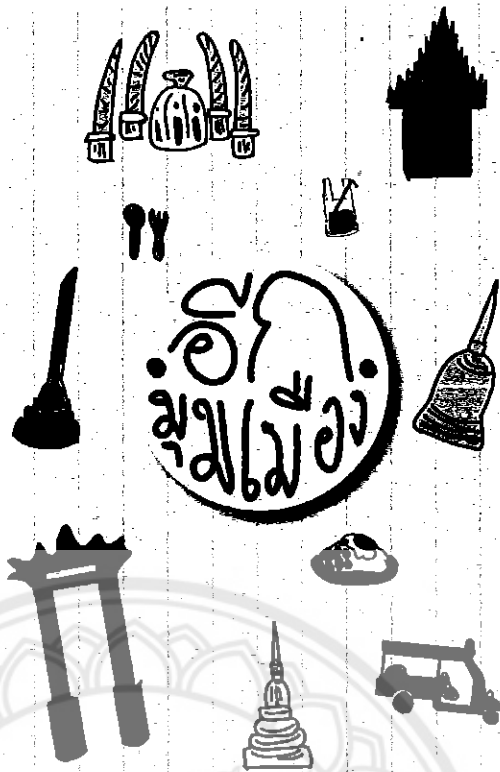
เมื่อใกล้กับวันออกเดินทางไปเที่ยวจะไปเที่ยวที่ไหน จะไปเที่ยวที่ไหน ในเมือง
กลางที่ขอเสนอไปเที่ยวที่ไหนดี สำหรับคนที่ไม่ค่อยมีเวลา เป็นในเขตที่ห่างไกล
ห่างไกลจากบ้าน ไปกับครอบครัวหรือเพื่อนฝูง ไปเที่ยวที่ไหนดี สำหรับคนที่ไม่ค่อย
มีเวลาไปเที่ยวที่ไหนดี สำหรับคนที่ไม่ค่อยมีเวลาไปเที่ยวที่ไหนดี สำหรับคนที่ไม่ค่อย
มีเวลาไปเที่ยวที่ไหนดี สำหรับคนที่ไม่ค่อยมีเวลาไปเที่ยวที่ไหนดี

อินบะบะบ
INSIDE BANGKOK

ภาพ 106 แบบร่างปกหน้า ปกหลัง แบบที่ 2

ทีมา ณัฐฐาพร ชุณวীরัตน์

เมื่อไหร่ที่ถึงนครสุโขทัยแล้ว ให้ผู้รักไปเที่ยวที่ในเขต อ.ไปถิ่นและโฮก ใจเมือง นครศรีธรรมราชไปเที่ยวที่วัดสุโขทัย นำงสุพรรณสินธุ์มากราบ เมื่อไหร่ที่ในเขตที่เขต นำงสุพรรณสินธุ์ ไปเที่ยวที่วัดสุพรรณสินธุ์ ไปเที่ยวที่วัดสุพรรณสินธุ์ ขวัญคือ พ่อแม่ที่รักทุกคน "บ้านเมือง" จากทุกศาสนาไปเที่ยวที่วัดในเขตที่วัดสุพรรณสินธุ์ มีจุดเด่น โฮกคือเป็น บ้านเมือง สุพรรณสินธุ์ ซึ่งสถานที่ที่คนใจไม่ได้อีกไป เพื่อไม่มาสุพรรณสินธุ์เลย.

อีก
มุมมอง

ภาพ 107 แบบร่างปกหน้า ปกหลังแบบที่ 3

ที่มา ญัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 108 แบบร่างปกหน้า ปกหลังแบบที่ 4

ที่มา ญัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 109 ปกหน้า ปกหลัง แบบสมบูรณ

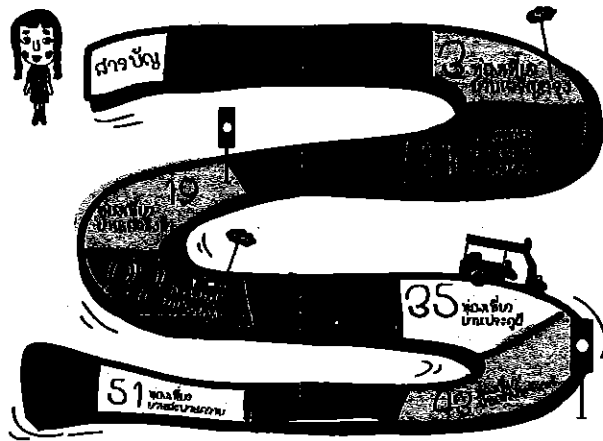
ปกหน้าใช้ตัวการ์ตูน กราฟฟิกในเล่มมาจัดวางให้สวยงาม ปกหลังใช้ภาพถ่ายและเกริ่นนำหนังสือ
 ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

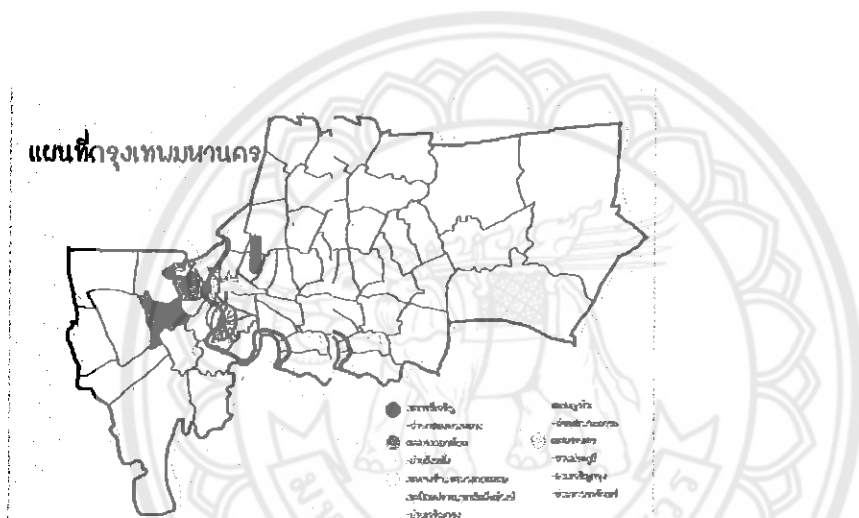
ภาพ 110 เลเอาต์แบบสมบูรณ

นำภาพเทินมาใส่ให้ดูน่าสนใจ
 ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

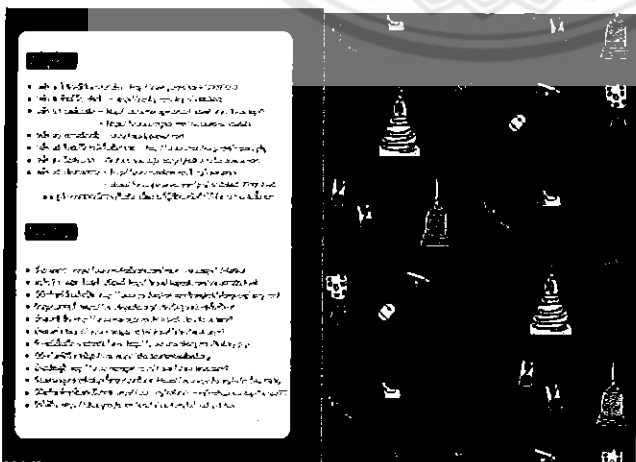

ภาพ 111 เลเอาต์สารบัญแบบสมบูรณ จําลองเป็นถนนที่เราต้องเดินไปย่านต่างๆ
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

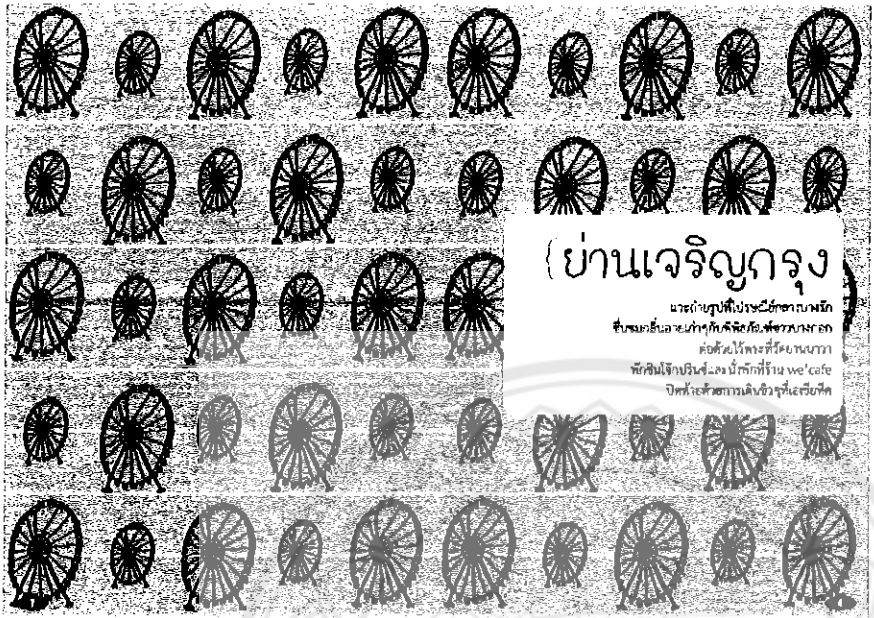

ภาพ 112 เลเอาต์แผนที่แบบสมบูรณ ไล่สีและสัญลักษณ์ไปในย่านที่เราต้องไปเพื่อให้ดูง่ายขึ้น
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 113 เลเอาต์แบบสมบูรณ ไล่แพทเทินเพื่อให้งานดูน่ารัก และน่าสนใจมากขึ้น
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

เลเอาต์ย่านต่างๆแบบสมบูรณื หน้าเปิดของย่านจะใช้เป็นแพทเทินของย่านๆนั้น หรือภาพถ่ายของ ย่านนั้นๆเปิดขึ้นมา มีการโปรยคำในทุกๆย่านเพื่อให้จำง่ายขึ้น ภาพถ่ายใช้เป็นภาพที่ทำการลงพื้นที่และไป ถ่ายด้วยตัวเอง และมีการนำภาพการ์ตูนมาเพิ่มลูกเล่นมากขึ้น

ภาพ 114 เลเอาต์แบบสมบูรณืย่านเจริญกรุง
ที่มา ณัฐฐาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 115 เลเอาต์แบบสมบูรณืย่านเจริญกรุง
ที่มา ณัฐฐาพร ชุณวรัตน์

วัดยานนาวา

วัดยานนาวา ตั้งอยู่ที่ถนนเจริญกรุง ระหว่างซอย 52 และ 54 แขวงยานนาวา อยู่ในพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ การเดินทางมายังวัดยานนาวา และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกรุงเทพมหานคร โดยพระเชตุพนวิมลมังคลารามหรือวัดโพธิ์ เป็นวัดสำคัญที่มีพระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ที่สุดในโลก และพระบรมมหาราชวังหรือวังหลวงเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าและมีความสำคัญทางวัฒนธรรมของประเทศไทย

พื้นที่นันทนาการในวัดยานนาวา

• ส่วนนันทนาการตั้งอยู่ในบริเวณวัดยานนาวา 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนนันทนาการกลางแจ้ง สวนสาธารณะ และสวนน้ำ ส่วนนันทนาการกลางแจ้งมีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ และสวนสาธารณะมีพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ ส่วนสวนน้ำมีพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่นันทนาการอื่น ๆ อีกมากมาย

ร้านโจ๊กปรีณท์

เป็นร้านโจ๊กที่ขึ้นชื่อของย่านเจริญกรุง ร้านโจ๊กปรีณท์ ตั้งอยู่ที่ถนนเจริญกรุง ใกล้กับวัดยานนาวา เป็นร้านโจ๊กที่ขึ้นชื่อของย่านเจริญกรุง มีเมนูอาหารที่หลากหลายและอร่อยมาก

ร้าน we'cafe

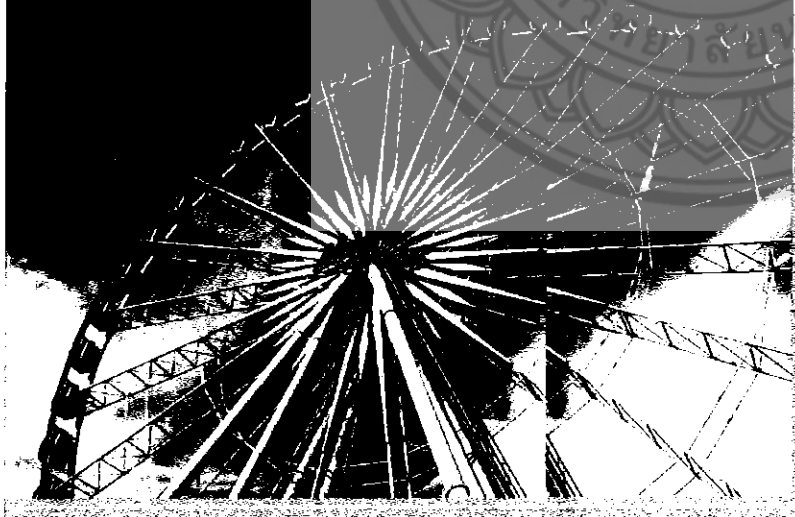
ร้านกาแฟที่ทันสมัยและอร่อยมาก ตั้งอยู่ที่ถนนเจริญกรุง ใกล้กับวัดยานนาวา มีเมนูอาหารที่หลากหลายและอร่อยมาก

ภาพ 116 เลเอาต์แบบสมบูรณีย่านเจริญกรุง

ที่มา หนังสือนิตยสาร ชุมชนวิวัฒน์

Asiatique The Riverfront (เอเชียทีก ริเวอร์ฟรอนท์)

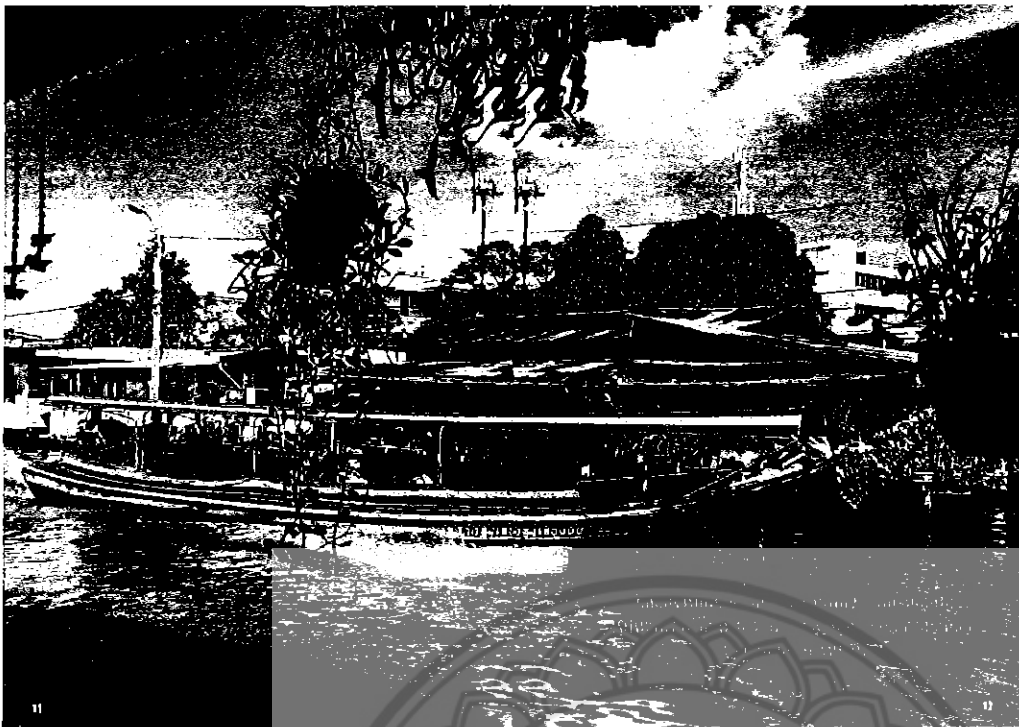

Asiatique The Riverfront เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของย่านเจริญกรุง มีพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศไทย

ภาพ 117 เลเอาต์แบบสมบูรณีย่านเจริญกรุง

ที่มา หนังสือนิตยสาร ชุมชนวิวัฒน์

ภาพ 118 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านคลองบางหลวง

ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุมวิรัตน์

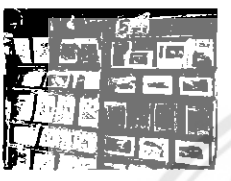
ภาพ 119 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านคลองบางหลวง

ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุมวิรัตน์

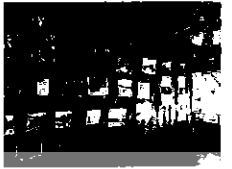
ผลิตภัณฑ์จากแหล่งท่องเที่ยววิถีชนบท
นิพินภัณฑ์บ้านศิลปิน

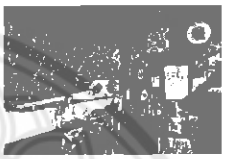
"บ้านศิลปิน" บ้านเกิดของศิลปินแห่งชาติ นายนิพนธ์ บุญญามณี เป็นชุมชนที่เต็มไปด้วยวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมอันหลากหลาย ทั้งด้านงานช่างฝีมือและงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยศิลปินแห่งชาติและศิลปินสมัครเล่นในชุมชนบ้านศิลปิน และนิพินภัณฑ์บ้านศิลปินเป็นร้านค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากแหล่งท่องเที่ยววิถีชนบทวิถีชีวิต และวิถีชีวิตที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนบ้านศิลปิน ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรมและงานช่างฝีมือที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยศิลปินแห่งชาติและศิลปินสมัครเล่นในชุมชนบ้านศิลปิน และนิพินภัณฑ์บ้านศิลปินเป็นร้านค้าที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากแหล่งท่องเที่ยววิถีชนบทวิถีชีวิต และวิถีชีวิตที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนบ้านศิลปิน

และสำหรับใครที่ได้มาเยือนบ้านศิลปินแห่งนี้ อย่าลืมชมการแสดงโชว์ดนตรีไทยที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับเสน่ห์ของศิลปวัฒนธรรมบ้านศิลปิน

นิพินภัณฑ์
บ้านศิลปิน - บ้านศิลปิน
 ๒๒๐ หมู่ ๑๐ ตำบลบ้านศิลปิน อำเภอเมืองบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐
 โทรศัพท์ ๐๔๓-๕๐๑-๕๐๑๐
 โทรสาร ๐๔๓-๕๐๑-๕๐๑๑
 โทรสาร ๐๔๓-๕๐๑-๕๐๑๒
 โทรสาร ๐๔๓-๕๐๑-๕๐๑๓

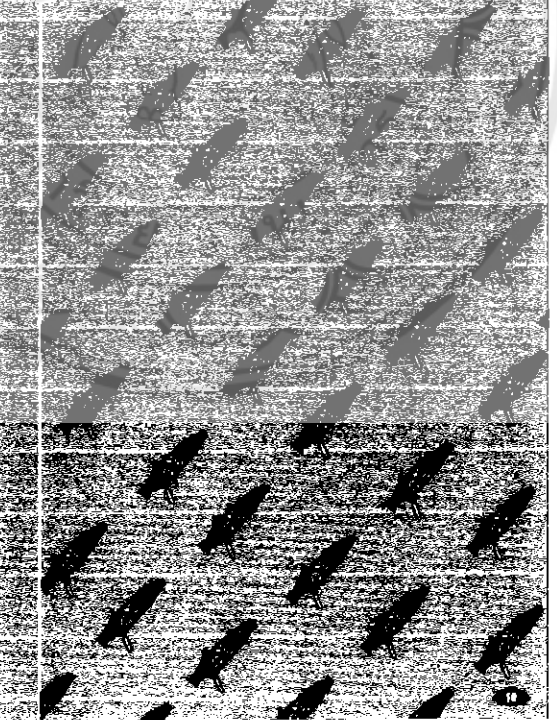
ภาพ 120 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านคลองบางหลวง

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

การเวียนเทียน
 ความเป็นมา
 เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ ๒๐
 ปีที่แล้ว โดยสมเด็จพระ
 เจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าชาย
 จักรพงษ์ กรมหลวงชุมพร
 เขตอุดมศักดิ์ เสด็จขึ้น
 เสด็จมาที่วัดบวรนิเวศวิหาร

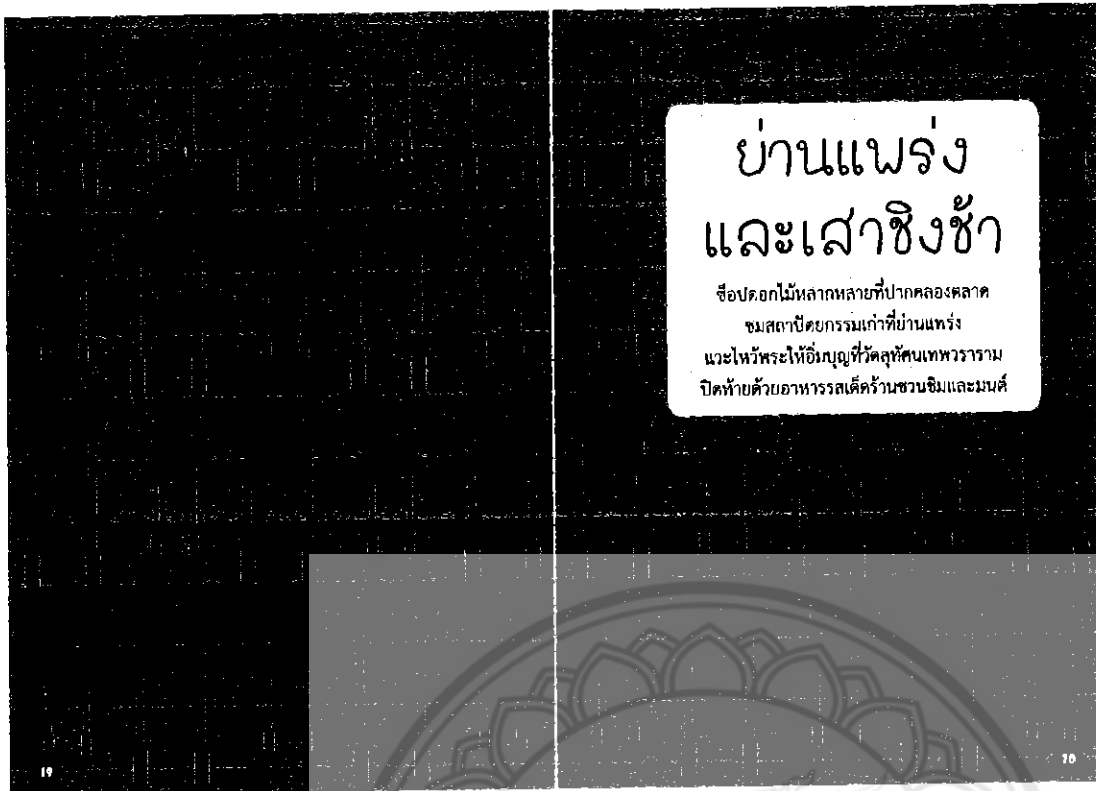
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงประกอบพิธีเวียนเทียนที่วัดบวรนิเวศวิหาร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จมาปฏิบัติพระราชกรณียกิจที่วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงประกอบพิธีเวียนเทียนที่วัดบวรนิเวศวิหาร

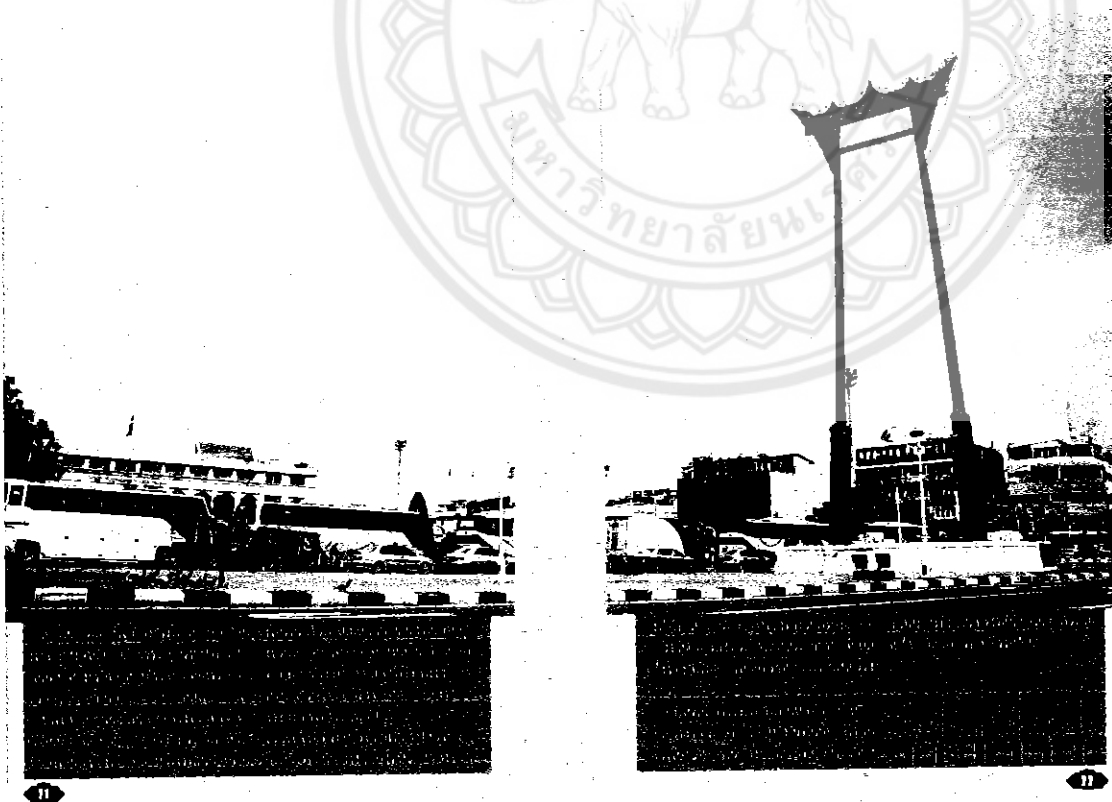
ภาพ 121 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านคลองบางหลวง

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 122 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง

ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณววิรัตน์

ภาพ 123 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง

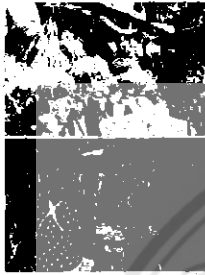
ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณววิรัตน์

ภาพที่บันทึกบนจอ ก่อนจะดับลงในสายฟ้า กระจกหน้าต่าง
รถโดยสาร ซึ่งเป็นแหล่งชุกชุมที่มี เฉลิมฉลอง ถึงนิเวศน์กลายเป็น
ตกได้ทำให้มีสายฟ้าในหัวๆ เช่น ลมหนาวโห้ง หนาวน้อย ลมหนาว
ร้อนมีเสียงกระซิบจากมองไม่ไกลมาน มีกลิ่นประหลาดเป็นประหลาด
จน ไม่รู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นไป

บ้านคลองตลาด

บ้านคลองตลาด เป็นตลาดขนาดใหญ่
บริเวณตลิ่งฝั่งขวา สามารถเป็นสถานที่จอดรถ
ตั้งโดยมีตัวอาคารสูง 5 ชั้นในชั้นที่ 5
มีร้านค้ามากมาย ประกอบด้วยร้านค้าในชั้น
ที่ 1 ถึง 10 ของอาคารยกเว้นชั้นที่ 4 (อาคารชั้นที่ 4
แล้วไม่ได้มีร้านค้าใหญ่เป็นชั้นที่ 3 ของอาคาร
แล้ว)

สถานที่ที่นิยมไปช้อปปิ้งคือ "ย่านแพรง"
ย่านนี้ประกอบด้วย ถนนสุขุมวิท ถนน
สีลม ถนนเพลินจิต ถนนพญาไท ถนนวิภาวดี
รวมกันเรียกว่า "ย่านแพรง" หรือที่ชาวท้องถิ่น
เรียกว่า "ย่านแพรง"
ย่านแพรง เป็นย่านที่รวมเอาโรงแรมหรู
หลายแห่งไว้หลายอาคารที่ ย่านแพรง มีตึกสูง
ที่เพิ่งก่อสร้าง ในย่านแพรงยังมีร้านค้าของ
บ้านเก่าที่ชาวต่างชาตินิยมไปช้อปปิ้ง
โดยเฉพาะร้าน "ปีศาจรวมแบบไทย" ที่มีคน
จากต่างประเทศไปช้อปปิ้งที่นี่จำนวนมาก
ที่นี่ และยังมีร้านขายของมากมายที่ไม่ได้มี
ชื่อที่แน่ชัด

ภาพ 124 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

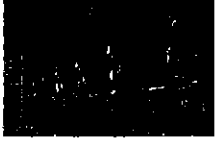

**วัดสุทัศนเทพวราราม
ราชวรมหาวิหาร**

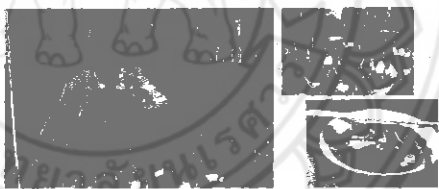
ถนนวิสุทธิกษัตริย์ แขวงวัดสุทัศน์
เขตพระนคร กรุงเทพฯ

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร
เป็นวัดสำคัญแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร
ตั้งอยู่ริมถนนวิสุทธิกษัตริย์ แขวงวัดสุทัศน์
เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร
มีพระพุทธรูปปางนาคปรกเป็นพระประธาน
ในอุโบสถวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร
ซึ่งภายในวัด
สุทัศนเทพวรารามยังมีปูชนียสถานมากมาย

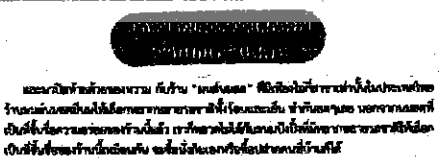

พระพุทธรูปปางนาคปรกองค์แรกตั้งอยู่ที่
อาณาจักรสุโขทัย และต่อมาถูกขนานนามว่า
พระพุทธรูปปางนาคปรกองค์แรก
ปรากฏว่าได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่
เมื่อ พ.ศ. 2493 และมีการประดิษฐานพระ
พุทธรูปปางนาคปรกองค์แรกของสยามประเทศ
พระพุทธรูปปางนาคปรกองค์แรก
ประดิษฐานไว้ที่ 9 มิถุนายนของทุกปี
เมื่อทราบให้วัดนาคปรกแล้ว ด้วยสิ่ง
มากมายในเขตวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหา
วิหารนี้ คุณก็อาจจะอยากดูกันไว้ไว้กับ
ราคาเพียงครึ่งของ 30 ล้านบาท ในสภาพ
จริงแล้วมีอีก 10 ล้านบาทมูลค่า มาหาที่วัด

ขนมปังเนย

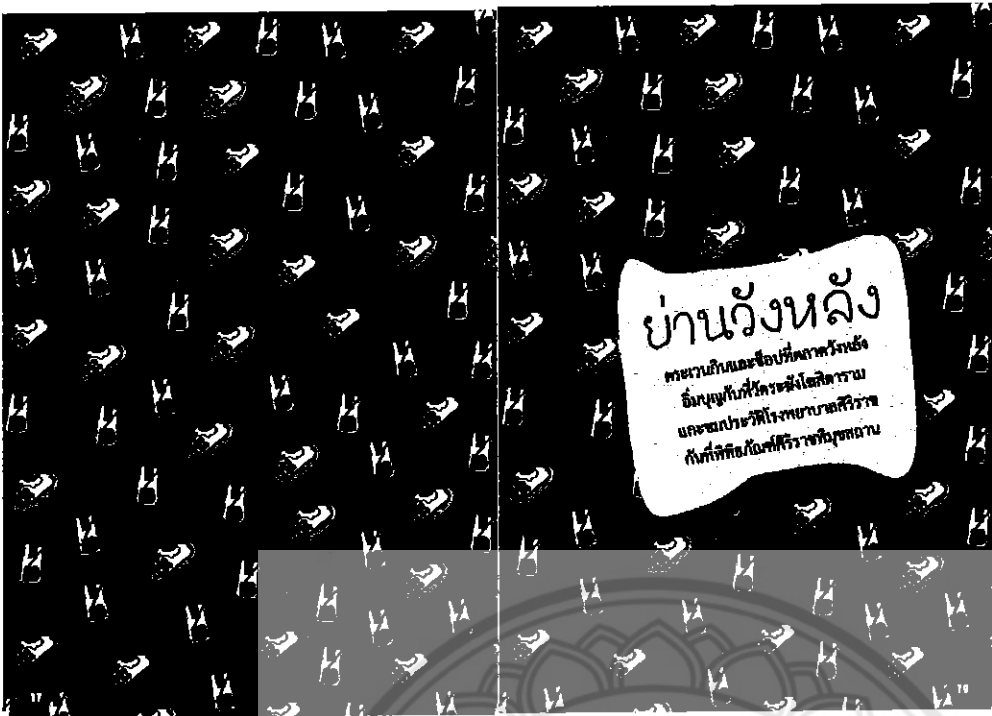
ขนมปังเนยเป็นขนมปังที่ทำจากแป้งสาลี
และเนยสด มีรสชาติที่นุ่มนวลและอร่อย
เหมาะสำหรับรับประทานกับเครื่องดื่ม
รสขมหรือรสเปรี้ยว

ขนมปังเนย

ขนมปังเนยทำจากแป้งสาลี เนยสด และไข่
เป็นส่วนประกอบหลัก มีรสชาติที่นุ่มนวล
และอร่อย เหมาะสำหรับรับประทาน
กับเครื่องดื่มรสขมหรือรสเปรี้ยว

ภาพ 125 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านเสาชิงช้าและย่านแพรง
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณหวีรัตน์

ภาพ 126 เลขาธิการแบบสมบูรณียานวังหลัง

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 127 เลขาธิการแบบสมบูรณียานวังหลัง

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ตลาดวังหลัง

เป็นตลาดค้าขายในย่านกรมหลวงวงษา

และมีขนมที่มีชื่อเสียงของเมืองราชบุรี ได้แก่ ขนมตาลซึ่งจะมีวางขายที่โรงของของถนนหน้าบ้าน โดยในวังหลังมี "ลูกตาล" ที่รับซื้อหรือขายทางร้านตามถนนหน้าบ้าน วังหลัง มีวางขายเป็นจำนวนมาก มีทั้งที่ทำจากตาลสด และที่ทำจากตาลคั่ว ซึ่งสามารถซื้อได้ทั้งแบบปลีกและแบบส่ง มีทั้งแบบที่ใส่ไส้แบบธรรมดา และแบบที่ใส่ไส้แบบอื่นๆ

11

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

สถาปัตยกรรมในศิลปะสมัยกรุงธนบุรี

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร เป็นวัดที่มีชื่อเสียงในเขตเมืองเก่าราชบุรี โดยวัดนี้สร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรี โดยพระยาสุรสีห์พิทักษ์เมืองราชบุรี เจ้าเมืองราชบุรีคนแรก ซึ่งวัดนี้สร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรี โดยพระยาสุรสีห์พิทักษ์เมืองราชบุรี เจ้าเมืองราชบุรีคนแรก

12

ภาพ 128 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านวังหลัง

ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณวรัตน์

นิเวศน์กัณฑ์ศิริราชนิมิตสถาน

"นิเวศน์กัณฑ์ศิริราชนิมิตสถาน" ตั้งอยู่ในเขตเมืองเก่าราชบุรี สร้างขึ้นโดยพระยาสุรสีห์พิทักษ์เมืองราชบุรี เจ้าเมืองราชบุรีคนแรก ซึ่งวัดนี้สร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรี โดยพระยาสุรสีห์พิทักษ์เมืองราชบุรี เจ้าเมืองราชบุรีคนแรก

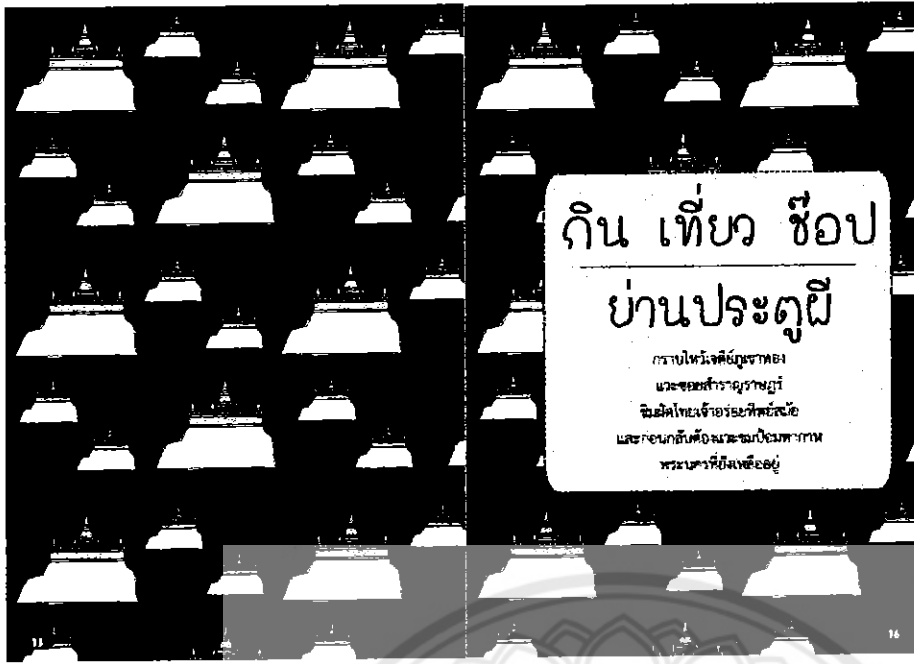

13

14

ภาพ 129 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านวังหลัง

ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณวรัตน์

กิน เทียบ ซ็อบ
บ้านประตู่ผี
กรมโขนจิตรลดา
และหอศิลปวัฒนธรรม
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และกองบังคับการนครบาล ๑
พระนครที่เมืองเหนืออยู่

ภาพ 130 เลขาธิการแบบสมบูรณียานประตู่ผี
ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวิรัตน์

วัดสระเกศ
เข็มนาฬิกา
บนยอดพระธาตุ หรือ
"เข็มนาฬิกา"

วัดสระเกศหรือวัดพระแก้วตั้งอยู่ริมคลองมหาสวัสดิ์ในเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้ปฏิสังขรณ์และบูรณะขึ้นตามแบบแผนของวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เมื่อครั้งทรงสถาปนากรุงเทพฯ และโปรดเกล้าฯ ให้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เสด็จขึ้นครองราชย์ที่วัดสระเกศแห่งนี้

เมื่อ 2 ตุลาคม 2561 พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพิธีเปิดงานฉลองครบรอบ 100 ปี การสถาปนากรุงเทพมหานคร ณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเรือเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ องคมนตรี เป็นประธานในพิธี

ส่วน "พระบรมมหาราชวัง" หรือ "ดุสิตธานี" ที่ตั้งอยู่ริมคลองมหาสวัสดิ์ กรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทั้งหมด 3,000 ไร่เศษ และเป็นที่ตั้งของวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ซึ่งพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพิธีเปิดงานฉลองครบรอบ 100 ปี การสถาปนากรุงเทพมหานคร ณ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร โดยมี พลเรือเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ องคมนตรี เป็นประธานในพิธี

ภาพ 131 เลขาธิการแบบสมบูรณียานประตู่ผี
ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวิรัตน์

ชอบสำโรง

"ชอบสำโรง" เป็นชื่อเรียกของบ้านชอบสำโรง ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนสาย 101 ในเขตเทศบาลเมืองสำโรง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา เดิมทีชอบสำโรงเป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งชอบสำโรงในอดีตมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,000 ไร่เศษ แต่ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณ 200 ไร่เศษเท่านั้น ชอบสำโรงมีชื่อเสียงในด้านของผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียนและเงาะ ซึ่งปลูกกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมีรสชาติที่อร่อยและหวานอร่อยเหมือนเดิม

บ้านชอบสำโรงมีประวัติ "ชอบสำโรง" หรือ "ชอบสำโรง" ที่เดิมทีมีชื่อเรียกบ้านชอบสำโรงว่า "บ้านชอบสำโรง" ซึ่งชอบสำโรงเดิมทีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,000 ไร่เศษ แต่ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณ 200 ไร่เศษเท่านั้น ชอบสำโรงมีชื่อเสียงในด้านของผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียนและเงาะ ซึ่งปลูกกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมีรสชาติที่อร่อยและหวานอร่อยเหมือนเดิม

ภาพ 132 เลขาธิการแบบสมบูรณียานประตุณี
ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณวิรัตน์

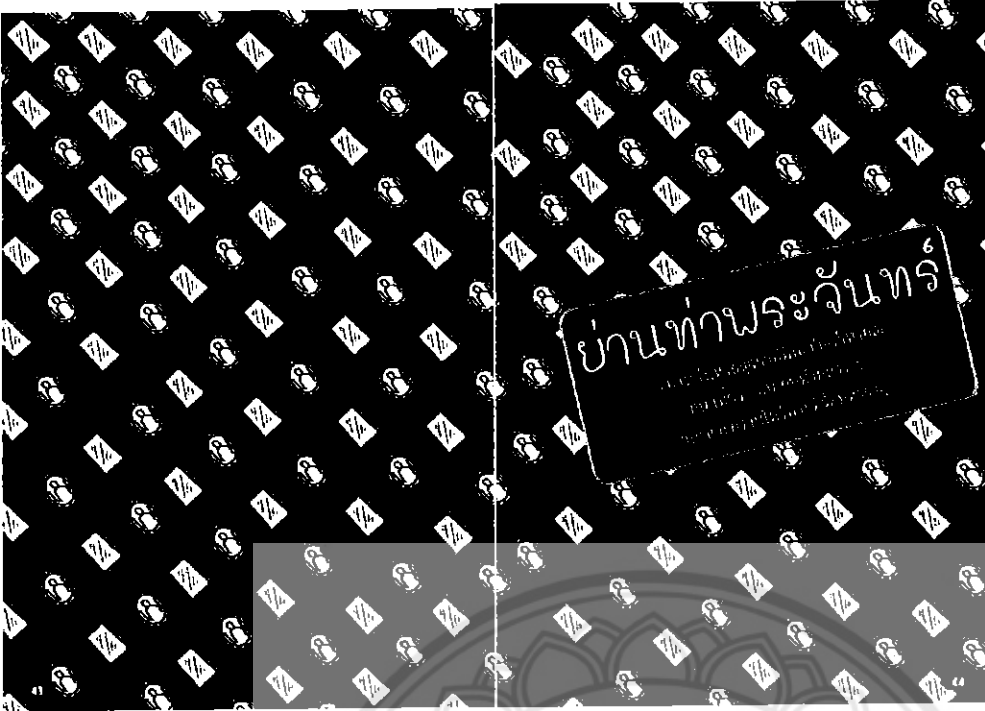
ป้อมมหากาน

บ้านชอบสำโรงมีประวัติ "ชอบสำโรง" หรือ "ชอบสำโรง" ที่เดิมทีมีชื่อเรียกบ้านชอบสำโรงว่า "บ้านชอบสำโรง" ซึ่งชอบสำโรงเดิมทีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,000 ไร่เศษ แต่ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณ 200 ไร่เศษเท่านั้น ชอบสำโรงมีชื่อเสียงในด้านของผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียนและเงาะ ซึ่งปลูกกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมีรสชาติที่อร่อยและหวานอร่อยเหมือนเดิม

ป้อมมหากาน

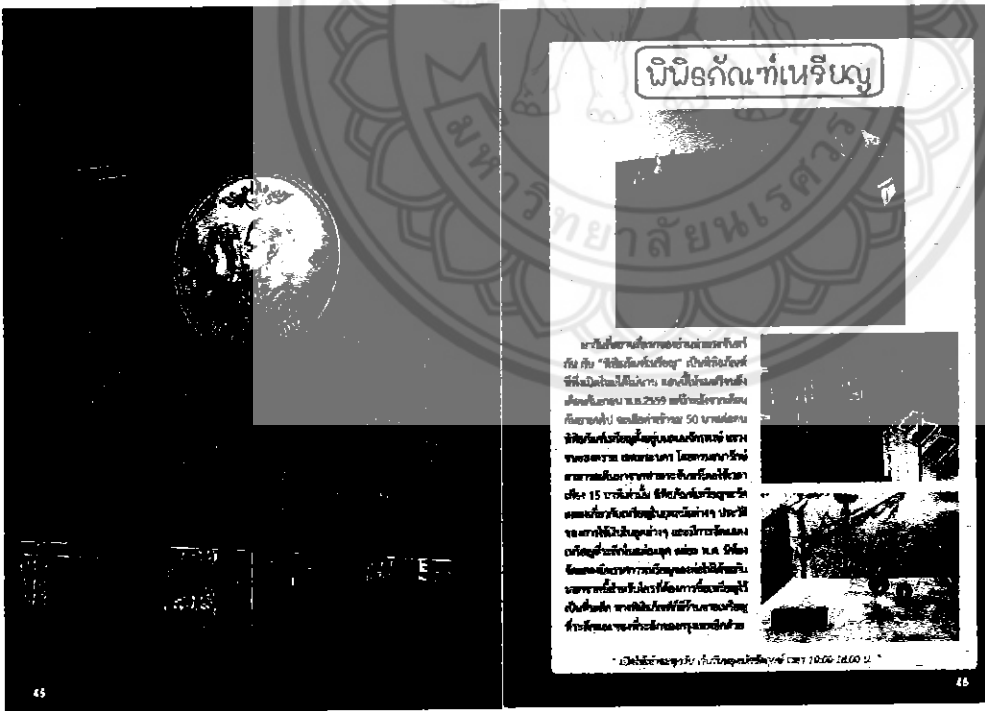
บ้านชอบสำโรงมีประวัติ "ชอบสำโรง" หรือ "ชอบสำโรง" ที่เดิมทีมีชื่อเรียกบ้านชอบสำโรงว่า "บ้านชอบสำโรง" ซึ่งชอบสำโรงเดิมทีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,000 ไร่เศษ แต่ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณ 200 ไร่เศษเท่านั้น ชอบสำโรงมีชื่อเสียงในด้านของผลไม้ โดยเฉพาะทุเรียนและเงาะ ซึ่งปลูกกันมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา และยังคงมีรสชาติที่อร่อยและหวานอร่อยเหมือนเดิม

ภาพ 133 เลขาธิการแบบสมบูรณียานประตุณี
ที่มา ณัฐสุภาพ ชุณวิรัตน์

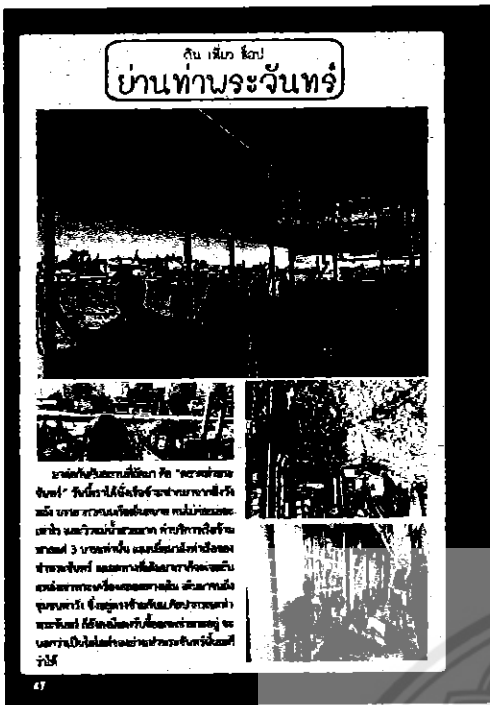
ภาพ 134 เล่มเอาต์แบบสมบูรณียานท่าพระจันทร์

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

ภาพ 135 เล่มเอาต์แบบสมบูรณียานท่าพระจันทร์

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวীরัตน์

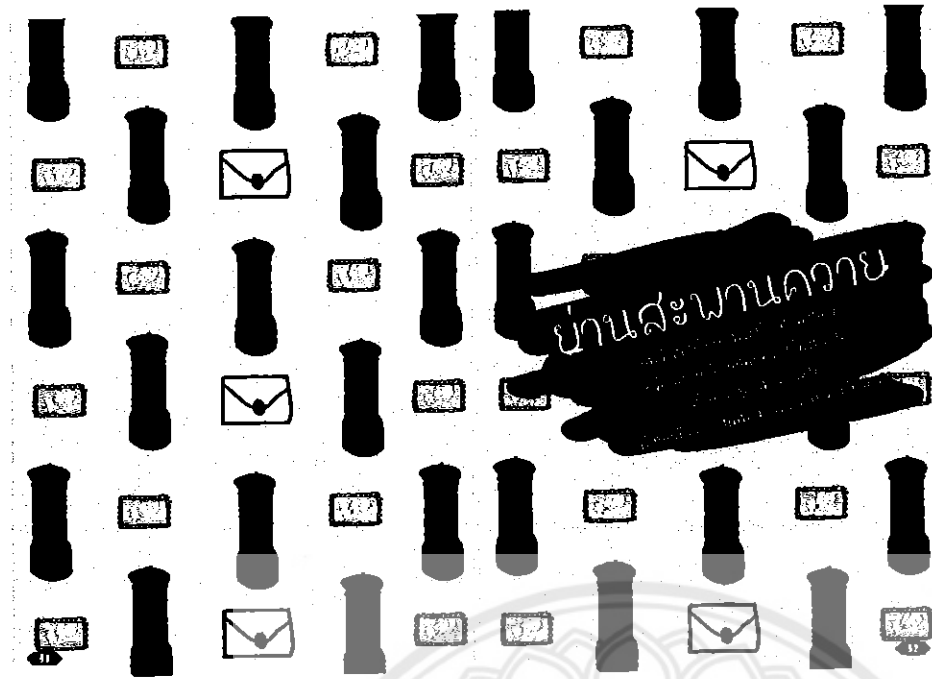
ภาพ 136 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 137 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านท่าพระจันทร์

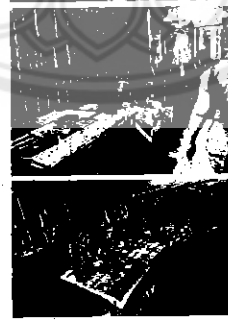
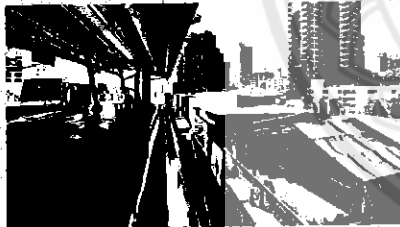
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณววิรัตน์

ภาพ 138 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

กิน เที่ยว ช็อป ย่านสะพานควาย

บ้านสะพานควายเป็นย่านที่รวมเอาบ้านกิน เที่ยวช้อปปิ้งมาไว้ด้วยกัน โดยอยู่ห่างจาก BTS สะพานควาย เพียงไม่กี่นาที สะพานควายเป็นย่านที่มีชีวิตชีวาและคึกคักมากที่สุดในเขตเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเย็น และวันหยุด

และนอกจากสะพานควายยังมีแหล่งช้อปปิ้งมากมาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งช้อปปิ้งจาก BTS ชื่อคือ "พาราไดซ์" ตามห้างสรรพสินค้าในย่านสะพานควาย เช่นร้านเสื้อผ้าแฟชั่นแบรนด์เนม วัยรุ่น แฟชั่น สตรีทแวร์ ฮาร์ตโรด แหล่งช้อปปิ้งของมือสอง มีสินค้าหลากหลาย เช่น เสื้อผ้าแฟชั่น กีฬา อุปกรณ์กีฬา

มีสะพานควายยังมีสวนสาธารณะที่มีต้นไม้ร่มรื่นและทัศนียภาพที่สวยงาม สักกาน้ำใจที่ส่งไปพร้อมกัน หรือแม้แต่ร้านกาแฟที่แสนอร่อยก็ยังมีให้เลือกมากมาย

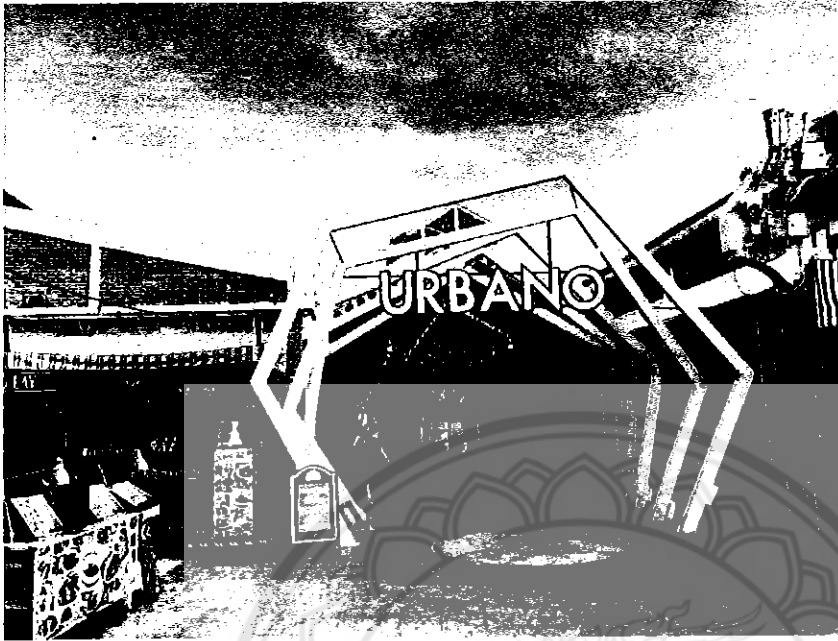
ภาพ 139 เลขาธิการแบบสมบูรณีย่านสะพานควาย

ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

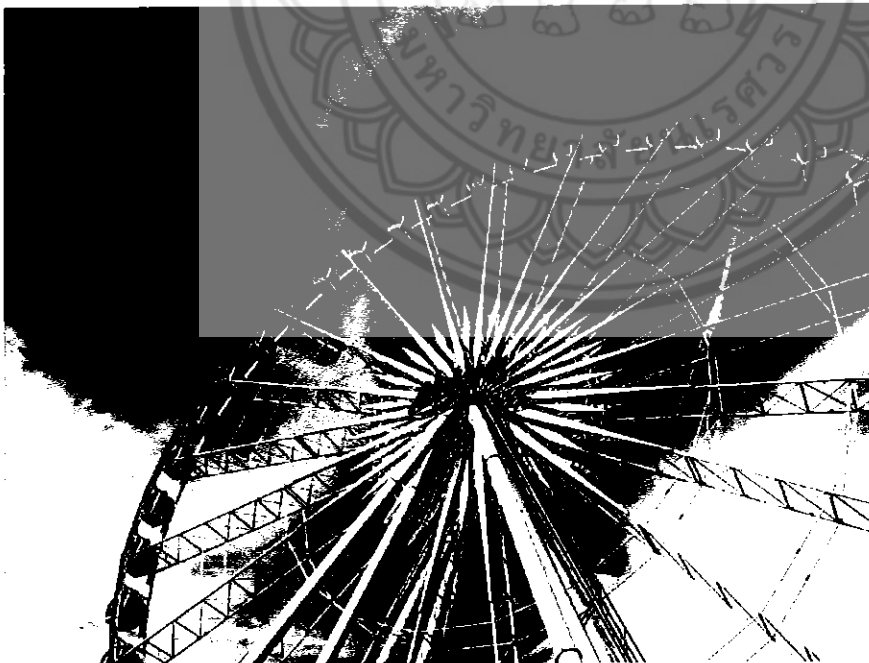

ตัวอย่างภาพถ่ายที่ใช้ในหนังสือแบบสมบูรณ (ถ่ายและแต่งสี)

ย่านเจริญกรุง

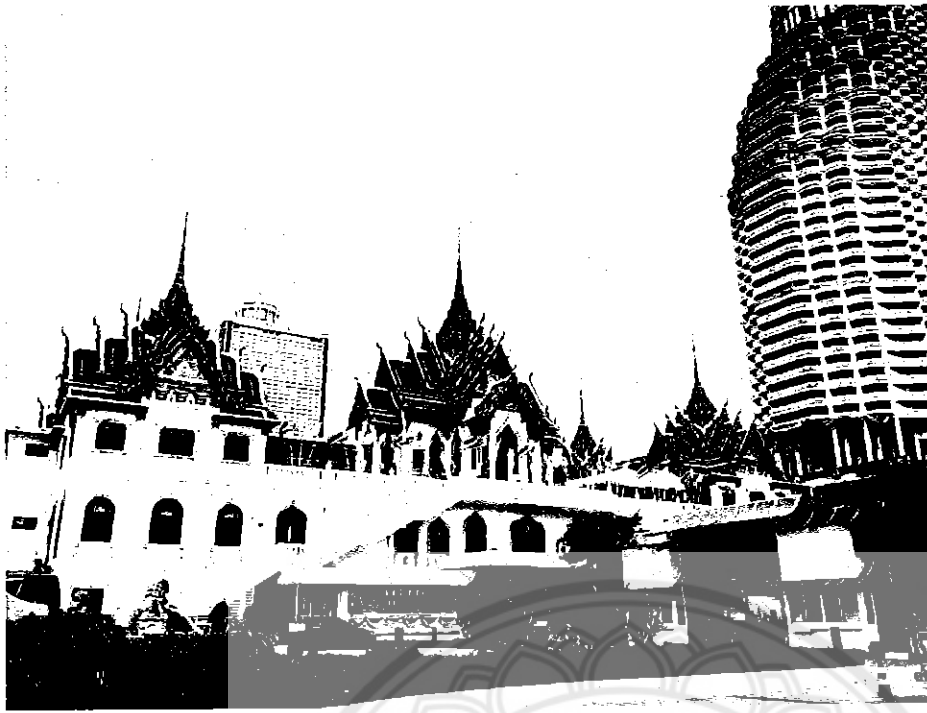

ภาพ 142 เอเซียทีค เดอะ รีเวอร์ ฟรอน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

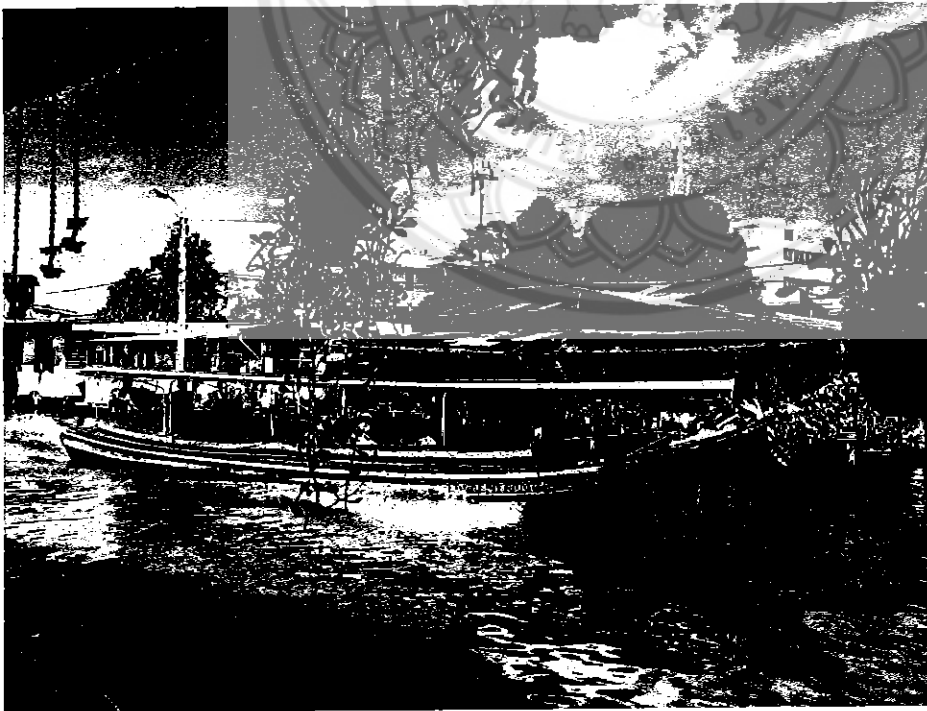
ภาพ 143 เอเซียทีค เดอะ รีเวอร์ ฟรอน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 144 วัดยานนาวา
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ย่านคลองบางหลวง

ภาพ 145 ตลาดคลองบางหลวง
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 146 ตลาดคลองบางหลวง
ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุณวรัตน์

ภาพ 147 วัดคูหาสวรรค์
ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุณวรัตน์

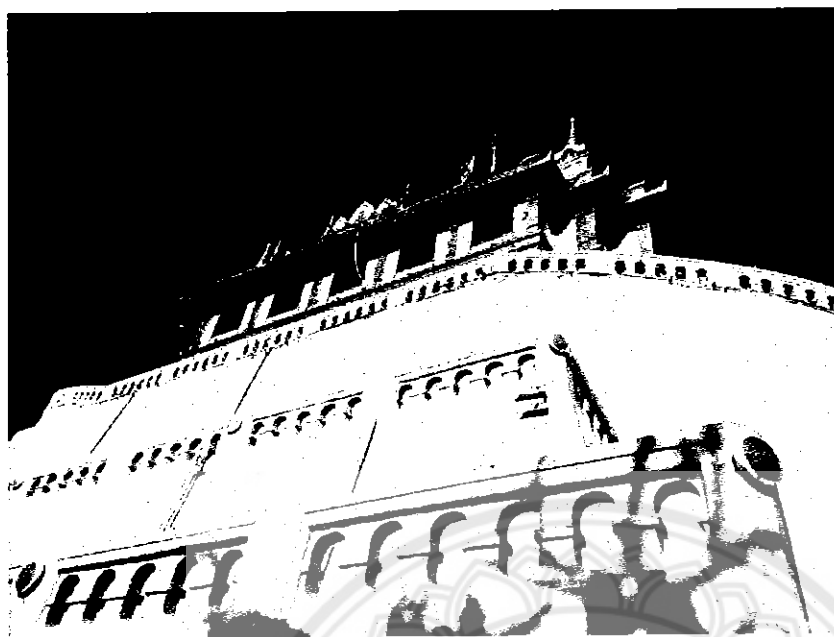
ภาพ 148 ขนมปังกรอบร้านอร่อย

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณหวิรัตน์

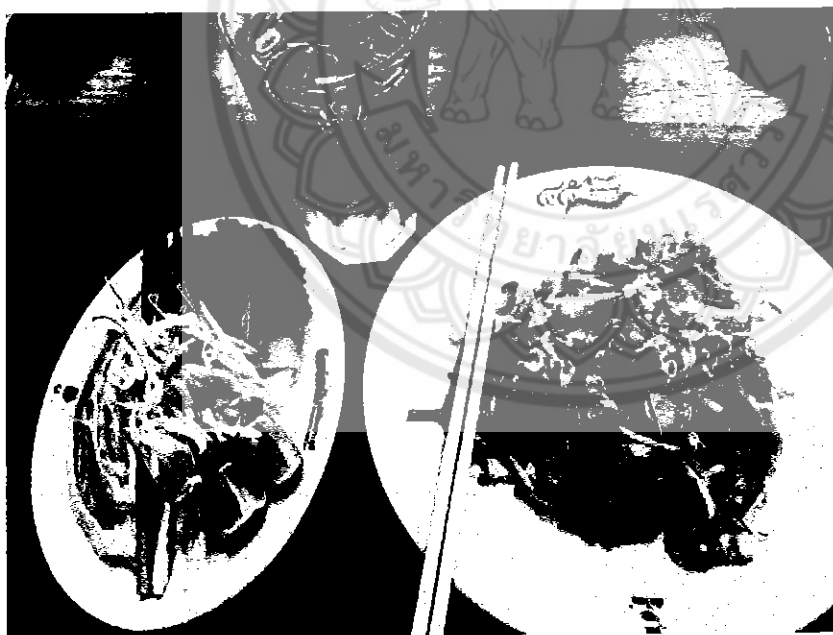

ภาพ 149 วัดมหาธาตุ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณหวิรัตน์

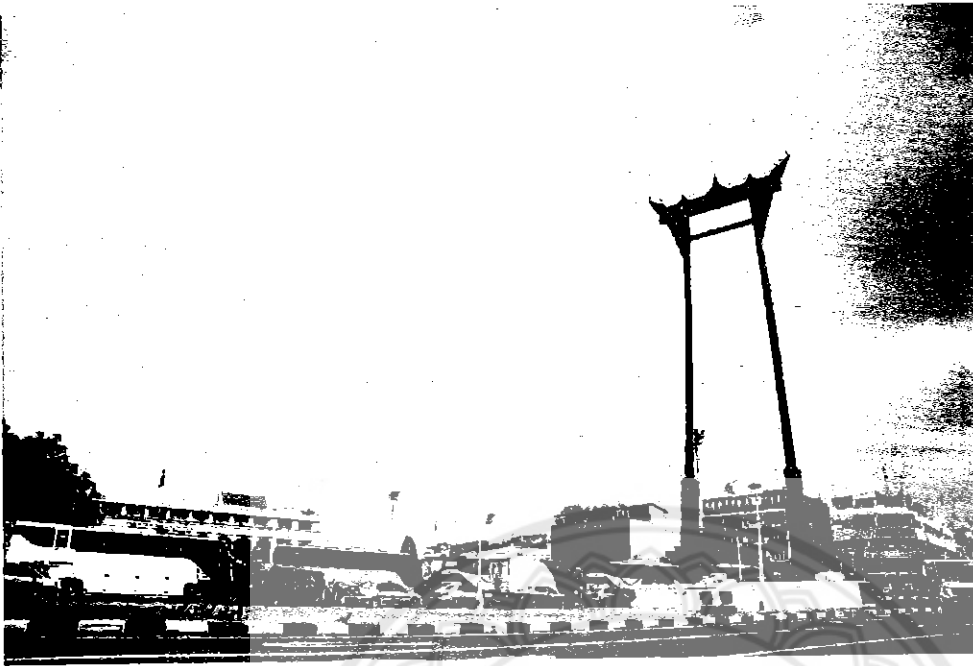

ภาพ 150 วัดกุเซาทอง
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 151 ทิพย์สมัย ผัดไทประตู่ผี
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ย่านเสาชิงช้า

ภาพ 152 เสาชิงช้า
ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 153 ร้านชวนชิม ก๋วยเตี๋ยวเป็ด

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 154 ร้านชวนชิม ก๋วยเตี๋ยวเป็ด
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ย่านวังหลัง

ภาพ 155 พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 156 ข้าวมันไก่ ศรีเหลืองโกชนา
ที่มา อนุรักษ์ ชูณวิรัตน์

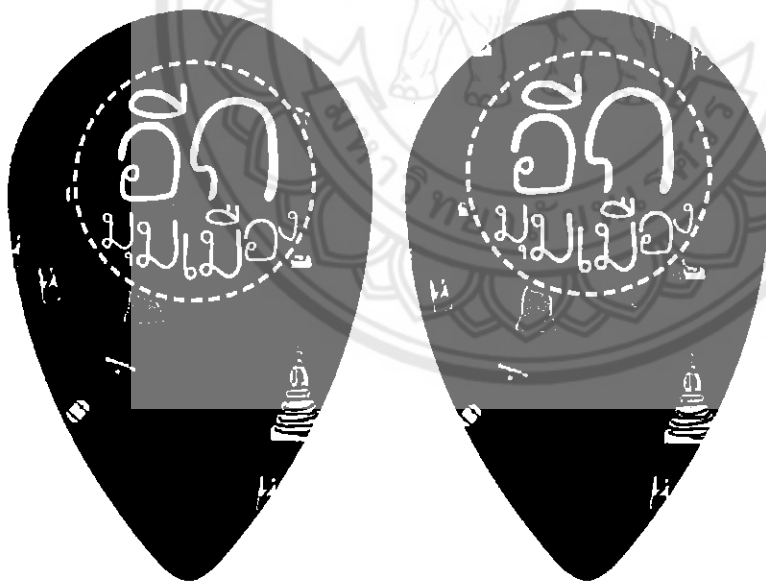
ภาพ 157 พิพิธภัณฑศาลาประชานิยามกร
ที่มา อนุรักษ์ ชูณวิรัตน์

ที่คั่นหนังสือ

ภาพที่ 158 แบบร่างที่คั่นหนังสือแบบที่ 1

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพที่ 159 แบบร่างที่คั่นหนังสือแบบที่ 2

ปรับรูปแบบเป็นตัวเชคอินที่หน้าขึ้น ใส่แททพเน และโลโก้ของงานลงไป

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพที่ 160 ที่คั่นหนังสือแบบสมบูรณ

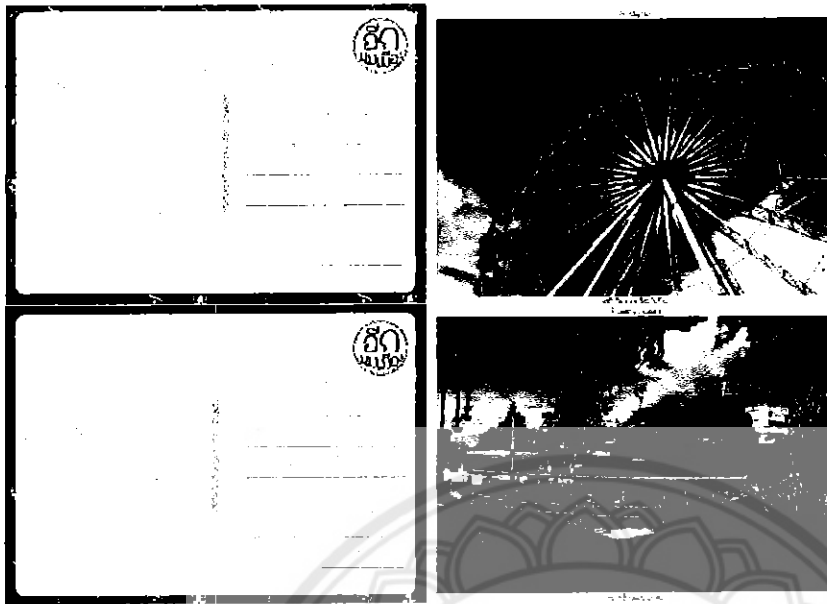
ทำทั้งหมด 9 อัน ใช้แพทเทินของแต่ละย่าน และแพทเทินรวมมาใส่ ทำรูปแบบเป็นตัวเซ็คอินให้เข้ากับงานที่เป็นหนังสือท่องเที่ยว ตรงกลางได้คัทเป็นครึ่งวงกลมให้สามารถหนีบไว้บนหน้าหนังสือได้
 ที่มา ณิชฐาพร ชุณวรัตน์

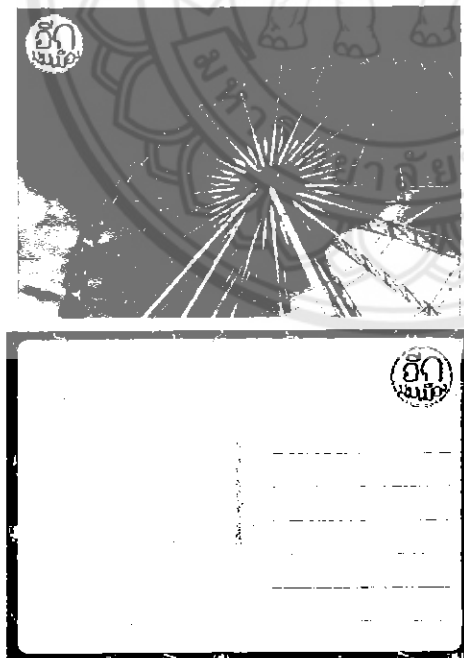
ภาพที่ 161 ที่คั่นหนังสือแบบสมบูรณ

ที่มา ณิชฐาพร ชุณวรัตน์

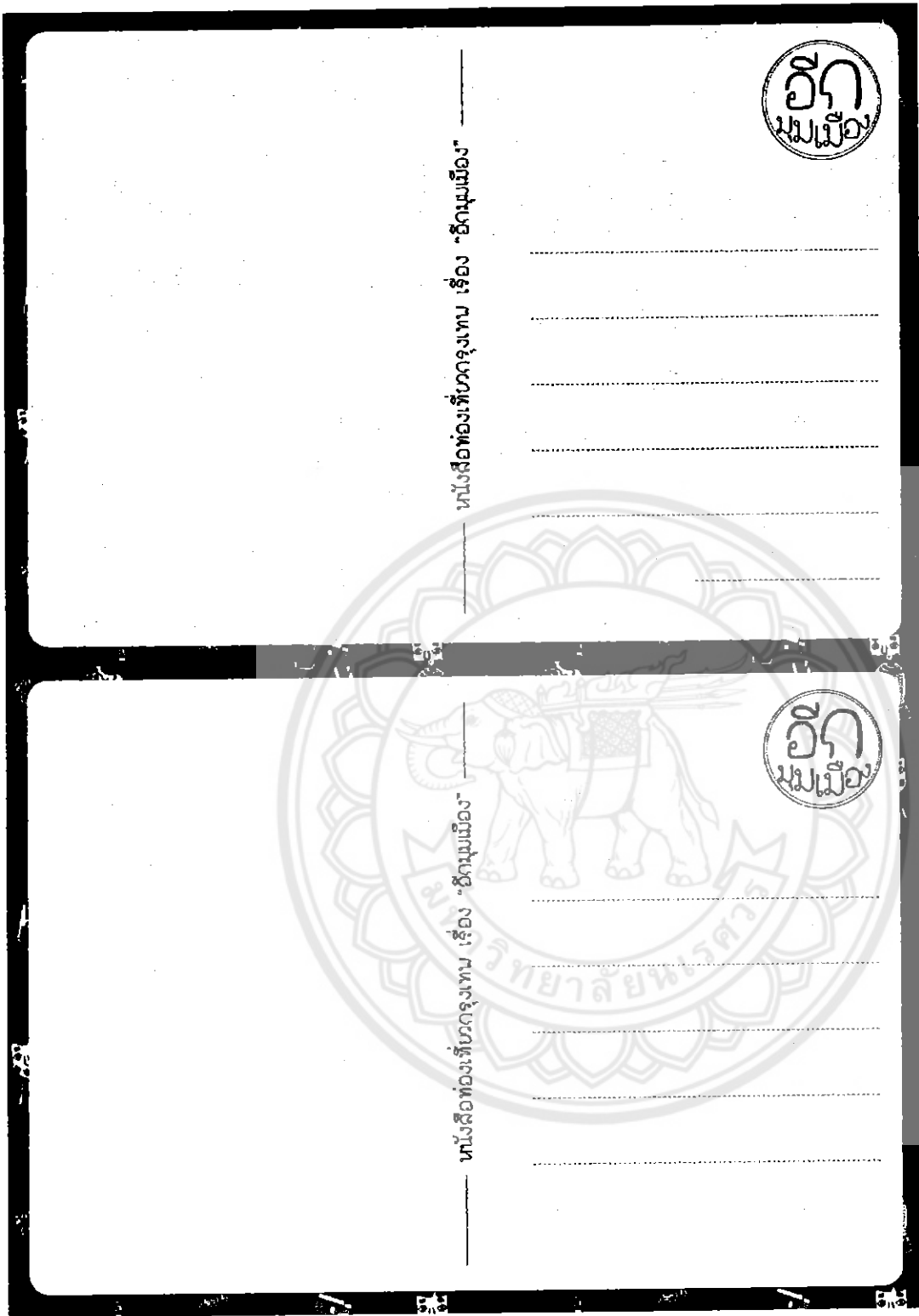
โปสการ์ด

ภาพที่ 162 แบบร่างโปสการ์ดแบบที่ 1
ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุมวิรัตน์

ภาพที่ 163 แบบร่างโปสการ์ดแบบที่ 2
ที่มา อนุรักษ์ฯ ชุมวิรัตน์

ภาพที่ 164 ไปรษณีย์ด้านหลังแบบสมบูรณ

ใช้แพทเทินหนังสือทั้งสองสีมาเป็นพื้นหลัง ไล่โลโก้หนังสือไว้ที่มุม และตรงกลางเป็นชื่อหนังสือ

ที่มา อนุรักษ์พร ชุณววิรัตน์

ภาพที่ 165 ไปสการ์ดด้านหน้าแบบสมบูรณื ทั้ง 7 ย่าน
 นำรูปเด่นๆของแต่ละย่านมาใช้ ในวงกลมจะมีชื่อสถานที่ของย่าน และชื่อย่านกำกับอยู่
 ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวิรัตน์

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาการออกแบบเรื่องการออกแบบหนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง “อีกมูมเมือง” ผู้วิจัยสามารถสรุปการดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวของจังหวัดกรุงเทพ ในอีกมูมหนึ่ง
2. เพื่อพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวของจังหวัดกรุงเทพ ให้มีความน่าสนใจ ทันสมัย และสะดวกต่อการใช้งาน
3. เพื่อพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวของจังหวัดกรุงเทพ ให้มีความน่าสนใจต่อผู้อ่าน
4. เพื่อพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

1.สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเกต และจากการสอบถามบุคคลที่ได้อ่านสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวของจังหวัดกรุงเทพ

สรุปได้ว่า โดยส่วนมากผู้ที่ไปท่องเที่ยวกรุงเทพ ที่เป็นเมืองหลวงของประเทศไทย ส่วนมากจะไม่ค่อยรู้แหล่งท่องเที่ยวอย่างอื่นนอกเหนือจากจุดที่เป็นเมืองคิวิไล หรือห้างสรรพสินค้าย่านดังต่างๆ หนังสือเล่มนี้จึงได้ออกแบบขึ้นมาสำหรับการท่องเที่ยวกรุงเทพในอีกมูมหนึ่งที่ไม่ใช่ห้างสรรพสินค้า เพื่อตอบใจให้กับผู้ที่ต้องการการพักผ่อนกับธรรมชาติ หรือต้องไปการเที่ยวกรุงเทพในอีกมูมหนึ่งดูบ้าง ผู้อ่านจะได้รู้จักกับสถานที่ในอีกมูมหนึ่งที่มีอยู่ในกรุงเทพ และได้ความเพลิดเพลินในการท่องเที่ยวภายในหนึ่งวันว่าสามารถไปที่ไหนได้บ้าง ตรงตามจุดประสงค์ของการวิจัย

1.1 ขอบเขตการวิจัย

- การการออกแบบสื่อการสอนในรูปแบบหนังสือ เรื่อง "อีกรมเมือง สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุ 18 - 35 ปี ภายใต้การออกแบบหนังสือที่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจน
- ศึกษาเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว
- เทคนิคการถ่ายภาพสถานที่

1.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

- ศึกษาประชากรกลุ่มเป้าหมาย อายุ 18 - 35 ปี ทางกายภาพการพัฒนาของกลุ่มวัยรุ่น และผู้ใหญ่ ทางด้านจิตใจการเรียนรู้ ความชอบ

1.3 ขอบเขตการออกแบบ

- หนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง "อีกรมเมือง" สำหรับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุ 18 - 35 ปี
- ขนาดหนังสือ ขนาด A5 60 หน้า
- ที่คั่นหนังสือ
- ไปสการ์ดหนังสือ

2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

จากการศึกษานั้นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายๆส่วน เริ่มจากการค้นคว้าข้อมูล ข้อมูลค่อนข้างละเอียด และหาได้ยาก จึงต้องศึกษาจากสื่อหลายๆชนิด ทั้งหนังสือ อินเทอร์เน็ต และการลงพื้นที่เพื่อไปเก็บข้อมูลเพิ่ม ไปถ่ายรูปรูปที่ต่างๆด้วยตนเอง ในการลงพื้นที่ที่มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เพราะต้องไปทั้งหมดเจ็ดย่าน รวมแล้วทั้งหมดยี่สิบแปดสถานที่ด้วยกัน ใช้เวลาเยอะพอสมควร ส่วนต่อมาก็คือในเรื่องของการจัดเลเอาต์ให้ลงตัวทั้งหมด ค่อนข้างยากพอสมควร และส่วนสุดท้ายคือการส่งพิมพ์ ต้องไปคุยกับโรงพิมพ์ด้วยตัวเอง มีการพิมพ์หลายรอบ เพราะบางครั้งเกิดปัญหา เช่น สีเพี้ยน ขอบตก เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะ

ในขั้นตอนของกระบวนการประเมินผลทางการศึกษาได้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระบบที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ซึ่งสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จากอาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้คอยช่วยเหลืออย่างเต็มที่ การศึกษาสภาพทั่วไปของการออกแบบเรื่องการออกแบบหนังสือท่องเที่ยวกรุงเทพ เรื่อง "อีกมุมเมือง" ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจังหวัดกรุงเทพอย่างละเอียด ค้นหาสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถนำมาเป็นเนื้อหาภายในหนังสือภายใต้คอนเซ็ปของงานวิจัย
2. ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นผู้วิจัยต้องมีการแยกประเภทอย่างละเอียด และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้จริง
3. ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบ รูปภาพ เลเอาท์ ข้อมูลภายในหนังสือนั้น ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นส่วนที่สำคัญมากที่สุดของภาคนิพนธ์ซึ่งจะต้องมีความเพียรพยายาม ความตั้งใจเป็นอย่างมาก
4. ขั้นตอนการดำเนินงาน การวางแผน การถ่ายภาพ องค์ประกอบหนังสือ เป็นการแก้ไขปัญหาและหาข้อดีข้อเสียของงานที่จะเกิดขึ้นเพื่อจะได้ย่นระยะเวลาการทำงาน ทั้งเป็นการใส่ใจกับผลงาน
5. การจัดลำดับความสำคัญของงาน จะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานทั้งก่อนและหลัง เพื่อให้การทำผลงานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
6. การทำวิจัยไม่สามารถทำด้วยตัวเองได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคนให้คำปรึกษา และให้คำชี้แนะ

บรรณานุกรม

ปากคลองตลาด. กรุงเทพฯธุรกิจ (2555) วรณรัตน์ คัทมาตย์, 'ปากคลอง' ประลองอาเซียน
พิพิธภัณฑ์ชาวบางกอก. มัณฑนา ชุ่มผล (2550). โครงการวิจัยและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น
ย่านเจริญกรุง. กรุงเทพฯธุรกิจออนไลน์ (2554). 150 ปีถนนเจริญกรุง ถนนสายแรกที่มีรัก
ย่านประตูผี. หนังสือชุดภูมิปัญญาไทย ของครูเหม เวชกร ลำดับที่ ๔ เล่ม "ผู้มาจากเมืองมิด" ตอน ประตูผี
ต้นฉบับค้นพบใหม่ (2546). ในวาระครบรอบร้อยปีชาตศักราชครูเหม เวชกร

การตีพิมพ์. [ออนไลน์] โรงพิมพ์ สุพรีมพรินท์ ผู้เชี่ยวชาญงานพิมพ์ทุกชนิดทั้งงานใหญ่/งานเล็ก (2559)
การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พ.ค.2559 วีรชัย อยู่สุข (2555) , จาก

<http://www.anubanmlp.ac.th/anb/weerachai/page/lean.html> .

ของอรร้อยย่านประตูผี. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.cosmenet.in.th/cosme-intrend/20013> .

ของอรร้อยย่านท่าพระจันทร์. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.manager.co.th/Food/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075289>

ตรอกวังหลัง. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.navy34.com/board342550/index.php?topic=14458> .

ป้อมมหากาฬ. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki>

พิพิธภัณฑ์ศิริราชพิมุขสถาน. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://thai.tourismthailand.org> .

พิพิธภัณฑ์เหรียญ. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.thailandexhibition.com/Eat-Travel/727>

ย่านเจริญกรุง. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 หมู่ลูกทุ่ง (2553) , จาก

<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9530000092837> .

ย่านคลองบางหลวง. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.paiduyakan.com/province/central/bangkok/klongbangluang.html>.

ย่านท่าพระจันทร์. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9570000075035>

ร้านโจ๊กปรินทร์. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.chillpainai.com/eat> .

ร้านมนต์นมสด. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9560000034579>

ร้านศรีเหลืองโกชนา. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.manager.co.th/Food/>

วัดยานนาวา. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.dhammadharm.org/watthai/bangkok/watyanawa.php> .

วัดคูหาสวรรค์. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.watkuhasawan.com/profile.html> .

วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki/วัดระฆังโฆสิตาราม>

วัดสระเกศ. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<http://www.watsraket.com/> .

วัดมหาธาตุ. [ออนไลน์] สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559 , จาก

<https://th.wikipedia.org/wiki>

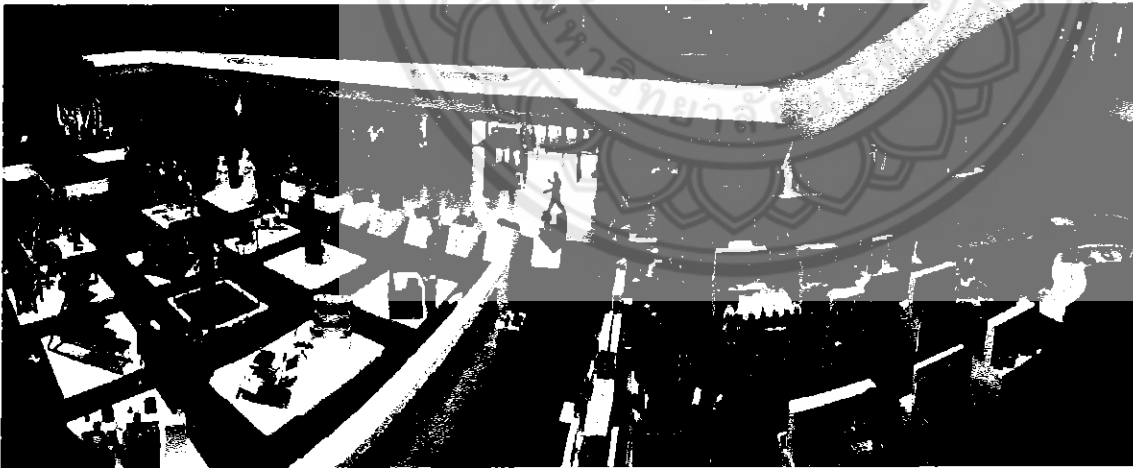
ภาคผนวก

MISSING

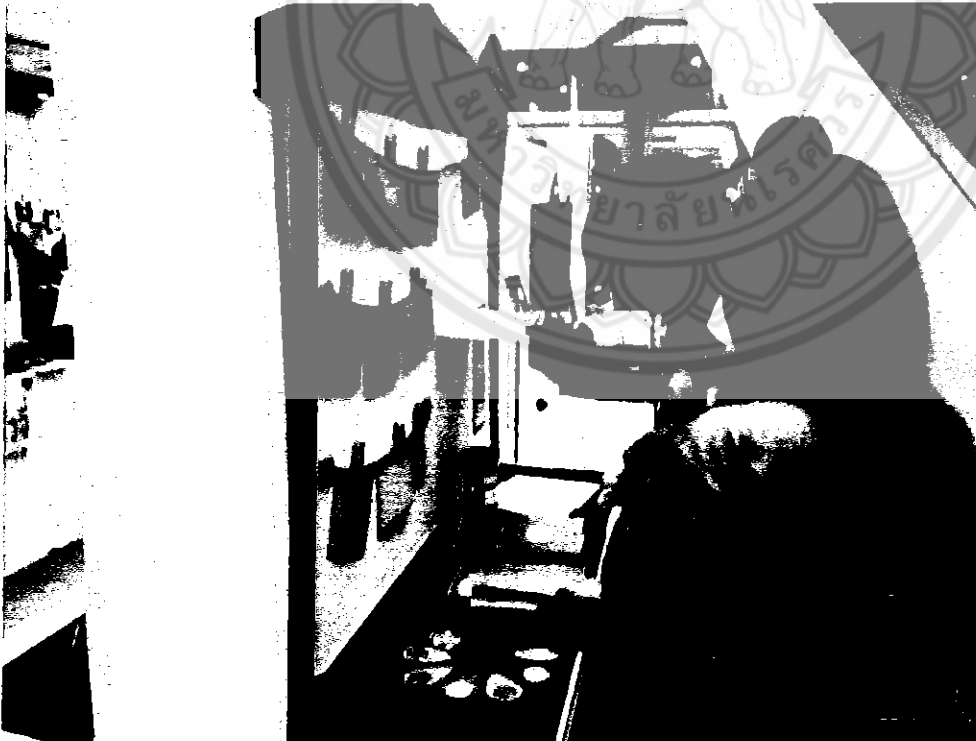
ภาพ 166 ติดตั้งงานที่เซนท์ริล
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวิรัตน์

ภาพ 167 บรรยายภาคภายในงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวิรัตน์

ภาพ 168 บูธจัดแสดงงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 169 ผู้เข้าชมผลงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 170 ผู้เข้าชมผลงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 171 ผู้เข้าชมผลงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 172 ผู้เข้าชมผลงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 173 อาจารย์ที่ปรึกษาชมผลงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

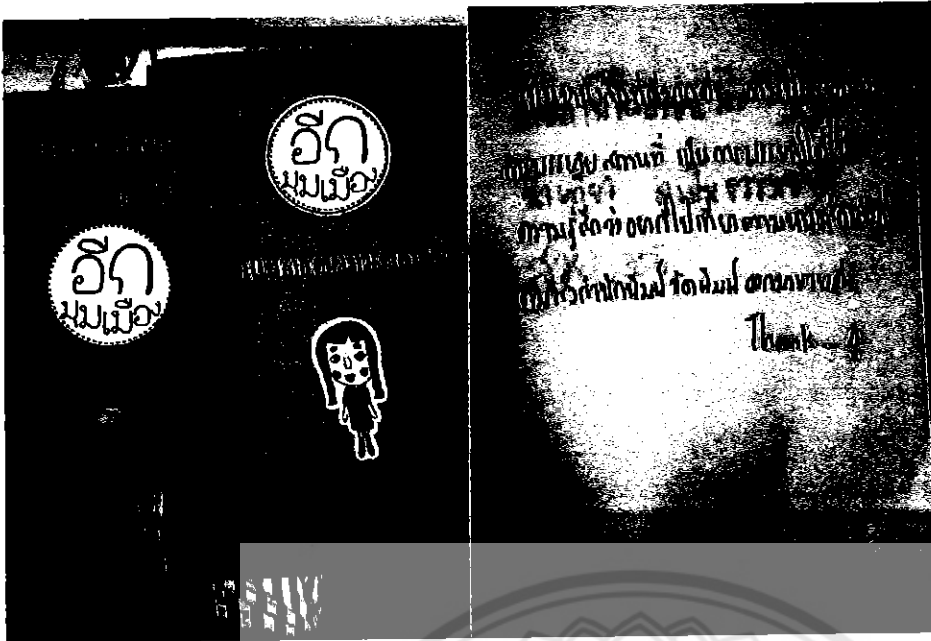

ภาพ 174 กิจกรรมภายในงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

ภาพ 175 กิจกรรมภายในงาน
ที่มา ณัฐสุภาพร ชุณวรัตน์

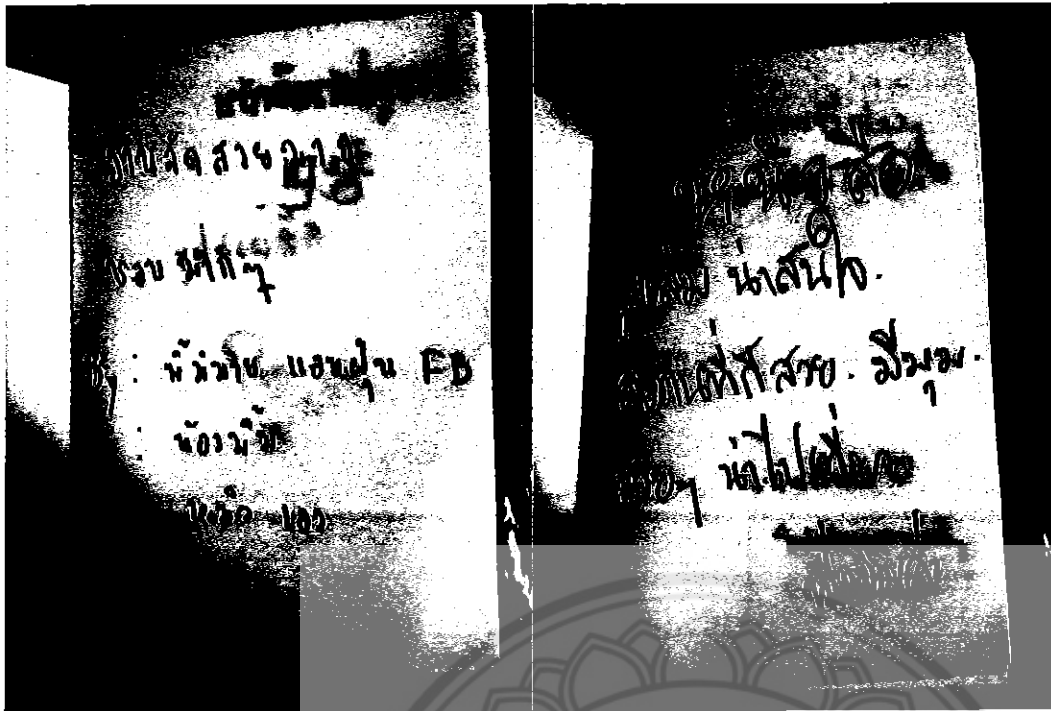

ภาพ 176 สมุดแสดงความคิดเห็น
 ที่มา ณัฐราพร ชุณวิรัตน์

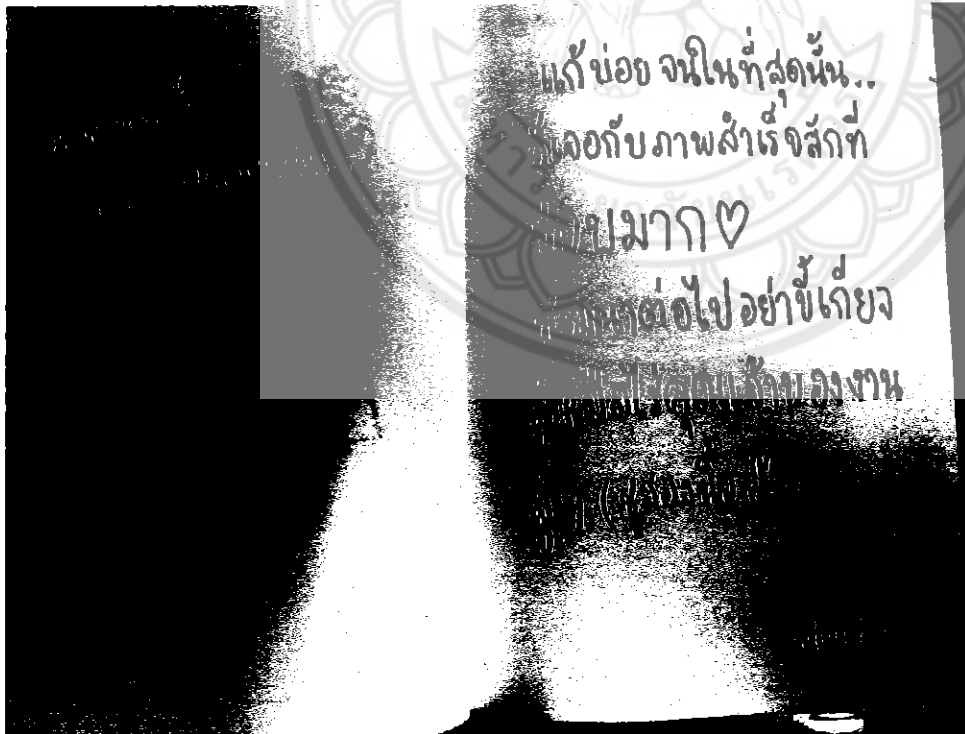

ภาพ 177 สมุดแสดงความคิดเห็น
 ที่มา ณัฐราพร ชุณวิรัตน์

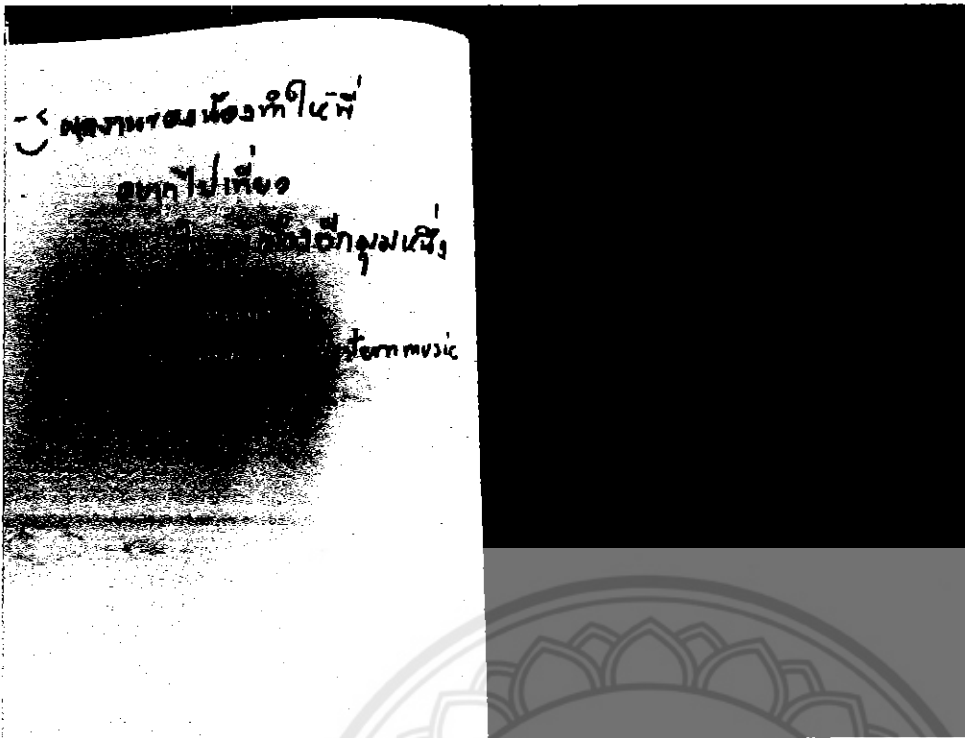
ภาพ 178 สมุดแสดงความคิดเห็น

ที่มา อนุรักษ์ ชุณวิรัตน์

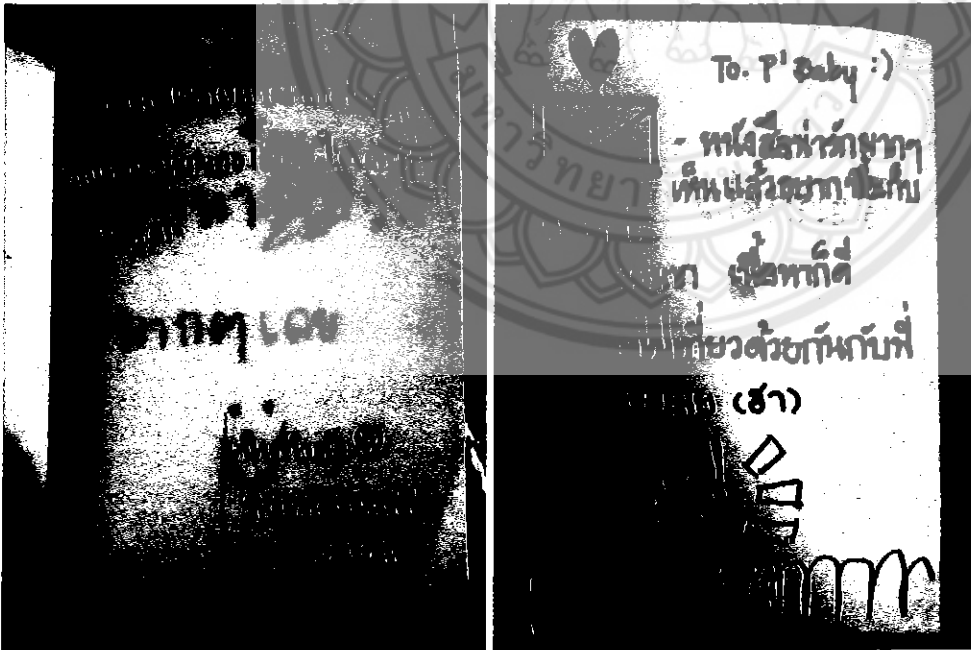

ภาพ 179 สมุดแสดงความคิดเห็น

ที่มา อนุรักษ์ ชุณวิรัตน์

ภาพ 180 สมุดแสดงความคิดเห็น
 ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์

ภาพ 181 สมุดแสดงความคิดเห็น
 ที่มา อนุรักษ์พร ชุณวรัตน์